

TREBNJE – Danes popoldne bo posvetovanje vodstev SZDL, ObSS in RK o zbiralni akciji za pomoč prizadetim poplavljenim v Pomurju. Med prvimi je začel zbiranje KPD Dob pri Mirni.

SEVNICA – Danes je odšla na 3-dnevni šolski vzpon na Grossglockner v Avstriji skupina planinskega društva LISCA iz Sevnice. Vzpon prineja mladinski odsek Planinske zveze Slovenije.

BREŽICE – Če bo vse po sreči, se bo že jutri začelo obratovanje poljnega exorada pri AGRARIJ.

KOČEVJE – V torek in sredo zvečer sta bili v Seškovem domu koncerta združenja N. Paganini iz Rima, na katerih so predvajali dela avtorjev iz 18. in 19. stoletja, izven programa pa še naplitske in španske pesni.

BREŽICE – Za jutri sklicuje Avto-moto društvo izredno sejo upravnega odbora in športne komisije. Dogovorili se bodo o pripravah na razvite prapora in dokončni gradnji steze za moto-kros.

MIRNA – V nedeljo bo v tem kraju tradicionalno srečanje vojnih ujetnikov, političnih zapornikov, internancev in deportirancev iz trebanjske občine, pa tudi od drugod.

VELIKA DOLINA – V torek je odpotovala na počitnice v Savudrijo skupina otrok iz doljnskega okoliša. Pridružili so se jim tudi solarji iz Globokega, da bodo skupaj preživeli 10 dni ob morju.

SENTRUPERT – Prvi pionirski gasilski prapor bodo razvili v nedeljo, 6. avgusta. Slovesnost se bo začela ob 14. uri.

POPLAVE V SEVNICI

Šest milijonov škode?

Franc Lipovšek, načelnik za gospodarstvo ObS: »Le prve ocene škode, komisije še ocenjujejo.«

Sevnico in okolico je v sredo, 26. julija, popoldne zajelo neurje, ki je v poslovnem delu mesta naredilo veliko škodo. Pomanjkljiva mestna kanalizacija celo ob manjših nalivih ne more požirati vode, v bližini skladišč trgovin, kletih gostinskega podjetja, Kmečkem hramu so požiralniki bruhalo vodo in fekalije. V kanalizaciji je vrsta ozkih gri, neraziskanih, samovoljno predelanih in

prestavljenih požiralnikov, pravijo na Komunalno stanovanjskem podjetju, ki upravlja tudi kanalizacijo. Vse to je davek hitremu razvoju mesta, ki ni šel v korak s komunalno uredenostjo. V Gostinskem podjetju so imeli vodo letos že sedmič, prej pa nikoli, je dejal direktor Rado Umek, podobno je na železniški postaji in celo v nekaterih stanovanjih. Na kanalizacijo so priključili nova skladišča Lisce, kjer je samo dodatnih pokritih površin 8000 kvadratnih metrov, mnogo asfaltiranih površin in drugega.

Nekatera ozka grla bodo odstranili v kratkem, vsega pa še zlepa ne bo mogoče storiti. Kot meni predsednik občinske skupščine Marjan Gabrič, bi za ureditev kanalizacije in ostalih komunalnih pomanjkljivosti v mestu potrebovali najmanj 9 milijonov dinarjev, od kanalsčine pa zberejo na stanovanjskem podjetju borih 30 tisočakov!

Škoda zaradi neurja ni majhna niti v okolici. Poškodovano je ceste, podporne zidove, v Gabrijelah je voda s polj odnesla mnogo rodovitne zemlje. Komisije po podjetjih še niso dokončno ocenile škode.

A. ŽELEZNIK

Toča kot jajca

V soboto in nedeljo so se po novomeški občini razbesele nevihte, ki so prizadejale kmetijstvu precej škode. Oba dneva je namreč med dežjem padala tudi toča.

Najhuje je bilo v soboto, ko je klestila toča v pasu od Dobruške vasi, preko Draškovca in vzhodno od Sentjerneja v smeri proti Gorjancem. V Dobravi pri Sentjerneju je v soboto okrog dveh divjala taka nevihta, da je že dolgo ne pomnijo. Toča je bila debela kot kokošja jajca in je uničila posevke, naredila ogromno škodo v vinogradih in poškodovala tudi nekaj postopij. Istega dne je toča naredila dosti škode tudi na posevkih v pasu od Lašč do Hinj v Suhi krajini. Občinska skupščina v Novem mestu je že imenovala komisijo, ki ugotavlja škodo. V torek, ko smo oddajali rokopise v tiskarno, se še ni vrnila s terena, zato še ni znano, koliko je bilo škode.

Rešiti, kar se rešiti da – na sliki čiščenje zmočenih oblek iz skladišča prodaje konfekcije Jutranjke. V skladišče je vdrla površinska voda. Napako so že odpravili. (Foto: Železnik)

PIKNIK 13. AVGUSTA V SEMIČU:

Po domače bo, toda veselo

Za prvi belokranjski izseljenski piknik je prijavljenih čez 300 rojakov samo iz Amerike – V stari domovini prava dobrodošlica

Rojaki iz Amerike pripravljajo prvi skupni izlet v Belo krajino, da se bodo lahko udeležili piknika v Semiču, ki bo v nedeljo, 13. avgusta. Prva skupina s 70 udeleženci je že prišla v staro domovino, druga s 180 ljudmi dopotuje z letalom na Bnik 5. avgusta, tretja s 50 našimi izseljenci iz Kanade pa pride dan kasneje. Razume se, da so Belokranjci, ki živijo v drugih državah, prav tako iskreno dobrodošli.

Namen srečanja je: snidenje z znanci in prijatelji doma, s katerimi so si mnogi zadnjič stisnili roke kot mladi fantje in dekleta. Organi-

zatorji z naše strani pa bodo poskrbeli, da bodo izseljenci spoznali svojo staro domovino, kakršna je danes. Rojaki iz Amerike bodo imeli s seboj ansambel „Vandrovci“ iz Clevelanda, ki bo potnike zabaval že v letalu, sodeloval pa bo tudi v programu na pikniku. Belokranjci za to priložnost prav tako skušajo dati na oder vse, kar imajo najboljšega.

Program se bo začel 13. avgusta z jutranjo budnico pihalne godbe, ob 10. uri pa bo na trati pred Prosvetnim domom v Semiču uradni del slavlja z govori in kulturnim sporedom, v katerem ne bo manjkalo peskih in folklornih točk. Oder bo zatem postal plesišče, ameriški Vandrovci in semiški Akordi pa se bodo kosali, kdo bo s svojimi vizami privabil več parov na plesišče.

Pravo belokranjsko kmečko veselico pripravljajo gasilci iz Kota, v novem hotelu SMUK, ki je tik zabavišnega prostora, pa tudi zagotavljajo, da bosta postrežba in preskrba brezhibno delovali. Nasvidenje na semiškem pikniku!

Toča v krški občini

Dva kilometra širok pas, ki ga je zajela toča v soboto popoldne v krški občini, je opustošen. Pridelek je uničila v katastrskih občinah Gmajna, Ravno, Mali Koren, Kržišče, Zaloške in del Steljnika. Več kot 15 kmetov je na njivah omlatila tudi vso pšenico. Predsednik občinske skupščine Krško Jože Radej je obiskal prizadete kraje v ponedeljek, 31. julija. Škodo še ocenjujejo. Ponekod je letina popolnoma uničena.

PRVI NA DOLENJSKEM: Za razlike

V črnomaljskih vrtcih višje cene za otroke premožnejših staršev

„Otroške varstvene ustanove naj se široko odpro predvsem socialno ogroženim in vzgojno zamenjarjenim otrokom, ne glede na premoženjsko stanje staršev,“ je vodilo, zaradi katerega so odborniki sprejeli družbeni dogovor o različnem plačevanju oskrbnin v vrtcih. Do zdaj je bilo za predšolsko in šolsko varstvo malo mest, toda sodobna varstvena ustanova v Črnomlju je tik pred dograditvijo, v njej pa bo organizirano varstvo tudi za dojenčke.

Črnomaljši so prvi na Dolenjskem ugriznili v nič kaj hvaležno vendar družbeno potrebno in koristno zadevo, ki bo gotovo vplivala na zmanjševanje socialnih razlik med občani.

Po družbenem dogovoru med občinsko skupščino, temeljno izobraževalno skupnostjo in varstvenima ustanovama v Črnomlju in Semiču bodo uvedli nove cene. Varstva potrebni otroci staršev z majhnimi dohodki bodo plačevali samo o toliko, kolikor znaša otroški dodatek, čeprav je polna cena za oskrbo dojenčka 620 din, za predšolskega otroka 500 din in za otroka v šolskem varstvu 650 din. Cene za oskrbo rastejo, kolikor več starši zaslužijo na člana družine. Kdor pa ima v vrtcu več otrok, je deležen 25-odstotnega popusta.

R. B.

VREME

V mesecu juliju je bilo kar 22 dni z nevihtami, kot dolgoletna najvišja vrednost nevihtnih dni v tem mesecu. V drugi polovici tedna bo še vedno nestalno vreme z pogostimi nevihtami. Temperature bodo še nekoliko nižje, kot so bile v zadnjem obdobju.

V Dobravi pri Sentjerneju je v soboto padala toča, ki je bila debela kot kurje jajce. Uničila je posevke (na fotografiji je uničeno koruzno polje), poškodovala poslopja, ljudje pa pravijo, da je pobijala tudi živali. (Foto: S. Dokl)

Za letošnji krajevni praznik so v Loškem potoku odprli novo šolo, v Retjah so položili temeljni kamen za nov obrat ribniške tovarne

RIKO, med vasema Hrib in Travnik pa so asfaltirali ceste. Poročilo s praznovanja berite na 4. strani. (Foto: Drago Mohar)

Tehtanje gospodarstvenika Franca Lipovška na nedeljski nogometni tekmi med suhimi in debelimi v Sevnici. O tej in podobni tekmi v Stranski vasi pišemo na 6. strani. (Foto: A. Železnik)

tedenski mozaik

Poročila, ki te dni prihajajo iz skoraj vseh evropskih dežel, so si skorajda na las podobna: po vseh cestah je polno avtomobilov in vsi hitijo v isto smer — na jug. No, morda je beseda hitijo malce pretirana, kajti bližje resnici bi bilo, če bi rekli, da se pomikajo. V Zahodni Nemčiji so kolone avtomobilov dolge tudi po trideset kilometrov in prometna policija je morala preklicati dopuste v svojih vrstah, da bi vsaj za silo zmogla naraščajočo prometno gnečo in zmedo. Toda kljub vsem varnostnim ukrepom se število smrtnih nesreč na cestah nenehno veča... tragičen konec komaj začetih počitnic...

Medtem pa je skupina črncev v Združenih državah Amerike ugrabila letalo in z njim poletela v Alžirijo. Domnevajo, da gre za skupino tako imenovanih Črni panterjev, ki ima svoj sedež v tej severnoafriški deželi in se ponaša z željo po oboroženem boju zoper rasno diskriminacijo v Združenih državah Amerike. In zakaj posebej omenjamo to ugrabitev med množico vseh drugih? Zato, ker so zahtevali (in tudi dobili) doslej najvišjo vsoto, da izpuštili potnike iz letala: nič manj kot milijon dolarjev!... donosno ukvarjanje s „politiko“...

Sicer pa nesreča nikoli ne počiva in v to se je lahko prepričal tudi zahodnonemški kancler Willy Brandt, ki se mu je na Norveškem (kjer vsako leto prebije del počitnic na svojem manjšem kmečkem posestvu) pokvaril mercedes. Ker je šlo za zapleteno okvaro, jo lokalni mehaniki niso mogli popraviti, kar pa Brandta ni motilo, kajti že naslednji dan je priletel iz Zahodne Nemčije poseben strokovnjak v posebnem letalu in popravil mercedes... dobro je, če si kancler — vsaj kar zadeva avtomobile...

V Rio de Janeiru pa je štirim plezalcem uspelo preplezati skoraj navpično in gladko steno slovite Sladkorne gore — prvim v zgodovini, za kar jih sedaj častijo malone po božje... napor, ki se je izplačal...

Dvoje neljubih težav

Navidezno bleščeči sij nekaterih velikih »svetnikov« — Sindikati v boju proti naraščajočim življenjskim stroškom

Ob zadnjih ocenah gospodarskih gibanj v deželi se zdi nepoučenemu morda čudno, da so prav sindikati tisti, ki najodločneje zahtevajo javnosti predložene čiste račune o dejanskem položaju delovnih organizacij. Tako kot na eni strani ta delavska organizacija stalno terja od pristojnih državnih in predstavniških organov izpopolnjevanje ekonomskega sistema, tako je sedaj zahtevala, da se javno prikaže položaj podjetij, ki gospodarijo tako, kot je za normalni poslovni svet nesprejemljivo. Zato, da bi delavci in organi samoupravljanja znali poiskati izhoda iz težav v številnih podjetjih, ki so s številnimi prikazovalni nagel razvoj, vendar na račun tujega dohodka in nesprejemljivih poslovnih potez.

Vestnemu spremljevalcu naših gospodarskih tokov je taka odločnost sindikatov razumljiva. Prvič zato, ker v sedanjih razmerah medsebojne zadolženosti in poslovnega nereda, ko je mogoče ribarjenje v kalnem in napredovanju na račun tujega denarja, samoupravljanje nima dejanske materialne osnove za odločanje. In drugič zato, ker je življenjska raven širokih plasti zaposlenih ogrožena.

Danes v državi okrog 1600 podjetij posluje z izgubo. Dejstvo je, da morajo velik del neplačanih računov plačati ravno naglo se razvijajoči industrijski giganti, ki so tako eno izmed glavnih žarišč nelikvidnosti. Drži, da družbenopolitične skupnosti dolgujejo gospodarstvu še vedno okrog 3 milijarde novih dinarjev. In računi kažejo, da imamo v državi ta čas za 8 novih milijard nepokritih investicij. Samo te ugotovitve so dovolj zaskrbljujoče, saj dejansko onemogočajo ali vsaj močno otežkočajo samoupravno odločanje na ustrezni materialni osnovi, ogrožajo

stabilizacijska prizadevanja in uveljavitev delavskih ustavnih amandmajev v življenju.

Zato tako ostra zahteva sindikatov, da je treba javnosti naliti čistega vina! Napačno bi jo bilo pojmovati tako kot jo je označil del tiska, da gre za indeks grešnikov, po katerih naj bi potem z vseh strani padali udarci. Vendar pa je nujno prekiniti spovedno molčečnost, ki se je na pritisk nekaterih političnih forumov držijo posamezne službe družbenega knjigovodstva ali drugi organi družbene kontrole, prikazati dejanski položaj in poiskati ustrezne načrte za izhod iz težav!

Ljudje morajo spoznati dejansko podobo, da bodo lahko samoupravni organi sprejeli zahtevne odločitve, ki jih sedanji položaj terja. Pri tem pa nas seveda ne sme motiti, če bo temu ali onemu svetniku nekoliko zbledel navidezno bleščeči sij.

Drugi vzrok zaskrbljenosti sindikatov in seveda stotisočev delavcev so naglo naraščajoči življenjski stroški. Za letos načrtana meja podražitev 5%, v katero je verjela predvsem vlada, je presežena in menda je to zdaj vsem jasno. V prvem polletju so kljub zamrznjenju cen življenjski stroški po navedbah sindikatov že za okrog 15% višji kot v istem času lani. Kljub dokaj nebrzdani rasti osebnih dohodkov, ki jih bo treba s samoupravnimi sporazumi med neposrednimi predstavniki delavnih organizacij vskladiti z napredovanjem delovne storilnosti, to onemogoča kakršenkoli dvig življenjske ravni ljudi z najskromnejšimi prejemki.

To terja v sedanjih inflacijskih razmerah, ki jih vse bolj

Odstop senatorja Thomasa Eagletona ni samo povzročil še večje zmede v vrstah demokratske stranke, marveč predstavlja tudi veliko osebno tragedijo v življenju mladega (star je komaj 42 let) in obetajočega senatorja. Človek, pred katerim se je nenadoma odprla bleščeča kariera, ali vsaj možnost za tako kariero, je nenadoma zgrmel iz višin na tla... samo zato, ker so dognali, da je bil pred leti nekajkrat na obisku v neki psihiatrični kliniki, kar sicer počnejo milijoni Američanov, ki so navajeni posvetovati se s svojimi psihiatri skoraj tako kot mi z navadnimi zdravniki o težavah zobovja. Toda neizprosen zakon politike je onstran oceana izjemno strog. Na sliki: predsedniški kandidat George McGovern in do tega trenutka podpredsedniški kandidat Thomas Eagleton sporočata novinarjem novico o odstopu. (Telefoto: UPI)

čutijo tudi najrazvitejše svetovne ekonomije, ustrezno zaščito cen najosnovnejših življenjskih potrebščin, predvsem živil. Pred časom smo že zapisali, da se z ustreznimi kompenzacijami proizvajalcem najpotrebnejših živil ne bi smrtno pregrešili zoper načela tržnega gospodarstva, ki jih v marsikaterem, za življenjsko raven manj važnem primeru kaj radi obidemo. Najustreznejše bi bilo, da bi glede teh cen in kompenzacij pustili proste roke republikam.

Teh nekaj besed lahko izgovori tudi enostranko, ker nismo omenili številnih ugodnih gospodarskih dosežkov in prizadevanj za izboljšave v ekonomskem sistemu. Vendar menimo, da so te težave, v katere je uperila prst organizacija jugoslovanskih delavcev take, da lahko resno ogrozijo najpomembnejše cilje našega srednjeročnega razvoja, če se jih ne bomo lotili z vso resnostjo, poštenostjo in prizadevnostjo.

TONE KRAŠOVEC

tedenski zunanjepolitični pregled

Se nikoli v zgodovini Združenih držav Amerike se ni zgodilo, da bi mož, ki bi ga izbrali za podpredsedniškega kandidata ene izmed strank, odstopil po nominaciji. To se je zgodilo sedaj, ko je senator Thomas Eagleton, ki bi moral skupaj z demokratskim kandidatom za predsednika ZDA Geomgom McGovernom izzvati v naslednjih mesecih Richarda Nixona, izjavil, da ni več kandidat. Do tega nenavadnega, celo senzacionalnega, preobrata je prišlo samo nekaj dni potem, ko so v javnosti začele krožiti govorice, da se je Eagleton zdravil pred leti v neki psihiatrični kliniki. Te govorice je kasneje senator potrdil, hkrati pa zanikal nekatero drugo obtožbo. Znani novinar Jack Anderson je namreč objavil novico, da je bil Eagleton ne samo v psihiatrični kliniki na zdravljenju, marveč tudi šestkrat za krajši čas v zaporu zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Thomas Eagleton je to zanikal, ni pa, kot rečeno, zanikal tistega drugega. Kakorkoli že, zgodilo se je nekaj izjemnega, čeprav za poprečnega Evropejca, ki se za ameriško notranjo politiko vendarle ne zanima toliko, morda ne tako zanimivega. Kaj lahko, gledano s tega zornega kota, pomeni Eagletonov odstop? Predvsem se eno potrditev, da je demokratska stranka, katere kandidata naj bi izzvala republikanskega predsednika (Nixon) in podpredsednika (Agnew) na novembrskih volitvah — v zelo resnih skripcih. Že doslej je bilo očitno, da so se demokrati, ki so morali izbirati med pol ducata kandidata (med njimi samo dvema, tremi resnimi), neverjetno razdelili. S tem ko je zmagal na nominaciji v Miami Beachu, si je sicer McGovern pridobil pravico do neposrednega boja z Nixonom, toda zaradi svojih bolj ali manj radikalnih stališč je razburil duhove v lastni stranki. Armada njegovih mladih privržencev je zadala resen udarec krogu starih profesionalnih politikov, ki jim je očitala nesposobnost in (politično) skorumpiranost. To je verjetno tisto najpomembnejše, kar je povzročilo razdor v stranki. Toda ta razdor ni ostal privatna zadeva, saj so parole in protiparole objavljali javno in bilo je jasno, da edini, ki ima lahko od tega korist, namreč republikanski predsednik, skrbno zbira orožje in strelivo, prineseno mu skoraj na krožniku. Sedaj bo imel Eagletonov odstop nedvomno še nov in dodaten učinek, saj bo lahko postal v spretnih rokah nasprotnikov precej močno orožje v predvolilni kampanji ameriškega stila, kjer nikakor ne manjka tudi osebnih napadov in obračunavanj. Političen

Eagletonov odstop

Na Severnem Irskem pa je medtem 21.000 britanskih vojakov (kar je največje število vojakov padnikov oboroženih sil Velike Britanije v tej deželi doslej) v stanju popolne pripravljenosti za posebne enote s tanki in buldožerji začele podirati barikade v nekaterih mestih te dežele. Za to dejanje, ki naj bi preprečilo večjo osebno varnost državljanov, so se odločili po vsej verjetnosti gostejših bombnih napadih Irskih republikanske armade. IRA, samo minuli petek je med škodljivimi eksplozijami izstrelila nenehni eksploziji izstrelila gubilo življenje več kot deset ljudi, ranjenih pa jih je bilo več kot sto! Britanski državni sekretar William Whitelaw je ukazal naj poderejo barikade, ki so doslej preprečevale vstop v deželo, četrti, kjer so gospodarile enote IRA, pa tudi tiste, kjer so patrolirale oborožene skupine protestantov. S tem naj bi uničili oporišča tistih skrajnih sil, ki so vse doslej svoje orožje izsilili za drugačne pramisljenike take in drugačne vrste. Tragedija Irsk je sledila dve skupini, ki sta na zunaj ločeni zaradi verske pripadnosti in v resnici pa ju deli politični in ekonomski prepad. Na eni strani so katoliki in na drugi protestanti. Katoliki so v tej deželi izstoletja zatirani, saj ima skoraj vsota oblast (tako dejansko upravno kot ekonomsko in finančno) v rokah protestantske skupine. To se veče že dolgo stoletja. V trenutku ko so tanki začeli podirati barikade, se je na Severnem Irskem začel nek nov proces — kaj bo prinesel na koncu, lahko je slabo napovedati. Možna je vsaj dvojzacijski razmer in pomiritvi... ali pa k še večji napetosti.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

V začetku tedna je republiški sekretariat za notranje zadeve objavil tudi uradno sporočilo o DIVERZANTSKO — TERORISTIČNI SKUPINI, ki je vdrla v našo državo. Jedro te skupine so predstavljali okoreli ustaši in kriminalci, ki so že pred leti pobegnili iz naše države, nato pa našli podporo v ekstremno-terorističnih krogih emigracije v nekaterih zahodnoevropskih in čezmorskih deželah.

Kjerkoli so se teroristi prikazali, so jim ljudje odklonili vsakršno pomoč. Tako se je spet izkazalo, da so naši narodi pripravljene tudi za ceno lastnih življenj ohraniti ENOTNOST naših narodov in našo skupnost. Od teroristov ni preživel nihče, padlo pa je tudi nekaj naših borcev. Za njihove družine in za šolanje njihovih otrok bodo skrbela nekatera podjetja, ki so takoj nesebično ponudila svojo pomoč.

Ceprav so NARASLE VODE še ves teden grozile, je zdaj nevarnost že mimo. Ostale pa so seveda hude posledice. Ker je celotno škodo za zdaj še težko oceniti, so pristojni sklenili, da bodo v kakšnih treh tednih občinske skupščine podrobneje ocenile posledice poplavljenosti in s svojimi ugotovitvami seznanile republiški štab za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami ter republiške organe, da se bodo lahko le-ti stvarneje vključili v odpravljanje škode. Treba bo tudi dolgočasneje urediti vodni režim v Pomurju.

Poplavljenecem bomo pomagali vsi. Republika je odobrila v ta namen dva milijona dinarjev prizadetim občinam. Rdeči križ pa je skupaj s SZDL ponovno pozval občane k zbiranju denarnih prispevkov za poplavljenec. Poleg tega potrebujejo poplavljenca območja predvsem koruzo za krmiljenje živine in cement za obnovo cest.

Tisoče pridelovalcev družbenega in zasebnega sektorja je v začetku tedna protestiralo

zaradi sklepa ZIS o uvozu večjih količin sadja in zelenjave. Pridelovalci so zahtevali od ZIS, naj skliče sestanek, na katerem bodo zahtevali razveljavitev tega odloka o uvozu. Za visoke cene teh pridelkov na domačem trgu krivijo predvsem TRGOVCE, ki zaslužijo pri posameznih vrstah sadja tudi 200 odstotkov, čeprav bi jim zadosten zaslužek zagotovil že 30 odstotni pribitek. Do sestanka

Zakoni se kristalizirajo

je prišlo v petek. Zbrali so se proizvajalci mesa, sira, sadja, vrtnin, živinske krme in drugega. Menili so, da imamo VRTNIN DOVOLJ doma, za previsoke cene pa so krivi edino neorganizirani odkupi, kjer imajo glavno besedo prekupčevalci in nakupovalci.

Priporočili so ZIS, naj ne uvaža teh pridelkov, ker je uvoz že tako zamujen, cene so zdaj nižje, poleg tega pa se nihče ne zanima za takšno kupčijo. ZA V PRIHODNJE pa so pridelovalci poudarili, naj se pred odobritvijo uvoza zanesljivo ugotovi, ali je dovolj blaga na domačem trgu in pri proizvajalcih.

Minuli teden je republiška skupščina obravnavala celo vrsto ZAKONSKIH OSNUTKOV. Spremembe v zakonih nam bodo prinesle celovitejšo zakonje, ki bodo tudi usklajeni z ustavnimi dopolnili.

Najpomembnejši je vsekakor osnutek zakona o POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU, o katerem teče razprava že od srede julija in bo sklenjena do konca septembra.

V središču pozornosti bodo prav gotovo vprašanja odmere pokojnine in njene valorizacije, posebna pozornost pa bo veljala invalidom.

Osnutek zakona o JAVNEM OBVEŠČANJU ureja pretežni del dejavnosti javnega obveščanja. Osnutek povezuje vse dejavnike obveščanja v enoten proces, v katerem velja osrednje mesto delovnemu človeku in občanu.

Morda še ena zanimivost o osnutku zakona o DAVKIH. Neobdaveni znesek za vzdrževanje družinskega člana naj bi se zvišal od sedanjih 8.000 dinarjev, blažja pa naj bi bila lestvica davčnih stopenj za osebne dohodke, ki so v skladu s samoupravnimi sporazumi.

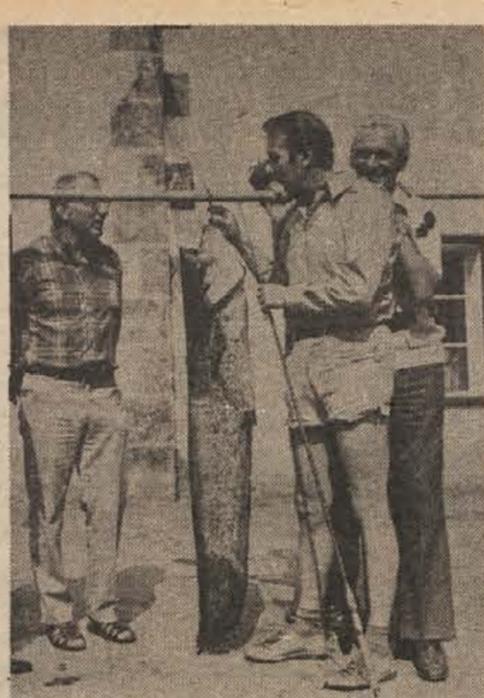
Kljub sprva črnogledim napovedim se naš TURIZEM ugodno razvija. Kolone motoriziranih turistov se valijo čez naše meje — predvsem iz Italije, Avstrije in Zahodne Nemčije — pa tudi domači turisti ne zaostajajo. Menijo, da bo turizem letos prinesel okoli 400 milijonov dolarjev, kar je za 20 odstotkov več kot lani.

Zvezni zavod za statistiko je ocenil, da bo letošnji PRIDELEK PŠENICE pri nas znašal vsega skupaj okoli 4.970.000 ton — kar pomeni, da bo letina za 11% slabša od lanskoletne, toda še vedno boljša od prejšnjih let (saj je bil lanski pridelek pšenice res rekorden).

Ne glede na to pa bomo v Sloveniji pridelali za 5% več pšenice kot lani, v BiH pa celo za 6%. Najboljši povprečni hektarski donos pšenice so dosegli v Vojvodini (31,2 metrskih stotov na hektar) in pa v Sloveniji (28,7 metrskih stotov na hektar). Najboljše hektarske donose pa menijo, da bodo dosegli na Hrvaškem (43 metrskih stotov na hektar), v Sloveniji (37,9) in v Vojvodini (34,9). Tako so strokovnjaki cenili, ko je bila pšenica na poljih že „voščeno“ zrela.

Poleg nove proizvodne dvorane, preurejenih prostorov za tapetništvo in hangarja so pričeli v Stilesu v Sevnici preurejati še kotlovnico. Novi kotel bo 6 metrov pod starimi prostori. Vse skupaj s silosom za odpadke bo nared do jeseni. Dela veljajo 300 tisočakov. (Foto: A. Zeleznik)

Dr. Heinz Steinbach, ribič iz Muenchna, je prejšnji teden v Krki pri Otočcu na nenavaden način ujel 25-kilogramskega soma, saj mu je „velika mrcina“ obvisela na mali blestivki in najlonski vrvi, debeli komaj 0,30 milimetra. Na sliki: srečni ribič in trofeja. (Foto: S. D.)

Trebelno bo za letošnji občinski praznik in 30-letnico Gubčeve brigade, 4. septembra po 27 letih svobode prejelo največjo oddolžitev družbe: novo šolo in vodovod. Še mesec dni imajo graditelji časa, zato jim pride prav pomoč vojakov JLA. (Foto: Legan)

Blažičeva Lojzka in njegova sestra Tončka iz Velike vasi pri Krškem zgodaj vstajata. Vsako jutro ob petih jo maheta v gozd po gobe, nato pa s polnimi košaricami na priključek avtomobilske ceste na Dmrovem iskati kupce. (Foto: Jožica Teppey)

Kam z gobami?

Le starejši ljudje pomnijo tako bogato gobovo letino, kot je letošnja. Cena jurčkov je, denimo, na ljubljanski tržnici od astronomskih 200 dinarjev v nekaj dneh padla na 20 din, torej desetkratno, na odkupnih postajah na Dolenjskem pa so jih plačevali celo samo po 5 dinarjev. Na vprašanje, koliko stanejo, so otroci ob cesti odgovarjali tudi: „Dajte, kolikor sami hočete! Mi ne vemo, kam z njimi!“
Res, v marsikateri kmečki hiši niso vedeli z bogatim darom narave kaj početi, velikokrat zato, ker je že dolga leta izobraževanje gospodinj naši družbi deveta skrb.

Sejmišča

NOVO MESTO: poletno sejmiško mrtvilo je bilo značilno tudi za minuli ponedeljek. Cene prašičev so bile v glavnem nespremenjene, kupci pa predvsem iz bližnje okolice. Rejci so prispeli na sejem 283 prašičev, od tega 58 starih nad tri mesece, prodali pa skupno 204. Cena puskov je bila 190 do 250 din, starih prašičev pa 260 do 500 din.

BREZICE: na sobotni sejem so kmetje pripeljali kar 617 prašičev, starih do tri mesece, ter 23 starih prašičev. Prodali so jih 509. Mladi prašiči so veljali do 14 din, starejši pa do 9,5 din za kilogram žive teže.

Kmet je čakal in dočakal »minulo delo«

Ko pride betežna starost: kako se preživljati?

Za prvi januar prihodnjega leta bodo poštarji po slovenskih vaseh prvič potrkali pri 75 in več let starih kmetih ter 70 in več let starih kmetih borcih z denarnimi nakaznicami, na katerih bo pisalo: denar za starostno zavarovanje. Imenujemo ga kar pokojnine! Čez leto dni bodo imeli do njih pravico 70 let stari kmetje in 65 let stari kmetje borci, naslednje leto pa še 65 let stari kmetje in 60 let stari kmetje borci. Dobival jo bo po en človek od hiše.

S sprejetjem slovenskega zakona o starostnem zavarovanju

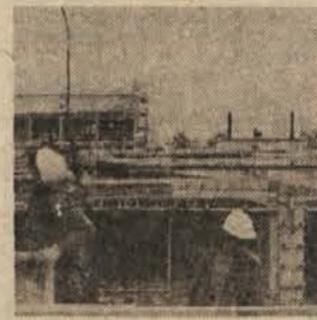
kmetov se bo v naši republici uresničilo tisto, o čemer so v zveznem sekretariatu za zdravstvo in socialno politiko prvič govorili pred 18 leti, takrat, ko je bilo razpravljati o kmečki „penziji“ še kaj dvomljiva, če ne celo bogokletna zadeva.

Za kmečke pokojnine bo polovico prispevala družba; s tem bo po 27 letih začela vračati nekaj tistega, čemur pravimo „minulo delo“. 250 dinarjev na mesec je sicer resda kaj skromen znesek, toda začetek vendarle je. Družbena pomoč bo znašala v enem letu 43 milijonov dinarjev, toliko pa bodo zbrali tudi kmetje sami. Z leti se bo ta znesek povečeval.

Kako bo to praktično potekalo v naših občinah? Višino prispevka bo odmerila davčna uprava, posebna komisija, ki jo mora imenovati občinska skupščina, pa bo v vsakem posameznem primeru ugotavljala tako imenovani dolžni znesek, torej delež, ki ga mora kmet sam plačati. Zakon je namreč predvidel, da lahko kmet, ki ima 5000 ali več dinarjev katastrskega dohodka, prispevek sam plača. To določilo udari večje kmetije, na katerih bo stonel razvoj kmetijstva, in bi mu to lahko zamerili, po socialni plati pa je vendarle pravičen.

Kot rečeno, bodo posebne komisije določale dolžne zneske tistih kmetij, ki imajo zmanjšano proizvodnjo, ker so v hribih, odmaknjene od tržišča, če je gospodar ostarel (moški 65 let, ženska 60 let), če katastrski dohodek ne presega 2000 din in 800 din na člana itd. Odločitve komisije bodo javne, da bo lahko vsakdo primerjal in se tudi pritožil, če bo mislil, da se mu je zgodila krivica.

M. L.

Celada - to ni vse!

Nevarnost

V 55 pregledih je medobčinska inšpekcija ugotovila na območju črnomajške občine v enem samem letu 93 pomanjkljivosti. Od teh je bilo na podlagi izdanih odločb 69 že odpravljenih, ostale napake pa še predstavljajo nevarnost za zdravje in življenje delavcev.

Ni tako hudo, če imajo v 4 delovnih organizacijah neprimerne delovne prostore, v neustrezno tempera-

turo in osvetlitev, v 5 podjetjih so pomanjkljivi pomožni prostori. Zaskrbijoče pa je, da imajo 21 nevarnih mest pri strojih, 8 delovnih mest je nevarnih zaradi možnosti dotika električnega toka, na 3 delovnih mestih lahko pride do požara ali eksplozije, v 13 primerih pa gre za pomanjkanje zaščitnih sredstev za osebno varstvo.

Pomanjkljivo zavarovanih je še nekaj krožnih žag, rezkalnih strojev, skobelnikov in poravnalnikov ter stružnic, vrtnih in drugih strojev v kovinski stroki. Prav tako tu in tam v proizvodnih prostorih ni prave električne instalacije.

Vsega tega ne bi bilo in ne take nevarnosti za poškodbe pri delu, če bi imeli povsod urejene splošne akte o varstvu pri delu in v vsaki večji delovni organizaciji osebo z opravljenim izpitom, ki bi skrbela za te stvari. Zdaj je v primeru nesreče težko ugotoviti, kdo je pravzaprav odgovoren za poškodbo. Če hočemo bika zgrabiti za roge, ga ne lovimo za kopita! Z drugimi besedami: če hočemo odpraviti nevarnosti, ki pri delu prežijo na zaposlene, moramo najprej dobiti strokovnjaka za organizacijo službe varstva pri delu. Delo je odgovorno, žal pa ga še marsikje podcenjujejo. Roko na srce: mar ni tako?

R. B.

Delati in odločati naj bo eno!

TOZD

Pri uveljavljanju delavskih ustavnih dopolnil, kot s skupnim nazivom imenujemo XXI. in XXII. dopolnilo, ne gre samo za temeljne organizacije združenega dela. Ker pa so le-te nekakšna vidna oblika uresničitve omenjenih dveh dopolnil, je o TOZD veliko slišati.

Ko tehtamo premike, ki so glede tega doseženi v delovnih organizacijah v novomeški občini, moramo pritrlditi ugotovitvi, da je o TOZD veliko slišati; žal pa samo slišati, ker je narejenega precej manj. Pred obdobjem dopustov so se tu in tam začele razpravljati, večina delovnih organizacij je ustanovila komisije za usklajevanje svojih statutov, zdaj pa čakamo na jesen.

Delavska ustava dopolnila ponujajo delavcem res velike, nove pravice v samoupravljanju in predstavljajo v prenašanju odločanja navzdol, v bazo, res revolucionaren premik. Kjerkoli v svetu bi po takšnih pravicah posegli z drugačno vmeno, zato je toliko težje razumeti mlčanost, s kakršno se srečujemo pri nas.

In še za nekaj drugega gre delavskih ustavnih dopolnil ni mogoče uveljavljati zgolj s formalno ustanovitvijo TOZD, ker gre pri tem predvsem za vsebinska vprašanja: za to, kako bomo ustvarili nove, boljše notranje odnose med posameznimi TOZD v delovni organizaciji in hkrati zagotovili delavcem tiste pravice, ki jim gredo pri določanju po XXI. in XXII. ustavnem dopolnilu. Glavna bitka bi se morala biti okoli tega, zato za odlašanje res ni časa.

M. J.

Radi bi se kopali!

Bazen

Bazen v Smarjeških Toplicah, ki so ga odprli pred dnevi, predstavlja zaključek nove etape v izgradnji tega zdraviliško-turističnega središča novomeške občine. S svojo površino (meri 52 x 39 m) je največji na Dolenjskem, s svojo nenavadno obliko pa predstavlja pravzaprav več bazenov v enem samem bazenu. Edina pomanjkljivost je, da načrtovalci niso dovolj mislili na turistične možnosti, pa zato v njem ne bo mogoče organizirati športnih tekmovanj.

Bazen v Smarjeških Toplicah je kljub temu velika in pomembna pridobitev dolenjskega turizma, kategorija najhujša pomanjkljivost je bilo prav pomanjkanje možnosti za kopanje. Ob lepih dnevih, zlasti ob nedeljah, je bilo doslej občutno premalo prostora za kopanje doma in vseh zdraviliških krajih, še huje pa je pomanjkanje bazenov ob Krki in Kolpi.

Ob obeh rekah so si turisti doslej pomagali z improviziranimi dohodi ki vodi. To se je dalo urediti, hujši problem pa je ta, da tudi urejenih kopališč močno primanjkuje.

Bodoča turistična razmišljanja - in tudi nekaj vlaganj - bodo pač morala v to smer kreniti, ker naš turizem ne bo mogel živeti samo od hotelov, ki jih načrtujejo gostinci. Zgled iz Smarjeških Toplic je lahko torej tudi kazipot.

Vzdržuj!

„Pa smo spet nekaj ustanovili!“ je dejal odbornik, ko so se roke dvignile in brez oklevanja glasovale za šolski center v Brežicah. Oglasil se je šolnik in opozoril na odgovornost, na breme, ki ga s tem prevzema skupščina. To pomeni, da bo še treba dvigniti roko, ko bo center odpral nove šole, ko bo treba odšteti denar za stanovanja profesorjev in delež za postavitve novega internata. Kar lepa vrsta obveznosti bi sledila iz tega enoglasnega „DA“.

Na odgovornost bi morali opozoriti ob vsakem glasovanju, da dviganja rok ne bi jemali prelahko. Dovolj je bilo površnih odločitev, ko glasovalci niso pomislili na materialne posledice sprejetih sklepov in odlokov. Preradi pozabljamo, da je vse, kar imamo in ustanavljamo treba negovati in razvijati, to pa zahteva stalno skrb in stalne izdatke. Nobena odločitev torej ne opravičuje gluhih ušes in brezbriznosti za njene posledice.

Slovenec, ki je 45 let prebil v Ameriki, mi je ondan dejal, da ne more razumeti, kako to, da je spomenik padlim borcem v njegovi vasi obdan s plevelom. Prizadelo ga je, da so ljudje in organizacija ZB NOV brezbrizni do tega. Pa vendar je tako. Rekli bi, da je bilo mnogo lažje spomenik postaviti, kot pa skrbeti zanj. In to velja tudi za druge stvari. Premalo cenimo, kar imamo, kar smo podedovali in sami ustvarili.

J. TEPPEY

redno je zapisati...

Sušne pomladi prostovoljni gasilci vzdolž proge Sevnica-Trebnje ne bodo zlepa pozabili. Iskre iz lokomotiv so zažigale gozd kot za stavo, gasilci so nemočno zrlji za lokomotivami, ki so bruhale oblake isker, strojevođe je pa so jih gledali in skomigali z rameni, češ: „Protipožarne naprave so po JUS!“

Republiški sekretariat za notranje zadeve je dal v razpravo osnutek pravilnika o

Ogenj ob progi

ukrepih za varstvo gozdov in kmetijskih zemljišč ob železniških progah pred požarom. Glede na to, da je bilo v preteklosti največ težav z železnico, pogledimo, kaj določa osnutek novega pravilnika o železniških napravah.

Razen običajnih naprav: varovalne naprave za prestrazovanje isker v dimnici, brezhibnih pepelnških loput, mrež, naprave za vžajenje ugaskov v dimnici in pepela v pepelniku, bodo morale poslej lokomotive imeti tudi tipiziran požarni priključek na napajalni glavi lokomotive! V gozdu ali ob njem bo prepovedano čistiti kuršča lokomotiv. Strojevođe bodo morali biti vpisani v posebni knjigi nadzornika lokomotiv. Pravilnik natančno določa tudi, kako mora ob požaru ravnati progovno osebje.

Glede drugih kmetijskih zemljišč določa osnutek pravilnika, da morajo lastniki in uporabniki tri tedne pred žetvijo in 3 tedne po žetvi stalno nadzorovati polja. Če bodo ob progi, vendar pa zunaj požarnovarnostnega pasu, zlagali strniščne posevke v kupe, bodo morali preorati 5 metrov širok pas, le-ta pa bo moral biti oddaljen od najbližje osi tira vsaj 15 do 20 metrov.

Pravilnik vsebuje tudi ostre kazenske določbe in obeta, da bo navsezadnje tudi ob progah zavladal red.

A. Ž.

Kmetijski nasveti

Mlekarice ogrožajo vnetja

Po nekaterih podatkih imajo rejci krav v Sloveniji najmanj eno storo milijardo dinarjev škode na leto zaradi tega, ker jim količino namoženega mleka zmanjša (posebno v družbenih živalskih obratih zelo razširjeno) žlezno vnetje vimena, ki ga strokovno imenujemo mastitis. To je neposredna škoda, povzročena pa je še mnogo večja ali celo neocenljiva, saj je z mastitisom okuženo mleko nevarno tudi človekovemu zdravju.

Mastitis prepoznamo po tem, da napade le del vimena, eno malo ali celo nič mleka, še to pa je rumenkasto in vodeno, včasih celo krvavo. Ti znaki so značilni za tako imenovano akutno obolenje, ki ga zdravimo z izbranimi antibiotiki, ker vsi niso enako učinkoviti. Izbiro prepustimo veterinarju.

Razen akutnega pa poznamo še kronični mastitis; znaki le-tega pa so tako malo očitni, da marsikak rejec sploh ne ve, kakšno bolezen ima v hlevu. Zanesljiva je šele natančnejša preiskava, ki pokaže, da je mleko slabše kakovosti, ker ima manj maščobe in manj mlečnega sladkorja, ob tem pa več soli in nekaterih drugih nezelenih primesi.

Kroničnega mastitisa, ki sicer ni tako hud kot akutni, vseeno ne smemo zanemariti, saj se naglo širi na zdrave živali in prizapravljamo in zadržimo, če skrbimo za čistočo hleva in živali. Papirnate brisače za brisanje vimena ter razkuževanja seskov pomagajo, da boleznj ne prenašamo z molžo.

Mastitis ima razen dveh naštetih pojavnih oblik še eno zelo nevarno - imenujemo jo kužno presušitev; kot beseda pove, krava presuši! Tu je škoda še večja. Ker napada mastitis predvsem dobre molznice, je boj proti njemu toliko nujnejši.

Inž. M. L.

Samoupravljanje po ustavnih dopolnilih

Komisija zvezne skupščine za uresničevanje ustavnih dopolnil: »Delavci premalo sodelujejo pri spremembah!« Na Dolenjskem opazimo večji zagon v podjetjih z več obrati. TOZD in Stilles Sevnica: v razpravi samoupravni sporazum v okviru Slovenijalesa

Tudi slovenski sindikati niso zadovoljni. Sindikat industrije in rudarstva je pred dvema mesecema sprejel odločna stališča, s katerimi želi presekat mlačnost do uvajanja temeljnih organizacij združenega dela (TOZD) v podjetjih. Sindikati so zaradi tega predlagali osnovnim

organizacijam, naj v kolektivih, kjer še vedno ne bi ustanovili niti komisij, ki bi pripravile programe za uresničevanje ustavnih sprememb, sprejemajo na zborih delavcev sklep o ustanovitvi TOZD. To bi delavci lahko storili v primeru, da delovna organizacija pomeni delovno celoto, v kateri lahko uspeh skupnega dela delavcev ugotovijo kot vrednost na trgu ali v okviru delovne organizacije. Skratka: sposobna mora biti, da se izkaže z dohodkom. To se zdalec ne pomeni sprožanja plaz, kajti ustavna dopolnila ne dovoljujejo stihije. Pri sklepu o ustanovitvi TOZD morajo delavci upoštevati tudi ustavno dolžnost o združevanju TOZD v okviru podjetja, seveda na samoupraven način.

jetja preveč drobil, da ne bi bila demokracija »predraga«? »V okviru Slovenijalesa je 72 delovnih enot. Iz lastnih izkušenj vemo, da je izdajanje tovarniškega časopisa in številnih materialov za zasedanja samoupravnih organov dokaj draga in predvsem zamudna zadeva. Zdalec pa odtehta pomembne prednosti: omogoča boljše obveščanje delavcev, konec koncev ustanovi tudi večje zaupanje delavcev in razumevanje za težave vodstva, da o boljšem počutju v kolektivu ne govorimo.«

»Kako teče prilaganje obstoječega samoupravljanja novim ustavnim dopolnilom?«

»Komisija je pripravila osnutek samoupravnega sporazuma o ustanavljanju TOZD. Le-teh bo v Slovenijalesu verjetno 14. Ob nekaterih razpravah v kolektivih je komisija ugotovila, da je razumevanje ustanovnih dopolnil marsikje pomanjkljivo zaradi različnih razlag vsebine dopolnil v tisku in drugje. Razprava je zato usmerjena zlasti sem. O tem smo pripravili posebne brošure, sicer delo ni mogoče.«

»Zanimivosti osnutka vašega samoupravnega sporazuma TOZD?«

»Posamezne TOZD ne bodo dovolj močne za velike gospodarske posege, npr. rekonstrukcije ipd., zato predvidevamo ustanovitve več terne banke. Pogovarjamo se še o načinu vlaganja denarja posameznih TOZD. V okviru banke se bodo morali predstavniki TOZD samoupravno dogovarjati, komu bodo npr. namenili dodatni denar za razširjeno reprodukcijo. Izvedba ustanovnih dopolnil nam bo torej prinesla še večjo povezanost, seveda na samoupravnih osnovah.«

»TOZD« STILLES ZE DELA

Sekretar Stilles-Slovenijales v Sevnici Oton Sket, ki je hkrati tudi član 6-članske komisije za novo organizacijo podjetja Slovenijales v duhu ustavnih dopolnil, meni, da je Stilles v okviru Slovenijalesa »TOZD« že vse od združitve, torej že več kot leto pred ustanovitvi dopolnil. Slo je za zdravo poslovno sodelovanje, ki je razen večjih poslovnih uspehov v velikem podjetju pomenilo tudi boljše osnove za samoupravljanje.

»Ali se v Slovenijalesu ne bojite, da bi organizacijo združenega pod-

OB IZIDU NOVE KNJIGE S TEMATIKO NOV

Oris partizanskih zvez Slovenije in 120 osebnih spominskih pričevanj je zbranih v knjigi, ki jo je založilo Združeno PTT podjetje v Ljubljani – Velika naklada: 6000 izvodov

Na številnih proslavah, srečanjih, otvoritvah novih poštarnih objektov in pridobitev sodobne telefonije v Posavju, Beli krajini in drugod po Dolenjskem smo v zadnjih desetih letih slišali pripombe, da so naši poštni delavci nosilci tradicije vezistov iz let NOB. To s ponosom zatrjujejo tudi delavci velikega kolektiva Podjetja za PTT promet v Novem mestu, ki združuje to službo na območju 7 naših občin.

Na to smo se spomnili ob izidu obsežne dokumentarne spominske knjige, ki so jo predstavili pretekli teden na tiskovni konferenci Združenega PTT podjetja Slovenije v Ljubljani. Knjiga KLICE GLAVNI STAB je delo številnih nekdanjih vezistov in kurirjev enot NOV v Sloveniji. Uredil jo je Stanko Petelin, ki je knjigo napisal tudi obsežen uvod, kateremu sledi v drugem delu knjige kar 120 prispevkov nekdanjih partizanov, kurirjev in vezistov. Prav gotovo so bile zveze v letih partizanskega bojevanja za svobodo živci in žile, ki so povezovali velika in mala vodstva našega upora. Brez njih ne bi bilo zmaga. Spominski zapiski na ta pomembna leta so dragocena pričevanja o dobi, ki je dala temelje vsemu našemu sedanjemu in prihodnjemu delu.

Nova knjiga nas podrobno seznanja s partizanskimi vezavi v Sloveniji; marsikdo bo presenečen, če bo

šele zdaj zvedel kaj več o teh zvezah, pa naj gre za kurirske, telefonske ali radijske zveze v Sloveniji oz. v njenih posamičnih pokrajinah. Knjiga KLICE GLAVNI STAB bo po svoje osvetlila zanimivo dejavnost našega partizanskega bojevanja, prav gotovo pa je ohranila pomembna pričevanja, v katerih najdemo tudi sila zanimive podatke iz Bele krajine, širše Dolenjske in drugih naših pokrajin. Opisani doživljaji bivših kurirjev in vezistov pa so hkrati tudi vzgojno branje za mladi rod.

Knjigo je izdal odbor za pokroviteljstvo nad kurirji in vezisti NOV Slovenije pri Združenem PTT podjetju Ljubljana, ki je hkrati tudi njen založnik. Velika naklada (6000 izvodov) bo naša odmev in odjem, je pa hkrati prva knjiga s takšno vsebino v državi. Dogodki izpred 30 let oživljajo pri njenem branju. Prav v tem in prenašanju tradicije NOB v sedanjih časih je njena vrednost.

TONE GOŠNIK

KDO JE VLAMIL?

V noči na 29. julij je bilo vlomljeno v samo opreženo trgovino Mercator v Metliki. Vlomilci so prišli v stavbo skozi okno, vdrli pa so tudi v blagajno in odnesli 34.567,30 dinarjev. Za storilci z bogatim plenom poizvedujejo.

KROGLA PRILETELA

Nenavadna nesreča se je 30. julija zjutraj okrog 7.45 pripetila 50-letnemu Francu Medicu v Rodinah pri Črnomlju. Na vrtu pri hiši je pasel kravo, opazoval mimo jutro in sedel na deskah. Nenadoma je od nekega priletela krogla in ga ranila. Odpegljali so ga morali v novomeško bolnišnico, kjer se še vedno zdravi. Zdaj raziskujejo, kdo in zakaj je sprožil strel.

AVTOVLAKI!

Ko se po naših preobremenjenih cestah proti slovenski obali valijo strnjene kolone motoriziranih nomadov, nas je razveselila vest o avtovlakih. Mnogim, ki so se pritoževali nad čestimi zastoji, gnečami, vročino in utrudljivo vožnjo, se je uresničila želja hitro, udobno in brez skrbi na počitnice. ZŽTP Ljubljana je pred kratkim uvedlo avtovlake iz Ljubljane do Kopa in nazaj. Za eno smer vožnje odštejejo turisti enotno ceno 60 dinarjev, avtovlaki pa vozijo dvakrat na dan.

Stari običaji izginjajo in tudi na podeželju se vozijo svatje in novoporočenci samo z avtomobil. Takšno poroka, kot jo vidite na sliki, je že prava redkost. Obred po starem sta si zatelela nevesta Slavica Kržičnik in njen švicarski ženin Kurt Willi Gehrig, ki sta se pretekli teden z zapravljičkom peljala po kostanjeviških ulicah. (Foto: A. Burja)

KRAJEVNI PRAZNIK

Nova šola v Loškem potoku

Med gosti tudi Franc Popit, Tone Kropušek, Ludvik Zajc in Jože Ožbolt – Temeljni kamen za nov obrat RIKa v Retjah in nekaj sto metrov asfalta

V nedeljo, na dan proslave v Loškem potoku, se je na Hribu že zjutraj zbralo več kot 1.500 ljudi, ki so gledali improvizirani napad enot teritorialne obrambe.

Ze na predvečer je bila svečana akademija, v nedeljo dopoldne pa je bilo pred novo šolo slavnostno zborovanje, na katerega so prišli tudi Franc Popit, Tone Kropušek, Ludvik Zajc, Jože Ožbolt in drugi. Po nagovorih Boga Abrahamšberga in Ivana Lavriča ter krajšem kulturnem programu je Ludvik Zajc odprl novo šolo, ki bo nosila ime po dr. Antonu Debeljaku.

Potem so v Retjah postavili temeljni kamen za nov obrat ribniškega podjetja RIKO, Loški potok pa je dobil za svoj praznik tudi nekaj sto metrov asfalta od Hriba do Travnika.

Slavnostnega vzdušja ni mogla pokvariti niti nesreča helikopterja, ki

je sodeloval na vaji: enote teritorialne obrambe, ki so prej sodelovale v improviziranem napadu, so se odlično izkazale tudi v tej akciji, čeprav ni bila pričakovana, in so tako rešile posadko ponesrečenega helikopterja.

K. ORAZEM

Boj krvavim cestam

Kako priti z »neslavnega« evropskega vrha?

Človeku, ki brezglavo prehiteva strnjeno kolono na nepreglednem ovinku, pravimo »kamikaze«. Najbrž s tem izrazom se najbolj označimo avtomobilisti, ki se na cesti ne zmenijo za pravila in nevarnost. Večkrat odnesejo zdravo kožo, vedno ne. Najhuje je, če vpletajo v nesrečo druge ali jim nad glavo priklidejo smrt. Zato bodo ukrepi, za katere se zavzemajo v naši republiki (kot je slišati, ne bodo miili), naperjeni predvsem proti tej kategoriji voznikov in mnogim drugim, ki se danes še poživljajo na prometne predpise in zakone.

Predvsem menijo, da z milimi denarnimi in zapornimi kaznimi ne bi nič dosegli. Kazni v naši republiki in državi so še vedno tako nizke, da se izplača biti nediscipliniran. »Stmoglavec« in druge hujše kršitelje prometnega reda bi morda spametovale take kazni, če bi jim segle do dna žepa. Za visoke denarne globe se zavzemajo med drugim tudi strokovnjaki, ki so malone že obupali nad stanjem na naših cestah. Za zgled, kako se dajo svojeglavosti za krmilom hitro spodrežati krila, je treba samo pogledati čez mejo. Veliko bi naredili že s tem, da bi miličniški uniformi vrnilo ugled, ki ga je nekdanj imela.

Marsikaj je v našem prometu potrebno narediti tudi zato, ker smo se glede nesreč, ranjenih in mrtvih na cestah povzpeli že na evropski vrh. To vsekakor ni častno, je pa davek,

saj Jugoslovani slovimo v svetu po izrednem porastu avtomobilizma. Novoustanovljeni republiki svet za preventivno in vzgojno v cestnem prometu je ugotovil, da smo »naslednji evropski rekorderji« prav zaradi pomanjkljive vzgoje. Vzgoja in preventivna sta marsikje še vedno pomembna stvar, ki ji ni treba posebej čitati prevelike pozornosti. Takšno mišljenje so v vrstih, šolah, delovnih organizacijah, krajevnih obččinah, tudi in, žal, tudi v mnogih občinah, tudi že marsikje na Dolenjskem.

Podatki povedo, da se je v Sloveniji največ prometnih nesreč zgodilo v naslednjih (kar 72 odst.). To pomeni, da bo potrebno tudi v prihodnosti preventivno najbolj delovati prav na območjih, kjer uporabljajo avtomobile, prometne kategorije ljudi: pešci, kolesarji, traktoristi, vozniki vpravljalnih vozil in drugi. Če samo eden od teh ne spoštuje reda, je lahko nesreča tu. Zato je vzgoja potrebna že od malih nog, praviloma od tedaj, ko človek shodi.

Prek 2700 mrtvih, na tisoče ranjenih, neprecenljiva gmožna škoda – to je zapisala statistika v bilanco naših cest v zadnjih desetih letih. Ali more po vsem tem kdo še reči, da na Slovenskem preglasno bijemo plat zvona ob neredu, ki strah vzdolž vseh ozkih in širokih, gramoziranih in asfaltiranih, nižje in višje razrednih cest?

I. ZORAN

S kombijem do izvira Krke: tam sta si Jože Splichal in Peter Ivančič postavila šotor, potem pa sta s kanujem potovala po Krki. (Foto: J. Pezeli)

GRADIVO ZA POTOPIS:

S kanujem k mlinom na Krki

Jože Splichal in Peter Ivančič med mlinarji od izvira Krke do Otočca: kolesa se ustavljajo!

Novinar Dolenjskega lista Jože Splichal in tekstilni tehnik iz Novoteksa Peter Ivančič sta v prejšnjih dneh s kanujem, ki ga je naredil pred leti svetovni kanuistični prvak – posodil jima ga je inž. Marjan Lapajne iz novomeškega Dominvesta – preveslala pot od izvira Krke do Otočca in se spotoma ustavljala v mlinih.

Kako sta potovala po brzicah, kako sta premagala slapove, kje vse se še na tej poti vrtijo mlinska kolesa? Kaj pravijo mlinarji o svoji obrti, o Krki in o življenju, o vremenu, usodah ljudi ob reki, o današnjem času in starih zgodbah, o bajkah in strahovih, ki so se prikazovali v mlinih?

O vsem tem in še o marsičem drugem bo govoril tudi potopis, ki ga bomo objavljali v našem tedniku potem, ko bosta popotnika – veslača uredila svoje vtise in zapisala na papir pripovedi mlinarjev, morebiti

Tekmovanje oračev

Tudi letos. bosta v nedeljo, 6. avgusta, priredila društvo KIT Novo mesto in KZ »Krka« Novo mesto tekmovanje v traktoriskem oranju in prikazu dela sodobnih kmetijskih strojev. Tekmovali bodo orači kmetovalci in traktoristi družbenih kmetijskih obratov.

Tekmovanje bo na združenem posestvu Draškovec pri Sentjerneju ob 8. uri. Nato bodo pokazali delo novjših kmetijskih strojev za trosenje gnojila in gnojil, spravilo trave in koruzne silaže, novih traktorjev SAME in strojev za predsetveno pripravo zemlje in melioracijska dela. Prikazani stroji bodo primerni za skupinsko rabo, ki jo priporoča kmetijska služba dolenjskih zadrug.

Prireditelji pričakujejo, da si bodo kmetje ogledali to koristno in zanimivo kmetijsko predstavo.

Z. M.

Grosuplje: razstava goveda

Da bi pozivili rejsko delo in od biro goveda sivorjave pasme, bodo Kmetijska zadruga Dobre polje, KZ Stična in Ljubljanske mlekarne – obrat kooperacije Grosuplje priredili v nedeljo, 8. septembra, veliko živinorejsko razstavo, na kateri bo na ogled 150 glav odranih živali. Ob tej priložnosti bodo izdali 2000 izvodov tiskanega kataloga z opisom razstavljenih živali in podatki o doseganju rejskega delu. Razstava ima poseben pomen, ker bo na območju, kjer je rejsko središče Slovenije za to pasmo goveda.

Ves julij vsak dan enako: spremenljivo oblačno, popoldne plohe in nevihte. Kdaj se bomo sploh kaj kopali v tem soparnem, muhastem poletju? Otroci se še najbolj opogumijo in gredo vseeno v vodo, kot kaže tala slika iz Kočevja, ki opozarja, da mesto vse bolj potrebuje kopalni bazen, saj je Rinža ob deževju umazana in hladna. (Foto: Primc)

Cestno podjetje prizadeto

V vašem listu z dne 13. 7. 1972, je na strani 2 objavljena fotoreportaža, ki se nanaša na potek del na cesti Impoljca-Kriško, ki jih opravlja naše podjetje. Avtor fotoreportaže je A. Zeleznik.

Opis dela na navedeni fotografiji ter dodatno obvestilo o tem, da je most „počepnil“, sta popolnoma nelogična in neresnična:

1. ker je iz navedene fotoreportaže razvidno, da sta pri vrtanju zaposlena dva delavca, tretja oseba, ki vrtanje opazuje, pa je dijak II. letnika srednje gradbene šole Drago Celič, ki je na omenjenem gradbišču na praksi;

2. o kaki katastrofi na enem izmed objektov na tem odseku ni nobenega sledu.

Zato zahtevamo od vašega lista, da se v naslednji izdaji vaš novinar v njem javno opraviči zaradi neljubne pomote, in to do 3. 8. 1972. V nasprotnem primeru bomo proti avtor-

ju vložili tožbo na podlagi 169/II kazenskega zakonika ter zahtevali kasnejše tudi objavo sodbe v tisku, ki se nanaša na 178. člen kazenskega zakonika, ker nam je bila povzročena moralna škoda ter zmanjšana poslovni ugled, ki se da pokazati tudi v obliki finančnih sredstev.

Direktor:
Mirko Stmšek,
dpl. gradb. inž.

POJASNILO AVTORJA: Ne gre za fotoreportažo, temveč le za 6-vrstični podpis k sliki z gradbišča na 3. strani omenjene številke DL. V tem podpisu je navedeno, da je most „počepnil“ samo na cni strani pod buldožerjem, kot so izjavili delavci, o kaki katastrofi pa nisem pisal. Slika govori sama zase; izrez ni mogoče zajeti še drugih delavcev, ki so stali poleg tistega, ki je vrtal. Odborniki sevniske občinske skupščine so od seje do seje grajali počasno delo novomeškega Cestnega podjetja na tem odseku. O tem smo pisali v našem časniku, pisali so tudi v Delu in drugje. Če je bilo treba most popravljati, to verjetno ne govori v prid ugleda podjetja.

A. ZELEZNIK

Prejšnji teden je Feliks Ahlin, osemnajstletni delavec iz ŠentruPERTA, v uredništvo prinesel „grozd“ šestih velikih jurčkov, ki jih je našel v Zaloki. Feliks pravi, da bo letos dobra bera gob in da bo še večkrat zavil v gozd. (Foto: J. Pezelj)

KMETJE SI MEDSEBOJNO POMAGAJO

Mirna peč: imamo svoje društvo

Zaživelo je še eno društvo kmetov za vzajemno pomoč pri reji živine

V nedeljo, 25. junija, smo kmetje v Mirni peči ustanovili Društvo kmetov za vzajemno pomoč, eno prvih na Dolenjskem. Dogovorili smo se, da bomo organizirali vzajemno varstvo živine in si tako pomagali v stiski. Danes ima društvo že prek 200 članov.

Za popis živine je društvu dala na-

voljo potrebne strokovnjake Zveza kmečkih društev za vzajemno pomoč iz Ljubljane. Danes ima naše društvo v vzajemnem varstvu že nad 500 glav goveje živine. Upravni odbor je sklenil, da bo polletni prispevek za govedo 30 din, s tem si lastnik zagotovi zaščito v primerih bolezni, pogina živali ali zakola v sili. Če želi imeti rejec samo zaščito zoper bolezni, znaša prispevek 15 dinarjev. Prav tolikšen je prispevek za vzajemno varstvo prašičev. Če članu društva pogine govedo ali če je zaklano v sili, dobi iz društvenega sklada po 6 din za kilogram žive teže; za prašiče pa po 5 din pri kilogramu.

Društvo letos še ne vpisuje konj v vzajemno varstvo, to pa bo naredilo prihodnje leto. Pripomniti je treba, da bo mirnopedsko društvo opravilo popis v okviru ljubljanskega društva, ki zavaruje živino po vsej republiki, ko pa bo v teku enega meseca registrirano, bo delovalo kot samostojna pravna oseba.

Mirnopedsko društvo je že uredilo pogodbeno sodelovanje z veterinarsko postajo v Novem mestu, na ustanovnem občnem zboru pa so ustanovitelji sklenili, da bodo kar najtežje sodelovali s kmetijsko zadruzo in občinsko skupščino. Znano je, da je republiška konferenca SZDL v celoti priznala društva, ki si v okviru zakona o združevanju kmetov prizadevajo najti možnosti, kako bi kmetje zavarovali živino, dobili čim ceneje in pravočasno reprodukcijski material ter našli najboljše kupce za pridelke in živino.

Z ustanovitvijo društva kmetov v Mirni peči imajo dolenjska društva v vzajemnem varstvu že nekaj tisoč glav živine. S skupnim meddruštvenim skladom bodo zagotovili zaščito tudi za primer večjih škod pri živini, če se pojavi kaka epidemija in podobno.

Končno še sporočilo vsem članom Društva kmetov za vzajemno pomoč v Mirni peči: če zbolijo živina, pokažite veterinarju hlevski list in

člansko izkaznico, podpišite račun za stroške zdravljenja ter skrbno shranite, ker bo te stroške plačalo veterinarski postaji naše društvo. V primeru, ko je treba žival oddati v zakol v sili, najprej obvestite predsednika društva Alojza Jarca iz Ivanje vasi 8 ali tajnika Janeza Oparo ml. iz Biške vasi 5. Da je potrebno v sili zaklati žival, je namreč nujno poprej obvestiti Zvezo kmečkih društev, najbolje po telefonu na številko (061) 61-182, 63-346 ali 34-9921. Zveza namreč poišče najboljšega kupca za meso živali.

Vsem drugim kmetom pa velja sporočiti: kdor želi kakršnekoli informacije glede članstva v društvu, naj zanje pisмено ali po telefonu zaprosi na naslov: Zveza kmečkih društev za vzajemno pomoč Slovenije, Ljubljana, Pribinova 1.

ALOJZIJ JARC,
Ivanja vas 8

Pojasnilo

Podpisani Mikel Miroslav, Brestanica 146, prosim, da objavite, da nisem avtor članka „V BRESTANICI SE JE ZATAKNILO“, ki je izšel v vašem listu, št. 24. Istočasno prosim avtorja naj se predstavi in naj se ne skriva za začetnicami, saj lahko neprizadete stvari v neroden položaj.

TO SO PA RIBIČI

Več kot 70 tekmovalcev se je 22. in 23. julija udeležilo tekmovanja ribiških dručin v Kostanjevici. To je bilo že peto srečanje v mestu ob Krki in uveljavlja se kot privlačna tradicija kraja. Letos je bilo zastopanih devet ribiških dručin. Zmagovalec za pokal Kostanjevice je bil Anton Butala iz Črnomlja, pri mladincih pa je zmagal Novomeščan Izток Podrgajs. Novomeška mladinska ekipa se je uvrstila pred ekipi iz Kostanjevice, pri odraslih pa je zmagala ekipa iz Črnomlja.

A. Burja

Urbančičeva mama

Po zahrbtni bolezni je 20. julija umrla Amalija Urbančič ali Jeričeva mama iz Gornjega Polja, ki je bila vedno zavedna kmečka žena. Svojo številno družino sta z možem vzgajala v naprednem duhu in sta ji znala vcepti ljubezen do domače zemlje.

V hudiči časih naše osvobodilne vojne je bila od prvega poka zvesta svojemu ljudstvu. Ko so se v Gor. Polju pojavili prvi partizani, so pri Jeričevi mami vedno dobili kos domačega kruha, in kadar je bilo potrebno, tudi toplo domače zavetje. Okupator jo je zaradi moža, ki je bil terencec in zaščitnik, večkrat pretepal.

Med vaščani je bila zelo priljubljena. Ker je bila tako navezana na domačo grudo, ji je ostala zvesta do zadnjega.

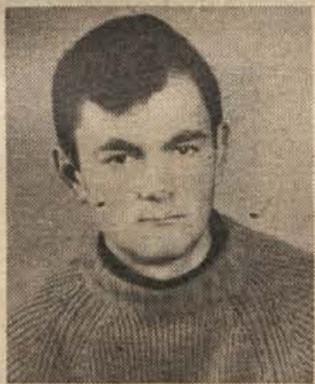
Bila je članica SZDL in zveze borcev, Dolenjski list pa ji je bil ljub prijatelj.

Tovarišico in mamo Urbančičevo bomo ohranili vsi v lepem spominu. Naj ji bodo te vrstice namesto venca na grob.

KO SZDL SOTESKA

Boris Janežič

27. julija je v Dobravi v cvetu mladosti kot žrtev prometne nesreče omahnil pobudnik za ustanovitev in najbolj požrtvovalen član mladinskega aktiva v Zupelevcu pri Kapealah. Še mlad, roditelj se je 8. maja 1951, je v kratkem času zbral v svoji okolici 44 mladink in mladincev, ki so dokazali, kdo veruje v prihodnost in kdo ljubi svojo domovino ter ostane doma na svoji zemlji ali v domačih podjetjih in si ne išče lepšega in ugodnejšega življenja v tujini. Da bodo mladinci v Zupelevcu nadaljevali njegovo delo in tako najlepše počastili njegov spomin, so pokazali na njegovi zadnji poti v soboto popoldne, ko so se z belimi nagelnji poslovlili od njega na kapelskem pokopališču.

Zakaj hlapec Jernej ne pije črne kave?

Zgodil se, da celo jaz, ki trdno verjamem v socializem, včasih povdomim o njem. Zakaj? Trinajst let študija me je oče vzdrževal, garal od jutra do večera, da sem plačala mesečno vozno karto, si plačala zajtrk in kosilo (za večerjo je večkrat zmanjkalo), kupila zvezke in knjige, najnujnejšo obleko, se poglobljala v

ideje socializma, da sedaj te ideje razlagam mladim, da ti verjamejo v moje besede — ali vse to zato, da mi zastane beseda v ustih, ko zagledam na očetovem obrazu prizanesljiv nasmeh? „Zakaj ne prideš večkrat domov?“ — Res, zakaj? Ali zato, ker ne najdem doma več tistega globokega zaupanja v lepše, boljše živ-

ljenje, ki so mi ga dali v moji rani mladosti? Ali zato, ker težko pogledam očeta, ki ga je garanje potegnilo k tlem, k tisti zemlji, ki jo je ljubil celo življenje, v katero je vsejal vse svoje upe in želje?

Pri vas doma imajo pa pravo farmo! — mi je nekoč dejal kolega. Farma! Kadar koli sem v mladosti slišala to besedo, sem si predstavljala ogromne pašnike, kjer se pase na stotine glav živine. Zanj skrbi več kavbojev, v krásni hiši sredi drevja pa živi postaven gospodar z mlado ženo in mnogimi otroki.

Tako je pisalo v knjigah o čudežni dežel. In knjige menda ne lažejo! Torej, pomislim, moj oče je farmar, toda — ali ne žali farmarjev s svojo drobnostjo, z gubanim obrazom, žuljavimi rokami? Kje so njegovi kavboji s pištolami? Kje živina, kje pašniki? Pa ne, da je vse to zapravljen delom, ko je garal od zore do mraka? Od tiste njegove zore in do njegovega mraka! Zakaj njegov delovni čas ne pozna ure, ne pozna počitka? Zakaj? Se je res vse zarotilo proti njemu? Ga ne marata ne bog ne oblast? Bog mu je poslal deževje, preplaval je njegovo zemljo, posejano s pšenico, koruzo, peso, travnike spremenil v jezera. Milijska škoda. Prosil je kmet odgovorne, naj pošljejo komisijo, da bo ugotovila škodo. Ni je bilo. Ni imela časa, toliko drugega dela ima.

Toda kljub vsemu na kmeta le niso pozabili. V kmetijski zadruzi so mu dali zastoj 13 kg koruze, da bo laže pozabil na škodo. Pa je kmet koruzo posejal — premalo je je bilo za njegovo njivo. Začela je rasti, gle-

dal je, kako poganjajo listi in traktar, glej, so mu dali zastoj še 10 kg koruze, naj jo poseje. Posejal bi jo kmet, posejal, toda ali bo tudi bog tako uvidel in bo podaljšal leto za nekaj mesecev, da bo njegova prepozno posejana koruza dozorela?

Ne, bog se nima časa ukvarjati s takimi malenkostmi. In tako bo kmet spravil preostalo podarjeno koruzo in jo bo hodil kazat otrokom, ko ga bodo prosili za nove čevlje, obleko, denar za knjige, zvezke za šolo. Hodil jo bo sam gledat, ko bo pomagal otrokom reševati sklepane matematične naloge: koliko je vrednih 23 kg koruze, če stane 1 kg 6,50 din? In ne bo mogel razumeti, da 150,00 din vredna koruza odtehta milijonsko škodo; da komišija ni imela časa za ocenitev škode, ki jo je naredila poplava; da črna kava dobro vpliva na zdravje, če jo piješ zmerno in počasi med delom, pred delom ali po delu; da...

ZATO LE REDKO OBIŠCEM DOM, le redko ima oče čas za pogovor; tisti njegov nasmeh pa me spremlja vedno in povsod. On je kriv, da obstanem sredi pripovedovanja o boljšem življenju kmeta v naši novi družbi, da se učenci sprašujejo, s čim so me prizadeli, saj so vendar tako pridno poslušali, sodelovali pri pouku. Pa jim nenadoma zastavim vprašanje:

„Zakaj kmet le redko pije črno kavo?“

In kot bi se tisti nasmeh, ki mi ne da miru, preselil na njihove mlade obraze, še vedre, z zaupnimi očmi.

SLAVICA MENCIN
Sentjernej

PROSTA UČNA IN DELOVNA MESTA!

Komisija za delovna razmerja podjetja TRIMO, Trebnje

RAZGLAŠA

1. več prostih učnih mest

za konstrukcijske ključavničarje. Pogoji za sprejem v učno razmerje je uspešno končana osemletka.

2. več prostih delovnih mest nekvalificiranih delavcev

za določen čas — 2 meseca. Za razporeditev na to delovno mesto je pogoj starost 18. let.

Prijave za razglašena prosta delovna in učna mesta sprejema splošni sektor podjetja 10 dni po objavi.

RAZPRODAJA

poletne konfekcije in obutve od 31.7. do 19.8. 72

znižanje
20%
50%

V BLAGOVNICI
nama
KOČEVJE

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

razpisuje licitacijo za prodajo

kmetijskih strojev v Mokronogu

dne 6. avgusta 1972 ob 9. uri in sicer

- 2 traktorjev Ferguson 65
- 1 traktorja s prikolico — 3-tonski, enosni
- 5 traktorskih prikolic — 3-tonske, dvoosne —

in raznih drugih priključkov.

Prednost pri nakupu imajo družbeni obrati in kooperanti naše organizacije.

PRODAJA KMETIJSKIH STROJEV!

Kmetijsko gospodarstvo Slovenska vas, DOB pri MIRNI

proda naslednje stroje:

- 1. stroj za pobiranje in ballranje sena (pik preša)
- 2. nakladalnik za zeleno krmo
- 3. 2 trosilnika za gnojilo
- 4. 3 betonske mešalnike

in še več drugih orodij in strojev

Javna licitacija bo v nedeljo, 13. 8. 1972, ob 8. uri na Dobu pri Mirni. Ostali pogoji bodo objavljeni pred pričetkom licitacije.

„DOLENJKA“, trgovsko podjetje na debelo

in drobno, Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

KOMISIONARJA

v osrednjem skladišču na debelo.

Pogoji: kvalificiran trgovski delavec. Za delovno mesto je določeno poskusno delo.

Rok za prijavo je 8 dni po objavi.

veletrgovina import-export
PE METLIKA

objavlja prosta delovna mesta:

1. poslovodje za prodajalno Manufaktura

— galanterija v Metliki
pogoj: VKV delavec trgovske stroke

2. kvalificiranega mizarja

za prodajalno Blagovnica v Metliki

Nastop službe pod 1. po dogovoru.
Nastop službe pod 2. takoj.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge najkasneje v 3 dneh po objavi komisiji za sprejem in razporejanje delavcev Veletrgovine Mercator, PE Metlika, 68330 Metlika.

JAVNA CARINSKA SKLADIŠČA V NOVEM MESTU

Ko so 1954 nekatera večja ljubljanska podjetja začela graditi svoja skladišča, se je porodila misel, da bi zgradili na enem mestu velika centralna skladišča za vsa ljubljanska podjetja. Anketa je namreč pokazala, da so podjetja že takrat potrebovala več kot 100 tisoč kvadratnih metrov skladišč, Ljubljana pa jih je imela le 20.000. Pobuda je dal takratni predsednik MLO dr. Marijan Dermastia, nalogo za uresničitev pa je zaupal sedanjemu glavnemu direktorju Javnih skladišč Jožetu Borštnarju. Naloga je bila uspešno izpeljana in od takrat kolektiv Javnih skladišč neprestano napreduje. Povečuje skladiščne prostore, gradi komunikacije in druge objekte, tako da je ob Šmartinski cesti v Ljubljani zrastle že pravo mesto. Prav tolikšno skrb pa posveča tudi kadru, saj se zaveda, da brez sodobne organizacije skladiščne službe ni uspeha.

V Novem mestu že štiri mesece posluje javno carinsko skladišče – Podjetje Javna skladišča iz Ljubljane je uredilo v Novem mestu tako organizacijo in način dela kot v Ljubljani – Uprava skladišč, carina in špediter pod isto streho – Velika pridobitev za novomeško in dolensko gospodarstvo

Na vprašanje, kaj je vodilo podjetje Javna skladišča iz Ljubljane, da je za Mariborom odprlo svojo drugo poslovno enoto prav v Novem mestu, je direktor Jože Borštnar povedal:

mesto. Zakaj prav Novo mesto? To predvsem zaradi tega, ker v naši občini že vrsto zadnjih let opažamo največji porast nacionalnega dohodka

na območju, ki gradi in usmerja svoje gospodarstvo na zdravih in perspektivnih programih in v skladu z gospodarskimi prizadevanji naše republike. Da bi tudi mi pomagali pri teh prizadevanjih in razvoju novomeškega gospodarstva, smo se odločili zgraditi v Novem mestu svojo poslovno enoto.

ki uvaža ali izvažajo. Podjetja lahko sedaj mirne duše porabijo denar raje za obratna sredstva, ali za razširitev proizvodnje. Že v prihodnjih letih nameravamo zgraditi še eno tako halo, kot je sedanja, in imamo že pripravljeno zemljišče. Te dni je v Novem mestu dokončano tudi upravno poslopje in urejena okolica skladišča.

„Predvsem to, da bi pokrili slovenski gospodarski prostor s skladiščnimi kapacitetami na isti način, kot je to organizirano v Ljubljani. To so skladiščni prostori skupaj s potrebnimi službami: carino, špediterstvom, prevoznictvom itd. Svoje izkušnje moramo čimprej prenesti v vse večje centre in prometna vozlišča v Sloveniji tako, kot imajo to urejeno v večjih jugoslovanskih mestih: v Beogradu, Zagrebu, Novem Sadu, Sarajevu, Splitu in drugih mestih, ki že uporabljajo naše izkušnje, saj so ljubljanska Javna skladišča prva v naši domovini organizirala tak način dela. Pri naši presoji prioriteten centrov v Sloveniji je poleg Maribora, kjer smo pred dvema letoma odprli poslovno enoto, prišlo v naš vrstni red tudi Novo

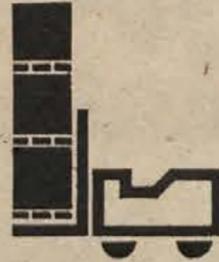

Jože Borštnar, glavni direktor Javnih skladišč

na prebivalca in neverjetno rast celotnega gospodarstva na tem območju. Čeprav novomeška podjetja tudi uvajajo reprodukcijski material, je vrednost izvoza precej večja kot pa uvoza. To pomeni, da delamo

Čeprav naša poslovna enota v Novem mestu že štiri mesece posluje, menim, da novomeški gospodarstveniki še ne vedo, kakšne prednosti in koristi lahko imajo od take organizacije, ki združuje vrsto služb, kot so carina, skladiščni prostor, železnica, prevozniki, pretovarjanje in drugo, kar vse poenostavi delo pri uvoženem blagu in blagu namenjenem za izvoz. Pomembno je tudi to, da ni potrebe po gradnji tovarniških skladišč za tovrstno blago, saj želimo čimprej kriti vse potrebe po carinskih skladiščih na širšem Dolenskem. To pomeni, da vlagamo denar v prostore, ki jih potrebuje vsako večje podjetje,

Povedati moram še, da smo naleteli pri krajevnih dejavnikih na veliko razumevanja, in se moram v imenu kolektiva Javnih skladišč zato zahvaliti vsem, ki so pomagali pri uresnitvi našega načrta.“

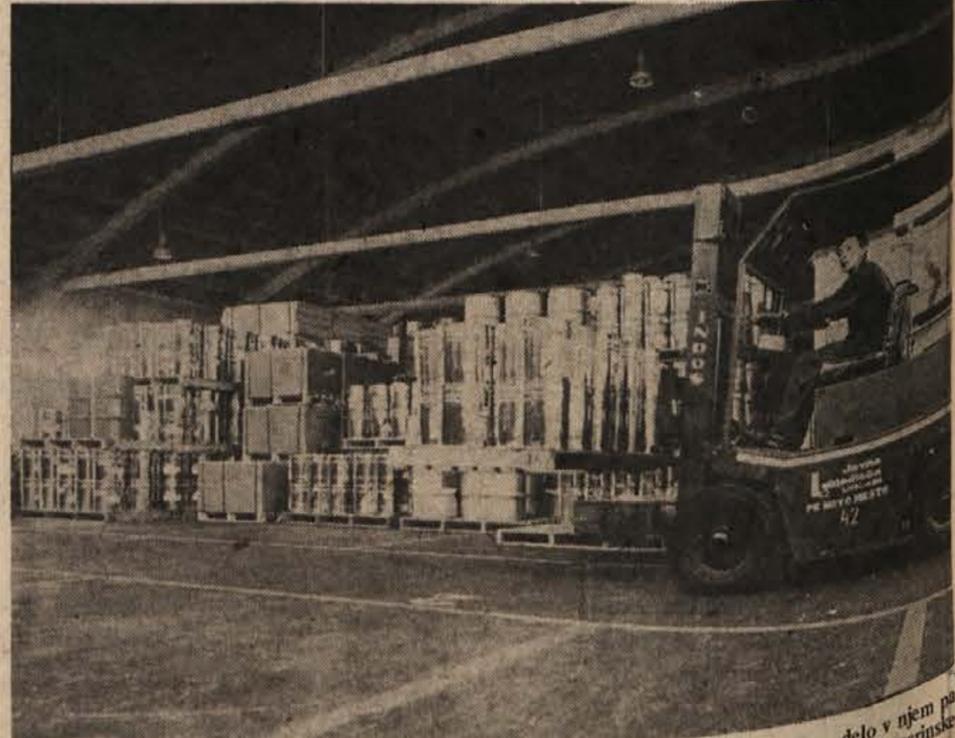
Že nekaj mesecev skladiščijo novomeška in druga dolenska podjetja uvoženo ali blago, namenjeno za izvoz, v novem javnem carinskem skladišču v Bršlinu. Objekt je postavilo podjetje Javna skladišča iz Ljubljane in je veljal 8 milijonov dinarjev.

IMV, KRKA, NOVOTEKS, LABOD, BETI, tovarne in obrati ISKRA in drugi že uporabljajo novo pridobljeno Dolenjske. Prej so vsa ta podjetja carinila uvoženo in izvozno blago v raznih krajih Slovenije in imela pri tem neprimerno večje stroške in sitnosti kot sedaj, ko je v istem dnevu opravljeno vse. Kljub temu nekatera podjetja na našem območju še vedno vozijo ocarinjeno blago iz oddaljenih krajev in še ne vedo za koristi, ki jih bi imela, če bi vse to opravili v domačem kraju.

Enota v Novem mestu nudi tudi storitve izven skladišča. Dostavlja blago iz carinskega skladišča lastniku, z ustreznimi pripomočki in izkušenimi transportnimi delavci pa opravlja razne selitve, predvsem težkih tovorov. Pod streho vzamejo tudi vse vrste tovorov, razen sipljivega materiala.

Poslovna enota Javnih skladišč v Novem mestu nudi poleg osnovne dejavnosti tudi storitve s svojo mehanizacijo. Razpolagajo z viličarji od 1,5 do 5 ton, prevoznim parkom in drugim. (Foto: Mirko Vesel)

Skladiščni prostor javnega carinskega skladišča v Novem mestu je sodobno urejen, delo v njem pa mehanizirano. Vsa največja novomeška podjetja se že poslužujejo ugodnosti nove skladiščno-carinske službe

REPUBLIŠKI NAČRT, GLEDAN Z NAŠIMI OČMI

Nekatere misli in pripombe, ki zadevajo nas, Dolenjce

„Nikdar se ne gre tako daleč kot takrat, ko se ne ve, kam se gre.“ je modroval že Cromwell, angleški državnik in vodja angleške meščanske revolucije v 17. stoletju, to je v časih, ko se ljudem o planiranju še sanjalo ni. Danes je načrtovanje postalo vsakdanost in nihče ne povprašuje, čemu je potrebna gora števil, zakaj toliko truda, računanja in usklajevanja.

Pred slovensko javnostjo sta dve knjigi, nabiti s podatki in tilitvami, zbranimi iz najrazličnejših statističnih poročil ter načrtov delovnih organizacij, ustanov, občin samoupravnih skupnosti... Njun naslov: „Osnutek družbenega plana razvoja SRS v letih 1971 do 1975“.

Osnutek je izšel sicer z zamudno, saj načrtuje in predvideva tudi za obdobje, ki ga že živimo. Kakorkoli: če bodo ti načrti uresničeni, bo Slovenija konec 1975. leta tako razvita, kot so zdaj nekatere srednje razvite evropske dežele, recimo naši sosedi Avstrija in Italija. To bomo dosegli predvsem z modernizacijo proizvodnih zmogljivosti, uvajanjem tehnološke revolucije in ukrepi, ki gredo s tem vstric, je osnovni poudarek v osnutku načrta.

Izračunali so, da se bo družbeni proizvod v Sloveniji povečeval za 7,1 odstotka na leto in bo 1975. leta za 41 odstotkov večji kot predlanskim ter bo ob sedanjih cenah znašal 20.100 novih dinarjev.

KO SE BO PISALO 1975. LETO

Če si pogledamo pri sosedih, kako živijo, si lahko predstavljamo, kako bo pri nas, ko se bo pisalo 1975. leto. Seveda to ne bo prišlo samo po sebi, bolje to treba delati, predvsem bolj uporabljati razum, sodobnejšo tehnologijo. Načrt predvideva, da se bo delovna storilnost povečevala za 5,5 odstotka na leto (vsej Jugoslaviji za 5 odst.), izvoz za 14 odst. (v Jugoslaviji za 12 odst.), uvoz pa za 9 odst. (v Jugoslaviji za 10 odst.).

Osebnna poraba bo v Sloveniji naraščala za 5 odstotkov na leto, v vsej Jugoslaviji za 6,5 odst., družbeni standard v Sloveniji za 9,2 odst., v vsej Jugoslaviji za 7 odst., negospodarske naložbe v SRS za 10,9 odst., v Jugoslaviji za 7,5 zaposlenost pa bo v Sloveniji za 1,7 odst. večja vsako leto, v Jugoslaviji pa za 3 odst. Iz teh števil ni težko ugotoviti, da bo Slovenija še povečevala svojo razvojno prednost pred drugimi predeli države; torej bo neskladen razvoj ostal, ob tem ko za svetovne razmere ugotavljamo, kako nevaren je naraščajoč prepad med razvitimi in nerazvitimi.

lagi programov trgovskih podjetij in bank.

Za Dolenjsko bo gotovo zanimivo, kaj ima večji poudarek znotraj industrije same. Načrt predvideva, da bodo imele elektroindustrija, kemična, gumarska in kovinskopredelovalna industrija nadpoprečno rast, lesna, papirna, tekstilna in usnjarska pa podpoprečno.

venije čimprej geološko raziskati, ker v Beli krajini že obstaja donosno izkoriščanje gline in okrasnih kamnov. Tudi rudnik premoga v Kanizarici ni ustrezno zastopan, trdijo.

„Velike razvojne možnosti ima turizem ob Kolpi. Tam je treba turistične zmogljivosti čimprej povečati. Sosednje hrvatske občine so podjetnejše. Povezujejo se in skupno načrtujejo, osnutek načrta pa vsega tega sploh ne omenja,“ ugotavlja Franc Cimerman iz Bele krajine.

Dr. Albin Pečaver, ki vodi zdravstveni center Novo mesto, meni, da je napak, ker osnutek načrta obravnava vse slovenske meje približno enako. Toda bistveno drugačna je meja proti Hrvaški, s katero imamo skupne interese, ki se ne končujejo na Kolpi in Sotli.

Dolenjci imajo še precej drugih pripomb. Poslanec Jože Suhadolnik pravi: „Za vzdrževanje srednjih šol bi bilo treba republiko bolj obremeniti. Predvideno je, da bo sodelovala s 30 odstotki, menim pa, da bi morala vsaj s 50. Glede izobraževanja lahko rečem, da so temeljne stvari sicer dobro zastavljene, kasneje izpeljanke pa ne. Celotako je, da ta osnutek po mojem ni v skladu z dolgoročnimi cilji vzgoje in izobraževanja.“

VARČEVATI IN ZADOLŽEVATI

Bo Slovenija sposobna sama zagotoviti tolikšno rast? Ne, odgovarja osnutek načrta: pričakovana rast akumulacije bo zagotavljala le 62 odstotkov predvidenih naložb, preostalih 38 odstotkov pa naj bi zbrali z varčevanjem prebivalstva in zadolževanjem v tujini.

Ocenjujejo, da je pri nas pri zasebnikih dve tretjini vsega denarja. Slovenci sami sebi veljamo za varčen narod. Res hranimo sorazmerno mnogo več denarja v bankah (in najbrž tudi v nogavicah) kot v drugih republikah, toda če se primerjamo z Japonsko, ki ima približno tolikšen družbeni proizvod na prebivalca, bomo presenečeni. V letu 1968, ko je bil delež privarčevanega denarja v dohodku gospodinjstva v Sloveniji največji in je v poprečju znašal 6,6 odstotka, je bil na Japonskem isto leto 20 odstotkov.

Kako bo s tujimi viri in z zadolževanjem v tujini, je težko reči. „Stvari so zelo nejasne, kot poslanec ne vem natanko, kako je zdaj s tem v Sloveniji,“ pravi Marjan Jenko, predsednik kluba slovenskih poslancev.

KAJ BO IMELO PREDNOST?

Predaleč bi pripeljalo, če bi hoteli nadrobneje razčleniti predvidevanja načrta. V investicijah bo, kot je zamišljeno, imela industrija 45,3-odstotni delež, kmetijstvo 4,9 odstot., gozdarstvo 1,0 odst., gradbeništvo 5,9, promet 7,3, trgovina 25,4, gostinstvo 6,4 in obrt 3,8 odstotka. Mišljena je družbena proizvodnja, zato je razumljivo sorazmerno majhen delež kmetijstva, neumljiv pa je zelo velik delež trgovine, ki svojo udeležbo v skupnih investicijah celo povečuje, čeprav je že doslej v primerjavi s proizvodnjo nesorazmerno veliko vlagala. Načrt je sestavljen pač na pod-

POMISLEKI MANJ RAZVITIH

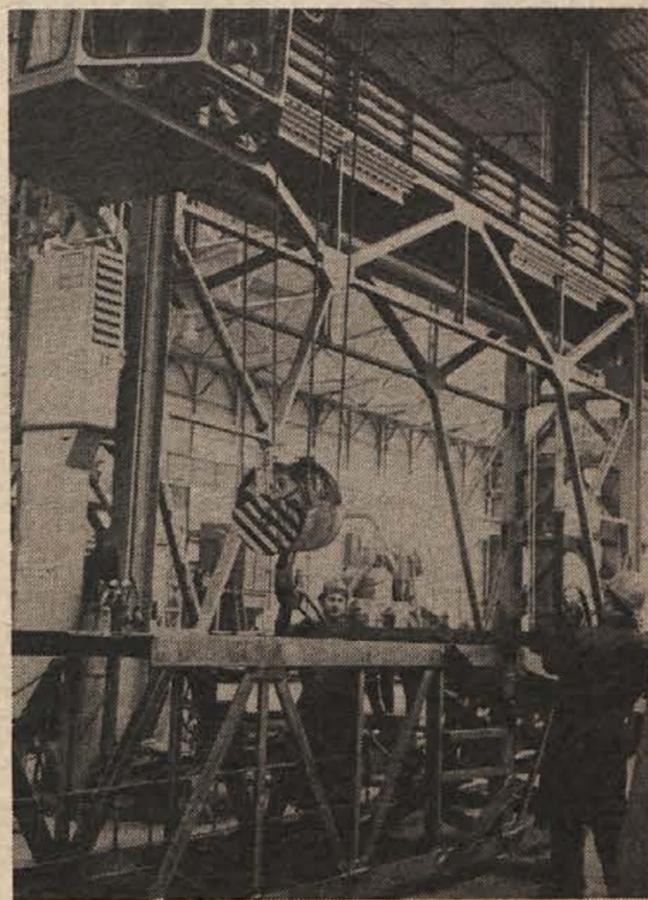
Širši Dolenjski, predvsem njenim manj razvitim predelom, osnutek načrta ne prinaša kaj posebno obetavnega.

Ciril Pungartnik, načelnik oddelka za gospodarstvo v Trebnjem, pravi: „Osnutek nima jasno določenega cilja, do kam bodo v tem času prišli manj razviti. Če bo pomoč za ostalim naraščala le vzporedno z večanjem družbenega proizvoda, ne bo bistvenega napredka. Manj razviti potrebujejo pospešen razvoj, ki bo zmanjšal razvojni zaostanek. Tudi v absolutnih številkah predvidena pomoč ni velika. Vse ugodnosti za 11 manj razvitih slovenskih občin bodo v tem času znašale 14 starih milijard (pri tem pomoč republikah, namenskih skladov ni všteta), v istem času pa bo Slovenija za manj razvite republike prispevala neprimerno večjo vsoto.“

V NAČRTU NAS NI

Z osnutkom so nezadovoljni vsi tisti, ki imajo lastne načrte in pričakujejo družbeno pomoč, vendar v osnutku niso konkretno navedeni. „Navedi vse, kar bo novega, ali pa ničesar. Če ima navajanje imen tovarn in projektov usmerjevalen pomen, tako pomanjkljivo omenjanje ni sprejemljivo. Zakaj je na primer mariborsko letališče v osnutku poimensko zapisano, novomeško, ki se gradi, pa ne? “ je ena od pripomb Marjana Simiča, načelnika oddelka za gospodarstvo občinske skupščine Novo mesto. Na posvetovanju v Krškem so podobno grajali osnutek, češ da ne navaja obrata keramike na Senovem, kjer se bodo zaposlili rudarji.

Tudi Belokranjci menijo, da je osnutek pomanjkljiv; pravijo, da bi moralo biti v njem zapisano, da je treba ta predel Slo-

Kovinskopredelovalna industrija bo imela nadpoprečno rast. Na sliki je nova tovarna na Senovem, kjer prekvalificirani rudarji izdelujejo gradbene žerjave. (Foto: M. Vesel)

ELEKTRO CELJE PE KRŠKO

objavlja prosto delovno mesto

- INKASANTA

za področje inkasantskega okoliša Senovo. Pogoji: končana osemletka.

Osební prejemki po pravilniku. Pismeno prijavo je treba vložiti do 15. avgusta 1972 pri tajništvu poslovne enote v Krškem.

Stanovanjsko in komunalno podjetje BREŽICE

razpisuje delovna mesta vajencev:

- 2 soboslikarske stroke
- 2 vodnoinstalaterske stroke
- 1 mizarske stroke.

Prošnje dostavite do 11. avgusta 1972 na sedež podjetja.

BI POSTALI DIMNIKAR? DIMNIKARSKO PODJETJE KRANJ

sprejme v uk

- VAJENCE

z dokončanimi 6 razredi osnovne šole, mesečna nagrada 500 din.

SPREJME

- več dimnikarjev - kvalificiranih ali v priučevanje

Možnost dobrega zaslužka, samsko stanovanje zagotovljeno.

Ponudbe pošljite na upravo podjetja.

SLOVENIJALEŠ

TOVARNA POHIŠTVA BREŽICE

objavlja prosto delovno mesto

- OBRATNEGA ELEKTRIKARJA

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- obratni električar z nad štiri leti delovnih izkušenj in poznavanjem elektromehaničnih in elektroinstalaterskih del.

Prezgodaj rojeno podjetje?

Kolektiv ne misli odnehati - V kratkem bodo njihovi izdelki prestali drugo preizkušnjo

Na Bizeljskem res nimajo srečne roke s podjetji, toda kljub finančni krizi, v katero je zašla Kovinska galanterija, verjamejo, da bo kolektiv premagal vse težave in se trdneje postavil na noge. S posojilom 140 tisoč din nameravajo dokončno preurediti stroje za obdelavo domačih cevi, iz katerih izdelujejo radiatorne spojnice.

Podjetje zaposluje trenutno 22 delavcev. Od 19. julija dalje spet vsi redno prihajajo na delo, je pojasnil obratni električar in skladiščnik Srečko Denžič.

„Potemtakem so vam že izplačali zaostali osebni dohodek?“
„Nekaj že. V petek, 21. julija, smo dobili plačo za maj, za junij pa so nam jo objavili na teden.“

V. d. direktorja Damir Hruban, ki je v podjetju od 17. januarja 1972 dalje, je povedal, da delajo v eni izmenah, in izrazil upanje, da je podjetje končno dobilo pravi material za obdelavo. Če se bo izkazalo, da so domače cevi v redu, bo Kovinska galanterija podpisala pogodbo za nakup dvesto ton surovine. To bo zadostovalo za proizvodnjo v treh izmenah do konca leta. Izdelke bodo morali še preizkusiti, ker je po njegovem mnenju 500 vzorcev premalo. Tovariš Hruban je prepričan, da jim bo uspelo, čeprav je bilo do sedaj v Jugoslaviji že 36 izdelovalcev radiatorskih spojin, pa so vsi odnehali. Prodri niso niti s ceno niti s kakovostjo.

Na vprašanja, ali je bilo podjetje po njegovem mnenju ustanovljeno prezgodaj, je odgovoril, da bi morala poskusna proizvodnja trajati vsaj še

do konca tega leta. Podjetje je bilo ustanovljeno s prvim aprilom. Tedaj se ni moglo nikamor vključiti s prodajo, ker spojnice pri nas uvažajo, uvoz pa planirajo za več mesecev vnaprej.

J. TEPPEY

NOVO V BREŽICAH

BRESKVE SO DOZORELE - V nasadu Agrarie na Čatežu so 2 dni prodali precej breskev po 3 in 5 dinarjev kilogram. Ljudje so jih radi kupovali, saj v zelenjavnih trgovinah ni sadja po tej ceni.

TOČA JE MINULI TEDEN na pravila precej škode v okoliših Cerkev. Muhašto vreme v neprestanih nalihi je tako ne obeta kaj prida letine, kjer pa napravi svoje še toča, bo pridelka še manj. Vsako leto upuosti kak predel v občini, zato ljudje komaj čakajo, da bodo dobili strelne postaje za obrambo proti njej.

CESTA OD DOBOVE do Obreža je ta teden na vrsti za asfaltiranje. Skupina delavcev cestnega podjetja se je preselila tja z delovišča na priključkih mosta čez Savo.

BREZPLAČNA SLUŽBA za pravno pomoč pri občinskem sindikalnem svetu bo na voljo strankam skozi vse poletje vsako sredo od 13. do 17. ure.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO je s slikami cvetja napolnilo po mestu več zasteklenih panojev, v katerih so bili prej že leta grozljivi posnetki prometnih nesreč. Za oko kar prijetna sprememba, da bi le ne pozabili obdelanih slik vsakih nekaj mesecev zamenjati z novimi.

V **POSAVSKEM MUZEJU** imajo to poletje izredno velik obisk. Prihajajo številne skupine, ki jim vsakokrat nudijo vodstvo skozi zbirke. Letos se mnogi z zanimanjem ustavljajo med dokumenti o kmečkem uporu pred 400 leti.

NAČRT ZA LAKENŠKI VODOVOD

Izdelan je načrt za napeljavo vodovoda, ki bo napajal več vasi v trebanjski in sevniški občini: Lakence, Trščino, Paulo vas, Skovce, Vrh nad Mokronogom, v katerih živi 237 ljudi. Zaradi razgibanega terena in oddaljenosti bo gradnja precej draga, saj predvideva predračun 97 starih milijonov stroškov, od tega za material 30 milijonov. Pričakovati je, da se ljudje tega ne bodo ustrašili, ker lahko precej dela opravijo sami, le za material bo treba odšteti denarje.

„DANA“ BO NA SEJMU

26. avgusta se bo v Ljubljani začel 18. mednarodni sejem vin, drugih alkoholnih pijač in sadnih sokov, ki bo trajal do 3. septembra. Komisije že ocenjujejo vzorce. Na sejmju zaradi težav, v katerih se je znašla ob zamrznjenih cenah, mirenaka „Dana“ sprva ni nameravala sodelovati, da bi privarčevala pri reklamnih stroških. Zdaj je odločeno, da bo tako kot prejšnja leta „Dana“ spet imela svoj paviljon, saj ne kaže obiti tako pomembne prireditve, kot je ljubljanski sejem.

30-LETNICA Jubilejni shod V nedeljo na Mirni

Letos naj bo srečanje slovesnejše, saj praznujemo 80-letnico maršala Tita, 30-letnico ustanovitve partizanske vojske in 10-letnico preganjanja. Tako so menili na seji komisije za nekdanje vojne ujetnike, politične zapornike, internirance in deportirane pri občinskem odboru ZZZ NOV Trebnje, ko so pripravljali snidenje, ki se bo začelo v nedeljo, 6. avgusta, ob 15. uri na vrtu gostišča „Dana“ v Mirni.

Prejšnja leta so bila ta srečanja nekač osamljena. Prireditelj je slonela na dobri volji sekcije mirenske krajevne organizacije ZB, pravzaprav največ na ramah Jožeta Zakrajška, ki je z veliko prizadevanjem organiziral dosežanja srečanja.

Letos naj bi bilo v jubilejnem letu drugače. Prireditelj se bodo potrudili, uspeh srečanja je odvisen od udeležbe naših preživelih preganjanih in zatiranih občanov, ki jim je prireditelj namenjena, pa seveda tudi od vremena, ki lahko razpoloženje pokvari ali pa izboljša.

Poletna (vroča) šola

Šola za zadrugo in kmeta - V podpis posebne izjave - Podpreti pobudo Zadrugne zveze SRS

Plat zvona je začela biti veterinarska inspekcija, bolje povedano: kontrola kakovosti mleka. Ta je pokazala, da je poleti od 250.000 litrov na mesec namoženega mleka do štiri petine takega, da ne ustreza zahtevam za pridobitev premije. V denarju to pomeni veliko izgubo za kmetijstvo trebanjske občine.

Poročali smo že več o tem, pa tudi o sklepih občinske skupščine in o težavah, ki jih ima KZ Trebnje, zanimiveje bi bilo ugotoviti, kaj je bilo od takrat naravnega, da bi izboljšali kakovost mleka, da ne bi bistveno zmanjšali odkupa, ki je začel dajati pomemben in stabilen dohodek kmetu.

Inž. Alojz Metelko, vodja obrata za kooperacijo s kmeti: „Odkup nam povzroča veliko preglavic. Da bi izboljšali kakovost, bi bilo treba zbiralnice primerno opremiti, za to pa ni denarja niti se ne da vse narediti naenkrat. Zadruga in kmetje so prizadeti, če mleko ne dobi premije. Poskušamo s izobraževanjem. Po zbiralnicah organiziramo seminarje, na katerih poučimo kmete o osnovnih higienskih zahtevah in predpisih. Tako poučeni ljudje podpisujejo izjave, da so seznanjeni s tem in da zadruga lahko v roku treh mesecev zavrne mleko ter prekine pogodbo, če se kakovost ne bo popravila. Zdjaj v vročini je najhuje z mlekom, vodovodi imajo sorazmerno toplo vodo, hladilnih naprav pa ni. Osebnostni menim, da prehod v zaostrene higienске zahteve terja določen čas in da pretogo vztrajanje inspekcije ni smiselno.“

Ne bi pogrevali nesporazuma, ki je nastal med inspekcijo in kmetovalci oziroma posrednikom in odkupovalcem, koristneje bi bilo javno podpreti pobudo upravnega odbora 6. julija le tos ustanovljene Zadrugne

PSI IN NJIH NEVESTNI LASTNIKI

Nekateri lastniki psov se še vedno ne zavedajo, kakšni nevarnosti izpostavljajo ljudi s tem, da psov ne dajo cepiti proti pasji steklini. Zato bo letos veterinarska inspekcija pregledala vsa dvorišča ter dala necepljene pse pobiti, lastnike pa predlagala za kaznovanje, pravi letno poročilo inspekcije v občini Trebnje.

zveze Slovenije. I a namreč predlaga, naj bi premije izplačevali, kljub temu da je mleko higiensko oporečno, ves ta denar pa namenili uranju zbiralnic s hladilnimi napravami. To se nam zdijo, da je pot iz sedanje zagate, ki nima svojih korenin samo v neznanju, temveč še v večji meri v pomanjkanju denarja.

M. L.

TREBANJSKE IVERI

NA MORJE - 50 tabornikov „Sivih jelč“ iz Trebnjega, Mirne, Sentruperta in Mokronoga je v ponedeljek odpotovalo na letovanje na otok Zlavin pri Šibeniku. To število je sicer skromnejše kot lani, zato pa napovedujejo, da bo prihodnje leto taborilo kar 150 tabornikov.

ISTA PESEM - Pred metolom se ponavljajo podoba iz prejšnjih let. Lastniki turističnih sob spet čakajo na parkirišču, lovijo goste ter po nepotrebnem zapravljajo čas, ker v Trebnjem očitno ni nikogar, ki bi s turistično pisarno uskladil to podnbo.

LOV NA CEMENT - Cela vrsta hiš je v Trebnjem na novo zrasla. Lastniki bi radi graditve nadaljevali, toda ni cementa, ker je v naši deželi pač tako, da nam zdaj ne bo žal denarja za nakup cementa v tujini, žal pa nam je bilo denarjev za modernizacijo naše cementne industrije. V soboto so po daljšem času dobili cement v Mercatorjevi trgovini, uvožen, po 51,50 dinarjev vrečo (I), toda vagon je bil vseeno hitro razprodan. Enako je bilo z Novotehničnim vagonom v petek.

BLATNA KOPEL - Ponesrečeno kopalnišče na Temenici je po dnu na debelo prekrito z blatom. Svoj čas je bilo slišati, da ga bodo uporabljali. Menda je vse odvisno od Splošne vodne skupnosti Dolenjske. Kopalnišče zdaj delno uporabljajo le še otroci, ki se, nenadzorovani, med kopanjem pridno ukvarjajo z igranjem kart, celo pokerja.

TREBANJSKE NOVICE

Damir Hruban: „Uspeli bomo, če bomo imeli kakovostno surovino ustajenih dimenzij, če si bomo uredili in brezhibno opremili brusilnico, če bomo organizirali stalen strokovni nadzor nad stroji in če bomo delavce plačevali po učinku.“

90 LET GASILSTVA

V nedeljo, 6. avgusta, bo v Brežicah veliko slavlje. Domače gasilsko društvo priredi v počastitev 90. obletnice obstoja slovesen zbor s podelitvijo odlikovanj najzaslužnejšim članom v gasilskih vrstah. Na prireditvi bo igrala tudi pihalna godba iz Kapel. Društvo bo ob tej priložnosti prejelo nov gasilski avtomobil.

KAPELSKI VABIJO

Agraria Brežice je pokroviteljica gasilske prireditve, ki bo 13. avgusta v Kapelah. Na njej bodo kapelski gasilci prevzeli novo, 800-litrsko motorno črpalčko. Na prireditvi so vabljeni tudi okoliška društva z obeh strani Sotle, da bodo sodelovala v gasilski paradii.

D. V.

KO BI JIH MOGLI ZADRŽATI

Miličniki v Brežicah so pogosto v zadregi, ko primejo tatove in vlomilce, pa jih ne morejo zadržati v priporu dalj kot 24 ur. Izročijo jih sodniku za prekrške, toda v tako kratkem času dokazov se ni, osumljenici pa potem izginijo in včasih traja več mesecev, preden jih ponovno izsledijo. Večkrat so dokazali zbrani v treh dneh, toda tudi ta čas je predolg, da bi jih zadržali, in začne se ponovna lov.

BREŽIŠKE VESTI

TRENTNO MANJKA ZA KRČANE OKOLI 200 STANOVANJ

Negospodarnost je kot zapravljanje

V krški občini je 1.200 družbenih stanovanj in kar šest stanovanjskih podjetij - Zasebni graditelji so prehiteli družbeni sektor

Imeti delo in streho nad glavo sta dve najosnovnejši želji vsakega človeka. Zaposlitev se še dobi, na streho pa je treba čakati, saj graditev novih stanovanj ne dohiteva potreb. V krški občini bi ta čas sedem delovnih organizacij nujno potrebovalo za svoje ljudi 167 stanovanj, a to še ni vse.

KRŠKE NOVICE

NA KRŠKI ŠOLI ZA POKLICNE VOZNIKE motornih vozil so julija podelili 47 spričevalnih letonjnih diplomantom. Od srede tega meseca bo združenje soferjev in avtomobilov zbiralo prijave za nov šolski oddelek, kjer se bo pričel pouk predvidoma 15. septembra.

TEMELJNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST je te dni podpisala z novomeškim gradbenim podjetjem Pionir pogodbo za gradnjo otroškega vrtca v Kostanjevici. Načrte zanj je naredil brežiški Region, za Jela, ki naj bi jih po pogodbi pričeli 1. avgusta, pa bodo odšteli milijon dinarjev. Kostanjeviški malčki se bodo vselili v nove prostore prihodnjega maja.

ZE OKROG 8000 OBČANOV se je letos udeležilo izletov, ki jih organizira krška podružnica celjskega „Izletnika“. Doslej so bili najpogostejši uporabniki „Izletnikovih“ storitev delovni kolektivi in šole.

NA MITINGU PLOVALNEGA KLUBA „Cehulozar“ so nastopili tudi gostje iz Marburga (ZRN). V dvanajstih disciplinah so domačini zmagali kar devetkrat, gostje pa le trikrat Branka Škafar je s časom 2.54.4 postavila v disciplini 200 crawl rekord SRS in SFRJ, njen brat Andrej pa na 100 hrbtno s 1.22.8 rekord SRS za mlajše pionirje.

JUTRI BO NA BAZENU PRI TOVARNI CELULOZE letošnje republiško pavalno prvenstvo za mlajše pionirje. Dopolodne in popoldne se bodo predstavili plavalci iz vseh slovenskih klubov, ki obetajo postaviti vrsto novih slovenskih in državnih rekordov.

KRŠKI TEDNIK

bistveno omilili stanovanjsko stisko, kar seveda ne pomeni, da njihova zavzetost lahko nadomesti družbeno gradnjo.

Ljudje z majhnimi prejemki so pri stanovanjih najbolj prizadeti. Sami si ne morejo privarčevati hiše ali stanovanja, v družbeno stanovanje se pa tudi ne morejo vseliti, ker jih ni dovolj, in tako ostajajo praznih rok. Razen tega potrebujejo streho nad glavo številni mladi ljudje, ki si šele ustvarjajo družine. Med njimi so strokovnjaki, ki bi jih v občini nujno potrebovali, ker pa jim ne morejo nuditi stanovanja, iščejo zaposlitev drugod.

V krški občini razpolaga družbeni sektor z več kot 1200 stanovanji, vendar upravljanje z njimi ni dovolj smotno. Kar šest stanovanjskih podjetij gospodari s tem premoženjem, zato so člani ZK načeli to vprašanje in predlagali enotno gospodarjenje pod skupnim dežnikom.

J. T.

DELEGACIJA NA BUDINJAKU

27. julija, na dan vstaje hrvaškega ljudstva, je delegacija občinske Zveze ZB NOV iz Krškega in nekaterih krajevnih organizacij ZB obiskala Budinjaku na Gorjancih in prisostvovala proslavi. Sodelovanje nekdanjih borcev z obeh strani Gorjancev razvijajo člani že vsa povojna leta in je pomemben prispevek k negovanju borbenih tradicij ter bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov.

KREDITI RAZDELJENI

Agrokombinat v Krškem je razdelil za letos ves denar za posojila kmetom. Vinogradniki so dobili za obnovo skupaj 250 tisoč din, živinorejci za nakup plemenskih krav 105 tisočakov in drugi za nakup kmetijskih strojev 355 tisoč din.

VROČINA NI ZA MLEKO

V poletnih mesecih so težave pri odkupu mleka v krški občini. Ljudje se še vedno ne držijo higienskih predpisov pri molži in mleka ne ohladijo dovolj. Mleko se kvari tudi v zbiralnicah, kjer bi bili nujni hladilni bazeni, pa za sedaj ni niti enega.

V Sevnici je še dosti neurejenega: urbanisti bi radi podrli stoletno Hlebčevo hišo in tam uredili tržnico. Hiša se bo slej ko prej podrli in pokopala 7 ljudi, ki stanujejo v njej. Do nove tržnice prodaja na stopnicah pred trafikom na sliki - (Foto: Železnik)

SEVNIŠKI PABERKI

DELAVNI PLANINCI - Za sevniške planince je bil julij izredno živahan: kar 46 mladih planincev se je v začetku meseca udeležilo pohoda po poteh Kozjanskega odreda, 32 članov se je povzpelo na Veletbit, 42 mladih pa je bilo tudi na Triglavu. To še ni vse: od 3. do 5. avgusta gre do 3 vodniki na poučni vzpon na Grossglockner v Avstriji. Vzpon prireja mladinska komisija pri planski zvezi Slovenije.

FOTOAMATERJI V TEŽAVAH

Na Glavnem trgu v Sevnici visi omarica sevniških fotoamaterjev. Eno leto so v njej visele slike z lanske kolesarske dirke. Tik pred letošnjo dirko so te slike zamenjali s slikami drugih motivov, seveda ne kolesarskimi. Ne gre sicer kriviti le fotoamaterjev, ljudska tehnika je po izgubi delovnih in klubskih prostorov v veliki težavi, vse pa tudi ne more sloneti na plečih posameznikov!

POROKE - V soboto so se na sevniškem matičnem uradu poročili 3 pari: Ivan Minarič iz Lončarjevega dola in Ana Marin iz Zagorja, Marjan Radej in Joža Debeljak iz Boštanja ter Ivan Strekar iz Sevnice, Drožjanska cesta, in Bernarda Puntigam s Ceste na grad.

Komunala je le upravljalec

Dipl. komunalni inženir Jože Kolar: »Z izlivi kanalizacije v kleti in stanovanja je prekipela tudi komunalna neurejenost mladega mesta!«

Kjerkoli smo minuli četrtek šli mimo poplavljenih kleti in celo stanovanj v novem središču Sevnice, smo slišali pikre na račun Komunalnega stanovanjskega podjetja zaradi kanalizacije, ki ne požira, ampak bruha odplake vseh vrst. Kaj pa druga plača?

„Sevnica nima vodovodnega kasta kot vrsta mest, nima ga niti Celje. Težave niso le z javno kanalizacijo, temveč tudi z napeljavo v stanovanjskih hišah, ustanovah in podjetjih. Direktor Gostinskega podjetja nam je rekel, da nas bodo tožili. Prav, bomo vsaj razčistili, čigavi so požiralniki, kdo mora skrbeti za odvod površinskih vod in čiščenje požiralnikov, kdo naj čisti usedalnike, če sploh so! Očitajo nam: Komunalci pobirate kanalizacijo! Veste, koliko smo lani zbrali v vsem mestu? Borne 3 stare milijone. Eno strojno čiščenje kanalizacije pa stane najmanj 11 tisočakov, če nam Ljubljančani ali Celjani sploh posodijo stroj.“

— Denar od komunalnega prispevka gre za nove gradnje?

„Tisti, ki to trdijo, naj še enkrat pogledajo projekte in se spomnijo na zemljišče pred gradnjo! Spomnili se bodo, kaj vse smo morali postaviti. Podatki so vsak trenutek na vpogled. Mesto se burno razvija, hitreje, kot so predvidevali najuglednejši urbanisti. Načrt predvideva za Sevnico 5300 prebivalcev šele leta 1990, toda že sedaj je na vodovod priključeni nad 4000 prebivalcev.“

— Katera so ozka grla?

„Vsa še niso preučena. Menim, da je največje pod temelji prostorov AMD. Tam je med vodom premera 70 cm, drugim premera 50 in kanalom do Save s premerom 90 x 180 cm betonska cev v dolžini 8 m z le 50 cm premera. Samo z novega skladišča Lisce in z asfaltiranih površin pride ob nalivu 300 litrov vode na sekundo! Do železniške postaje teče 50-centimetrski vod, ki bi moral po srednjeročnem načrtu za doščati še za eno leto. Voda iz Lisce onemogoča odtok tega voda; ob manjšem nalivu se v njem zaradi tega do četrtine premera nabere peska in ostalih usedlin. Pri trgovskem podjetju in gostinskem podjetju je treba preveriti samovoljne prestativne kanalizacije, ki so jih delali gradbeniki. Gostinski podjetje sploh nima greznice za stranišča. Ob velikem nalivu v sredo popoldne je

kanalizacija bruhala pred restavracijo fekahije iz teh stranišč! V načrtu kanalizacije na Cesti na Dobravo je zarisana cev premera 50 cm, a v zemlji je ne boste našli. Neznanka je še, zakaj je zalilo nova trgovska skladišča.“

— Kakšna je rešitev?

„Ljudje naj ločujejo lastne priključke odplak do komunalnih, zanje naj res skrbijo! Kanalizacije ne moremo poglobiti. Cemu so v Sevnici z nekaterimi kletmi silili tako globoko? Marsikje bi v podjetjih odpravili nevednosti s prečrpanjem. Črpalnice za objekte stane 33 tisočakov, črpalka potroši v enem nalivu le 5 kWh energije, to pa je manj, kot znaša škoda ene same poplave. Ponekod bodo zadostovale povratne zaklopke, gostinski podjetje potrebuje posebne. Ozko grlo pri AMD bomo odstranili v kratkem, cevi so pripravljene.“

Ne kaže pozabljati: grehov preteklosti ni mogoče odstraniti čez noč! To je neprijeten pouk za vrsto naselij v občini! **A. ŽELEZNIK**

DAROVANJE KRVI - USPEŠNO!

Na letošnjem odvzemu krvi v Sevnici in Krmelju je darovalo kri kar 585 darovalcev. Po načrtu republiškega odbora Rdečega križa bi v sevniški občini morali zbrati kar 800 darovalcev, kar pa je vsekakor prevelika zahteva. Občinski odbor želi tudi točneje napovedi delovnih kolektivov. Letos sta poslala točne napovedi le dva kolektiva: Konfekcija Jutrjanika in Kopitarna, od napovedanih 74 krvodajalcev iz Lisce pa jih je prišlo le 30. Netočne napovedi številna krvodajalcev otežujejo delo ekipe za odvzem krvi.

Zrtve amorja

Tisti, ki jim je pri srcu podoba Sevnice, so asfaltno ploščad v trgovskem središču mesta okrasili z drevesi cigrovca, pri tem pa očitno niso računali na tiste, ki imajo srčne težave. Na drevesca so se spravili fantje s pipci in z vezovanjem „svojih ljubezni“ v les ogrozili njihovo rast.

SEVNIŠKI VESTNIK

Cene zavirajo živinorejo!

Cene živine so za rejca prenzke, razen tega pa so še odvisne od spremenjajočih se cen reprodukcijskega materiala, zato ne dajejo živinoreji dolgoročnih zagotovil in spodbude

Vzrok pomanjkanju živine in mesa, ki smo mu pričali v letošnji turistični sezoni (slišati je celo obljube o uvozu mesa!), je v še vedno neresenih sistemskih vprašanih kmetijstva. Kot kaplja olja na ogenj pa delujejo v živinorejo zadnja leta še posebne težave, kot so: rastoče cene krmil za živino (predvsem koruze), določene prodajne cene mesa, nizke prodajne cene živine za zakol in hkrati s tem visoki proizvodni stroški v živinorejo. Vse to živinorejcu, bodisi tistemu v družbenem, bodisi v zasebnem sektorju, ne daje dolgoročnih zagotovil za usmeritev v živinorejo, ga ne spodbuja, ampak ga postavlja v odvisnost od mnogih drobnih vzrokov izven njegovih moči, zaradi katerih vedno izgublja.

Pri takšnem stanju je več kot razveseljiva novica, da ima kmetijska zadruga KRKA polna pitališča v družbeni reji: na 1500 stojiščih, kolikor jih imajo, imajo vedno privezanih 1200 do 1500 glav živine v pitanju.

Manj razveseljive pa so druge ugotovitve, ki resno opozarjajo na to,

da živinoreja v novomeški občini močno peša: stalež živine pri rejcih pada iz leta v leto, osnovna čreda pa je vedno bolj prizadeta. Krav je danes za 15 do 20 odstotkov manj, kot jih je bilo pred krizo v živinoreji. Posledice tega so najbolj vidne pri odkupu telet. Telet za odkup je vedno manj, prav teleta pa so edina naravna osnova za pitanje.

Naslednja zaskrbljujoča ugotovitev je, da zaradi tega, ker ni spodbude za pitanje, močno upada pitanje v kooperaciji. Slednje se je samo od lani do letos zmanjšalo na ob-

močju KZ Krka za 40 do 50 odstotkov. Tudi to je eden izmed dokazov, da vzredno premalo telet.

Kmetijska zadruga Krka ima, kot že rečeno, polna pitališča in celo brez izgube je, vendar ji to uspeva le z največjo poslovno akrobatiko. Živino za pitanje v teži od 100-200 kg dobivajo iz kooperacije, v teži od 200-500 kg pa od poslovnih partnerjev, za katere živino pitajo. O cenah se dogovarjajo sproti, fiksne, garantirane cene, ki bi spodbujala k dolgoročni usmeritvi, pa ni. Cene prirastka pri pitanju so premalo spodbudne, cene telet in krmil pa previseko glede na končno prodajno ceno živine ali mesa; to sta glavni ugotovitvi sedanje živinorejske bilance. Ugotovitev, da bo zaslužen dinar treba našemu kmetijstvu priznati pri cenah prej ali slej, je kot na dlani, šele nato se bo kmetijstvo tudi pri nas razcvetovalo tako, kot želimo!

M. J.

2 x 1 dinar!

V začetku junija so na novomeškem Glavnem trgu postavili avtomate - parkirne ure. Kdor želi na trgu parkirati osebni avtomobil, mora plačati za uro parkiranja dinar, za dve uri pa dva dinarja.

Pred kratkim so delavci komunalnega podjetja na urah naredili popravek, saj so tisti, ki so hoteli svoje vozilo uri zaupati dve uri, v avtomat v veliki večini vrgli kovanec za dva dinarja, namesto dva kovanca po dinar. Ker ura ni hotela meriti določene časa, je večkrat prišlo do hude krvi opeharjenih lastnikov avtomobilov.

Zato so sedaj delavci komunalnega podjetja na uri napako odpravili in na njej jasno piše: za uro parkiranja dinar, za dve pa 2 x po 1 dinar!

P.

Taborniki - tabornice!

Zbor yseh udeležencev za tabor na Valeti bo v petek, 4. avgusta, ob 17. uri na ragovskem mostu.

Stane Dolanc v Žužemberku

V soproto, 29. julija dopoldne, je v gozdu pri Žužemberku nabiral gobe sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ STANE DOLANC. Ustavil se je tudi na žužemberškem trgu in poselel na vrtu zadržane gostilne. Z njim je bil generalpodpolkovnik FRANC TAVČAR-ROK z ženo Ančko.

M. SENICA

TOGREL 4-KRAT V BOSNI

Po montažnih betonskih proizvodnih dvoranah, ki jih po sistemu Togrel iz prednapetih betonskih ločnih montažnih elementov gradi SGP PIONIR, naročniki zelo radi posegajo. Gradnja je poceni in zelo hitra. V SR Bosni in Hercegovini gradi PIONIR letos kar 4 tovarne po sistemu TOGREL za potrebe lesno-predelevalne industrije. Skupna površina proizvodnih dvoran v Živinicah, Drvarju, Glamoču in Bosanskem Petrovcu znaša 36.000 kvadratnih metrov.

ANALIZA ŠTIPENDIRANJA

Občinska konferenca ZKS Novo mesto pripravlja za sejo, ki bo v novembri letos, obširno razpravo o štipendiranju. 500 vprašalnikov, v katerih so štipendisti odgovorili na mnogo vprašanj, je že zbranih in te dni bo posebna skupina začela obdelovati tako zbrane podatke, ki jih bo nato predložila v oceno občinski konferenci ZKS.

Eni za ples, drugi proti!

Prijetne urice na vrtu kandijskega hotela!

Vsak petek, soboto in nedeljo je pod košatimi kostanji na vrtu hotela Kandija živahno, kot že vrsto let ne. Skupina mladih Crnomalčev, ki so si nadeli ime Abadoni, tu od 20. do 23. ure, ob sobotah pa od 24. ure, zabava številne Novomeščane. Včasih so morali oditi na ples v Dolenjske Toplice, na Otočec ali pa še dlje.

Lepo število starejših in mlajših Novomeščanov je tako ob koncu tedna med rednimi gosti še zlasti zato, ker točijo odprto pivo in postrežejo z dobrimi domačimi specialitetami. Gostje ne plačajo nikakršnih, pri nas sicer že tako "udomačenih" najrazličnejših "davkov" niti za postrežnino niti za glasbo.

Delavci hotela so želeli Novomeščanom ponuditi tudi narodno-zabavne melodije, pa so prvi ansambel

nekateri neuvidevni mlajši gostje pregnali. Kljub temu bomo verjetno kmalu poslušali domačo glasbo, saj je mnogo takih meščanov, ki bi radi ob večernih urah prisluhnili tej zvrsti glasbe. Osebe hotela upa, da bo program, ki ga pripravljajo, pester in zanimiv in da bo zadovoljil starejše in mlajše prebivalce našega mesta.

J. PEZELJ

Novomeška kronika

SESTANEK KOLESARJEV - Prejšnji teden so imeli v nekdanjem veslaškem klubu sestanek člani novomeškega kolesarskega kluba. Pogovarjali so se o prihodnjem delu in o organiziranju klubskih dirk, dosežanje delo pa so pohvalili.

TRŽNICA - Ta teden je bila tržnica dobro založena, cene pa se od prejšnjega tedna bistveno niso spremenile. Cene: kumare 2 din za kilogram, grozdje 7 din, breskve 7, banane 7 din, paprika 10, marelice 10, jaja 0,80 do dinar, paradiznik 7 din, krompir 3 do 5 din, rdeča pesa 5 din, čebula 6 din, lisičke - merica 5 din, jurčki 30 din kilogram in limone 12 din.

ROJSTVA - Rodile so: Marica Gal iz Adamičeve 49 - Heleno, Slavka Simonič iz Adamičeve 30 - deklico, Marjana Žibek iz Foersterjeve 5 - Primoža, Stanislava Popovič iz Drejkove poti 33 - Dragico, Jožefa Plavec iz Krstanove 14 - deklico, Katarina Bratož iz Vrhovčeve 2 - Boruta in Majda Kukec iz ulice Na tratah 21 - Davida.

POGREBI - Umrla sta Alojz Stih v 75. letu starosti, kmet iz Jedinščice 1, in Janez Markovič v 76. letu starosti, upokojenec iz Prešernovega tga.

Ena gospa je rekla, da je vesela, ker so novomeški gobarji motorizirani in pametni in se odpravijo po plen nekaj kilometrov iz Novega mesta. Ona gre raje v Ragov log na sprehod, pa še prazna se ne vrne.

P.

NA MORJU 367 OTROK

S pomočjo novomeškega Rdečega križa je letos prvič videlo morje okoli 300 otrok, 79 pa jih je del šolskih počitnic preživelo na Vranskem.

P.

RAZSTAVA IVANA ČAMPE

Ob 30-letnici smrti Ivana Čampe je Studijska knjižnica v Novem mestu 27. julija odprla v veži zanimivo razstavo o pisateljevem življenju in delu in o delu članov Literarnega kluba. Razstava, ki si jo je ogledalo precej Novomeščanov in turistov, bo odprta do 30. septembra, da si jo bodo lahko ogledali tudi učenci in dijaki.

R. B.

Izmenjava

10-članska delegacija žena novomeške občine na obisku v Nemčiji

Pod vodstvom Mare Rupena-Solnikove se je 8 dni mudila na obisku pri ženah v nemškem mestu Nuernberg in okolici 10-članska delegacija žena novomeške občine.

Naša delegacija je bila zelo topla sprejeta. Novomeščankam so pridelili več uradnih sprejemov v mestnih hišah, peljali so jih na ogled zanimivosti, otroških klinik, vrtcev in šol. Razen tega so imle več razgovorov s skupinami tamkajšnjih žena, ki delajo v organizaciji SPD.

Poleg Marije Suhy, predsednice konference za družbeno aktivnost žena, so bile v delegaciji še: dr. Erna Primožič, Milka Češarek, Mara Glonar, Francka Počrvina, Britigá Mavsar, Marjeta Hrovatič, Dragica Galič in Minka Dragan. Tudi tamkajšnji časopisi so novomeški ženski delegaciji posvetili dokaj pozornosti. Novomeščanke so si nabrale mnogo izkušenj o delu ženske organizacije v eni najbolj razvitih evropskih držav, ki pa seveda dela v drugačnih razmerah in z drugimi cilji. Nemške žene bodo vrstile obisk Novemu mestu septembra letos.

R. B.

Suhokrajinski drobiž

V VELIKEM LIPJU bi radi imeli trgovinsko poslovalnico za tamkajšnje 3 vasi, ki naj bi bila odprta vsaj tri dni na teden. V te namene bi lahko zainteresirano podjetje preuredilo stavbo SLP, v kateri so svoječasno imele prostore podružnične šole. Ta stavba je sedaj nenaseljena in propada.

V SOBOTO, 29. JULIJA, je okoli 12. ure 45 minut padala toča na Dvoru in v okolici. Največ škode je naredila v vasi Lašče, nekoliko manj pa v Stavci vasi.

PRETEKLI TEDEN JE BILA V ŽUŽEMBERKU izredno velika ponudba jurčkov. Največ gob so pripeljali v sredo, ko je popoldne cene že padla. Iz Podlpe so jih pripeljali kar v krompirjevih gajbica na platonarju, v katerega je bil vprežen par konj. Zaradi padca cene so se s polnim platonarjem vrnili na Podlipo, še prej pa so ugotovili, da je cena padla tudi v Zagradcu in Dobriču. Gobe so zrezali in jih dali sušit. Gobe so bile ves teden v poenjačujoči rasti, tako da so bili gozdovi zjutraj polni gobarjev.

PREBIVALCE DVORA IN OKOLICE pesti slaba elektrika. Vse kaže, da bo novi transformator, ki so ga združeno zgradili krajevna skupnost in obrtniki, ostal letos brez haska. Elektro podjetje Ljubljana-okolica ga namreč zaradi pomanjkanja denarja letos še ne bo opremilo in se tudi ne bo letos lotilo rekonstrukcije omrežja. Občani so nezadovoljni, ker podjetje hoče, da mu za to preskrbijo kredit, tega pa krajevna skupnost in občani ne morejo.

M. S.

ščina ukinita davčne olajšave, je naš klub postal odprt za vse občane.

- Česa si upokojenci žele, kaj predlagajo?

- Na nedavnem občnem zboru so predlagali, naj bi v zgornjih prostorih našega kluba v Kočevju uredili prostore za bolj mirne upokojence in upokojenke. Tu bi bile zanje na razpolago razne revije, časopisi, šah in drugo. Nekateri pa imajo pač raje več živahnosti okoli sebe. Tem bodo še vnaprej namenjeni spodnji prostori. Žele si tudi več izletov.

Upokojenci s podeželja pa so predlagali, naj bi jih iz našega vodstva večkrat obiskali in se z njimi pogovorili o raznih zadevah, ki jih zanimajo ali jih tarejo. Vendar je za take obiske treba več denarja.

- Kako je dejavnost podružnice Društva upokojencev financirana?

- S članarino, dotacijo občinske skupščine in z dohodki kluba, ki pa jih uporabimo predvsem za vzdrževanje in popravila stavbe našega kluba.

JOŽE PRIMC

UREJAJO TRG

Na Trgu zbora odposlancev v Kočevju so že zamenjali cevi za vodovod in kanalizacijo, proti koncu tega meseca pa bodo trg še asfaltirali. Za to delo bodo zasebni lastniki hiš in stanovanjsko podjetje prispevali za svoje hiše oziroma stanovanja po 1000 din. Tako bodo skupno zbrali 40.000 din.

Študentje in štipendiranje

Študentje žele vplivati na izobraževanje in zaposlovanje - Štipendij je veliko, a so majhne - Hočejo na prakso v delovne organizacije

Predstavniki Kluba študentov za območje občin Kočevje in Ribnica so izrazili željo, naj bi jih vabili na vse sestanke in razprave v zvezi z izobraževanjem, štipendiranjem, kreditiranjem študija in zaposlovanjem v posamezni občini. Nekateri organi, na primer svet za kulturo, izobraževanje in telesno vzgojo pri občinski skupščini Kočevje, so ta predlog že sprejeli.

Na ljubljanskih višjih in visokih šolah je nad 110 študentov iz kočevske občine, od tega jih prejema 80 štipendijo, 40 izmed teh pa dobiva štipendijo od delovnih ali drugih organizacij iz kočevske občine.

Študentje ugotavljajo, da je razpisanih dovolj štipendij, žal pa so majhne in študentje ne morejo kriti z njimi vedno najosnovnejših izdatkov. Nekateri študentje nočejo vzeti majhnih štipendij in si tako vezati rok po študiju. Študentje se strinjajo, da se štipendije dele na osnovni in spodbudni del. Menijo pa, da so za pridobitev spodbudnega dela nekatere delovne organizacije postavile previseko mejo oziroma zahteve.

Študentje si žele tudi bolj seznaniti se z delovnimi organizacijami, ki jih štipendirajo. Menijo, da ni prav, če jih nekatere ne povabijo niti na počitniško prakso niti na razgovore ob raznih drugih priložnostih.

Opozorili so tudi na neučinkovi-

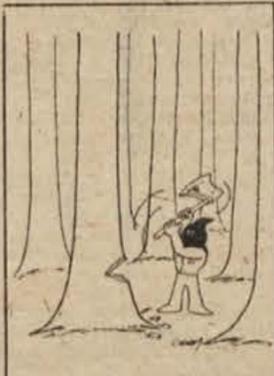
tost dobro zamišljenega družbenega dogovora za izobraževanje, štipendiranje in zaposlovanje. Manjka namreč organ oziroma usklajevalni odbor, ki bi vse te zamisli izpeljal.

J. PRIMC

MLADI V ŠOLO

Sedem kočevskih mladincev in mladink se bo udeležilo poletne politične šole v Ljubljani, ki jo bo od 20. do 27. avgusta organizirala republiška konferenca ZM Slovenije. Nekateri občinske konference ZM menijo, da je najmanj 7 mladincev iz vsake občine preveč za to šolo, kočevski mladinci pa trdijo, da je tako prav, saj bo znanje mladim le koristilo, tako pri delu v mladinski organizaciji kot tudi drugod.

BREZ BESED

Na kočevski tržnici dobiš skoraj vse, kar potrebuješ. Najbolj je seveda založena s sadjem in zelenjavo. Če imaš srečo, dobiš tu tudi primerno obleko za ženo, otroka ali zase, perilo, pletenine, čevlje, copate, cvetje, vse vrste galanterijskega blaga in še kaj - (Foto: J. Primc)

RAZGOVOR Z RUDIJEV MOHARJEM, PREDSEDNIKOM PODRUŽNICE DRUŠTVA UPKOJENCEV

Človeka ne izžeti in zavreči

Desetina občanov upokojencev - Podjetja pozabljajo na bivše člane kolektiva - Mirni upokojenci žele svoj kotiček - Za klub ni olajšav

- Upokojenci imate eno najštevilnejših organizacij v kočevski občini in predstavljate veliko politično moč. Koliko vas je in kako ste organizirani?

- Naša podružnica Društva upokojencev šteje okoli 1350 članov. Imamo svoja poverjenstva v Banji Loki, Kočevski reki, Vasi, Osilnici, Dragi, pred kratkim pa smo jih ustanovili še v Predgradu, Koprivniku in Strugah. Poverjenstva dobro delajo. Po vaseh so skoraj vsi upokojenci vključeni v društvo, v mestu pa je še precej nevlčanjenih, predvsem takih, ki imajo dobre pokojnine.

- Kako upokojenci sodelujejo z delovnimi organizacijami, kjer so bili zaposleni pred upokojitvijo?

- Pri SNEZNIKU, ZIDARJU, LIK in morda še kje zelo lepo. Tu so upokojenci seznanjeni z delom, uspehi in težavami podjetja. Sestankov upokojencev se udeležuje celo direktor. Podjetje pomaga upokojencem. Zal pa največ delovnih organizacij po upokojitvi pozabi na nekdanje člane svojega kolektiva, ki so podjetje ustvarili, mu darovali svojo mladost, moč in kri. Tak odnos do upokojencev je vreden seveda le graje.

KMALU VODOVOD

Del prebivalcev Mestnega loga v Kočevju, ki še nima tekoče pitne vode, je prijavil, da bo prispeval za ureditev vodovoda po 2500 din na hišo. Tako bo zbranih skupno okoli 40.000 din. Polovico tega denarja so občani že vplačali, nekateri, ki imajo manjše dohodka, pa bodo plačali v obrokih. Dela se bodo začela ta mesec, voda pa bo pritekla v hiše najkasneje do občinskega praznika.

DOM PREVZET

Dom Jožeta Šeška je 27. julija prevzela v upravljanje krajevna skupnost Kočevje. Ta dom je tako zgodovinska kot tudi kulturna ustanova, uporabljajo pa ga za razne prireditve, srečanja, sestanke še druge organizacije in društva. Zato bi bilo prav, da vzdrževanje doma ne bi ostalo le na plečih krajevne skupnosti, ampak naj bi v raznih oblikah (dotacije, najemnine, prispevki) prišli krajinski skupnosti so že imenovani poseben komisijo, ki bo izdelala načrt za vzdrževanje doma. Predsednik krajevne skupnosti Stane Ottoničar pa je poudaril, da je tudi v interesu krajevne skupnosti, da je v mestu čim uspešnejše kulturno delo.

BREZ BESED

KOČEVJSKE NOVICE

Kjer ni tožnika, ni sodnika

Črnomaljska občinska uprava in inšpekcijske službe v kadrovskih težavah - Pritožbe glede slabih cest in oskrbe z mesom

Občinska uprava ne more bistveno izboljšati poslovanja, ker ji manjka šolanih in sposobnih strokovnjakov z visoko ali višjo šolo, poleg tega so v starih grajskih prostorih neustrezni delovni pogoji. Kadrovske stiske skuša uprava premistiti s povečanim štipendiranjem, medtem ko o predvideni gradnji novega upravnega poslojpa za zdaj ni možnosti.

Podoben primer je v službah medobčinske inšpekcije, kjer že dve leti iščejo nove moči, a jih ne dobijo. Nič čudnega, če sedanji inšpektorji zaradi preobremenjenosti ne vidijo

vsega, kar sodi v njihovo delovno področje. Črnomaljski odborniki imajo več pripomb na račun kvalitete mesa v domačih prodajalnah, predvsem pa slabih cest, na katerih ni cestarjev.

Kot je bilo videti iz daljše razprave med odborniki, slabim cestam ni vedno vzrok le pomanjkanje denarja za vzdrževanje. Vsaj obsekali

bi lahko dreve, ki visi nad cestami, pa bi bilo manj, če bi cestar stalno opravljal službo. Medtem pa oskrbe z mesom ni lahko urediti. Po izjavi predstavnika črnomaljske zadruge v sedanjih zastarelih in neustreznih lokalih ni mogoče sekati mesa na kose, kakršne bi želeli potrošniki in ga prodajati po različnih cenah glede na kvaliteto. Šele ko bo zadruza zgradila nove mesnice, bo oskrba boljša, je dejal tovariš Kure. Ne vem, če je ta navedba prepričala in zadovoljila odbornike. R. B.

Čestitke za jubilej

22. julija, prav na dan vstaje, je pred 60 leti zagledal luč sveta Janez Vitkovič iz Črnomlja. Kot prvoborec, nosilec spomenice 1941, nosilec več odgovornih funkcij v povojnem obdobju, nosilec številnih odlikovanj in še danes aktiven, posebno v borčevski organizaciji, je jubilej lepo praznoval.

Poleg članov družine, svojcev, prijateljev in znancev so mu zaželeli vse najlepše in še mnogo zdravih in zadovoljnih let njegovi nekdanji sotoročnici in predstavniki družbeno-političnih ter oblastvenih organov v občini. Da bi se vse lepe želje izpolnile, želi tudi naše uredništvo, saj je bil Janez Vitkovič pred leti eden najzvestejših sodelavcev lista.

Babica s kamionom

Ce se cestni inšpektor v družbi miličnika postavi v zasedo in ustavlja tovornjake, lahko kjerkoli v Beli krajini ugotovi, da se grobo krši zakon o organizaciji prevoza z motornimi vozili. Naletijo na kamion, katerega lastnik je, recimo, 75-letna Katra iz oddaljene hribovske vasi. Stara, bolehnata ženska, ki se še nikdar ni peljala v kamionu, kaj šele, da bi ga vozila, kot bi po pravilih morala, če je lastnica vozila. Za volanom je njen oddaljeni sorodnik ali pa sosedov sin.

Tako si pomagajo obiti zakon lastniki večjih tovornih vozil, največkrat prisluženih v Nemčiji. Je pa tudi več primerov, ko lastniki prepustijo tovornjake državnim transportnim podjetjem, najmojemalcem pa si obračuna določen odstotek od opravljenih voženj. Prevzniki, ki imajo vozila v najemu, vozijo brez, potnih nalogov podjetja in sprejemajo denar za vožnje, ne da bi dohodek zapisovali. Zase že, toda davkarja takih zapiskov ne najde.

Do zdaj je ugotovljeno, da ni tako malo občanov, ki so vpisani kot lastniki tovornjakov, a za volan nikdar ne sedejo. To so nezakoniti najemniški odnosi, ki dajejo precej visoke rente in povzročajo socialno različnost. R. B.

Ob 30-letnici internacije

6. avgusta poteka 30 let, kar je bilo iz Adlešič in okolice odgnanih več kot 100 ljudi v italijanska koncentracijska taborišča, iz katerih se 31 domačinov ni vrnilo. Zveza borcev NOV Črnomelj in krajevne organizacije ZZB NOV v Adlešičih organizira na obletnico v Adlešičih srečanje internirancev.

Zbrali se bodo 6. avgusta ob 15. uri, ko bo proslava s kulturnim programom. Govoril bo Jože Fortun iz Damolja. Vabiljeni so nekdanji interniranci ter njihovi svojci in prijatelji.

Pred vsakim nakupom tekstilnega blaga, pletenin, perila ali konfekcije vam priporočamo ogled naših zalog. Prodajamo tudi na 5-mesečno brezobrestno obročno odplačilo.

„Delektstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

STARI ZAPORI poleg stavbe sodišča so porušeni. Z buldožerjem pripravljajo teren za gradnjo tržnice. Kmetijska zadruga bo imela tu sodobno mesnico z delikatso in bifem.

CUDNI ZNAKI - Če z avtom pripelješ v mesto z metliške strani, ti prometni znak dovoljuje 40 km hitrosti, ako pa prideš iz smeri Kanižarice, lahko voziš 60 km. V mestu pa je še en znak, ki hitrost pri 60 km vožnje popolnoma sprošča. Take zanimivosti najbrž nimajo zlepa kjoli! BETONSKEGA ŽELEZA v trgovinah že dalj časa ni dobili, če pa greš po mestu, ga na zasebnih dvoriščih vidiš na kupe. Od kod? Tako je vprašal tudi eden od odbornikov na zadnji seji.

SVET KRAJEVNE skupnosti je pretekli teden zasedal, razprava pa se je vrтела največ okrog vzdrževanja čistote v mestu. Menili so, da bo krajevna skupnost storila svoje, toda brez pomoči občanov ne bo šlo.

TUDI V ČRNOMALJSKI občini se je začela akcija za pomoč poplavljenim področjem v Prekmurju in Slovenskih goricah. Prispevke delovnih organizacij nakažite na račun RO RK 501-8-391/3, občani in krajevne organizacije pa lahko prispevke oddajo v pisarni občinskega odbora RK.

Črnomaljski poročevalec

Ves Gradac je slavil

Za 26. julij, krajevni praznik, zasedanje občinske skupščine in slavlje pri spomeniku

Ceprav je bil tudi letos 26. julij, gradski krajevni praznik, na delovni dan, so ga počastili domala vsi prebivalci kraja. Pri vsaki hiši imajo koga, ki še pomni ali je na lastni koži občutil usodni dan leta 1942, ko so Italijani vas požgali, domačine pa odpeljali v internacijo.

Praznovanje krajevnega praznika je v več letih dobilo že ustaljeno obliko. Odborniki občinske skupščine Metlika ta dan zasedajo v gradskem prosvetnem domu. Tokrat so imeli dopoldne delovno sejo z

obravnavo poročil občinskega sodišča, tožilstva, javnega pravobranilstva in sodnika za prekrške ter socialne službe. Popoldne je bila slavnostna seja v navzočnosti predstavnikov občinske organizacije ZZB NOV in predstavnikov vaškega družbeno-političnega življenja, s katere so delegacije odnesle vence pred spomenik. Tudi krajši kulturni program z metliško pihalno godbo in domačimi izvajalci je že običaj. Škoda le, da je letošnje slavlje motilo slabo vreme, kajti hudo neurje je onemogočilo proslavo na prostem. Tudi vaška veselica, ki je navadno na senčnem vrtu, je morala letos biti pod streho prosvetnega doma.

V OBUPNEM STANJU

Cesta do Križevske vasi kliče po popravilu. Vaščani to vedo že dalj časa, kopalci pa so šele zdaj opazili. Na robu mirne vasi si želi opočiti ob Kolpi več ljudi, toda zaradi slabe ceste godrnjajo.

Malo je junakov, ki bi si zdaj, ob vsakdanjem deževju, upali v Kolpo. Reka ima pred Metliko slabih 19 stopinj in je v tem delu tudi kalna. Upajmo, da s kopanjem za letos nismo že opravili! (Foto: R. Bačer)

SPREHOD PO METLIKI

OBLJUBLJENO JE BILO, da bo mladinski klub v prostorih nekdanjega otroškega vrtca urejen do novembra letos. Delo se še ni začelo, zato se je bati, da bo spet ostalo pri obljubah. Koliko let še?

KOPALIŠKI PROSTOR na Kolpi je lepo urejen. V restavraciji lahko gostje dobe kaj za pod zob, pa tudi pijača je primerno hladna. Nikjer pa ni table, ki bi mimoidočim kazala pot do kopaljšča, kar je pomankljivost v domačem turizmu.

MLADINSKA ŠPORTNA TEKMOVANJA še vedno potekajo. Dolej so se mladinski aktivni v občini pomerili v namiznem tenisu, kegljanju, v streljanju z zračno puško in v malem nogometu. Tekmujoče ekipe so dobro pripravljene, organizacija je v redu.

TURISTI NEMALOKRAT sprašujejo po zanimivostih Metlike, žal pa ni reklamnih napisov. Tako tudi za Beokranjski muzej ni niti najmanjšega opozorila, kje je.

DOBRO BI BILO, če bi na kopaljšču v mestu določili prostor, kje se lahko postavljajo šotori. Če bi bil kamp urejen, bi turizem veliko pridobil, tako pa ugotavljamo le neizkoriščene možnosti.

UMRLI SO: Anton Starešinič iz Drašič, star 64 let; Stefka Brinc iz Metlike, stara 28 let; Barbara Zupanič iz Dragomlje vasi, stara 81 let, in Ivan Verbič iz Metlike, star 78 let.

metliški tednik

DELAVNI MLADINCI

Mladinci v vasi Božakovo si bodo v stari šoli uredili prostore za družbeno-politično delovanje. V stavbi bodo našle svoj prostor tudi ostale družbeno-politične organizacije iz vasi. Mladinci bodo uredili tudi okolično šole.

GASILSKA POMOČ

Odbori, ki upravljajo gasilske in kulturne domove na vasi, bi morali imeti več posluha za delovanje mladih. Dogaja se namreč, da mladinci ne dobijo na razpolago teh edino dostopnih in primernih prostorov. Več strpnosti in razumevanja ne bi škodilo.

Brezupno?

Ker ni denarja, ni uspeha, zato odstop

Odstop dr. Antona Šukljeta s položaja predsednika sveta za zdravstvo in socialno politiko pri občinski skupščini v Metliki ne sodi v vrsto nedavnih odstopov z raznih funkcij. Dr. Šuklje se je dal časa zavzeto boril za odpravo sramotno nizkih socialnih podpor in za izboljšanje stanja v socialni službi, ker pa pri tem ni mogoče napredovati, je sporočil, da odstopa.

Ravno leto dni je tega, kar so odborniki na zasedanju v Gradcu ustanovili občinski sklad za socialne podpore in upanju, da bi s pomočjo delovnih organizacij rešili najhujše primere. Sklad je bil po več mesecih ustanovljen, podjetja so tudi prispevala, toda medtem so potrebe narasle, tako da denarja za najnujnejše spet ni dovolj.

V občini je še vedno 39 socialnih podpirancev, ki prejema od 10 do 150 din mesečno, razen tega pa še 26 novih prošenj za podpore in več primerov, ko so občani nujno potrebni oddaje v dom počitka ali drug zavod. Zal ni denarja!

Medtem ko je socialna služba s pomočjo prispevkov podjetij in povečanih sredstev proračuna na boljšem za 200.000 din, so se cene oskrbnin v domovih tako dvignile, da so ta znesek požrle. Tako je za kritje letošnjih novih potreb ostalo samo 7.000 din. Naj rešujejo tekoče potrebe, naj povisajo nizke podpore ali naj koga od potrebnih pošljejo v dom?

Najbolj žalostno je, da ne morejo pomagati otrokom, za katere skoro ni dvoma, da bodo zašli. Izhajajo iz družin alkoholikov, bežijo od doma, segajo po tuji lastnini. Če bi jih dali v rejo, v novo okolje, bi jih lahko rešili, tako pa... R. B.

Turizem vedno bolj osvaja Kočevsko. Podjetja odpirajo nova gostišča, kar pa za razmah turizma ni dovolj. Izboljšati je treba ceste oziroma prometne zveze in urediti take objekte ter zanimivosti, ki bodo turiste pritegnile in jih kar najdalj zadržale na Kočevskem. Na sliki: motel „Jasnica“ je eno izmed novejših gostišč na Kočevskem. - (Foto: J. Primc)

Nagrade gospodarstvenikom?

Prva podelitev že prihodnje leto

Poseben sklad za nagrajevanje zaslužnih ljudi s področja gospodarstva naj bi ustanovili v kočevski občini, tako predlaga predsednik zveze delovnih skupnosti občinske skupščine Kočevje Stane Oček.

V občini je že ustanovljen sklad Jožeta Šeška, ki naj bi spodbujal ustvarjalnost v občini in podeljeval nagrade in priznanja za dosežke na kulturnem, prosvetnem, umetniškem, znanstvenem in gospodarskem področju, vendar so pri njem na nagrajevanje gospodarstvenikov pozabili.

Po sedanji zamisli bi nagrado in plaketo dobil lahko vsak, od navadnega delavca do strokovnjaka in direktorja, ki bi občutno vplival na gospodarski napredek podjetja oziroma občine. Namen nagrade pa je,

POKOPALIŠČE - PARK

Pokopališče - park ureja kočevska krajevna skupnost na starem pokopališču na križišču Roške in Črnomaljske ceste (pri zdravstvenem domu). Če vreme ne bo nagajalo, bo v glavnem urejeno že ta mesec, jeseni pa bodo tu zasadili še dreve in drugo zelenje. Sem bodo pripeljali tudi stare nagrobne plošče in spomenike, ki jih tu že vrsto let ni več.

da bi spodbujala prizadevanja za napredek gospodarstva v občini.

Tovariš Oček tudi predlaga, naj bi gospodarske nagrade podeljevali za praznik dela 1. maj ali za praznik samoupravljavcev 27. junij.

Nekateri dodajajo, naj bi nagrado razširili še za delo na področju utrjevanja in razvoja samoupravljanja. Zbor delovnih skupnosti pa je že sprejel sklep, da je treba v soglasju z delovnimi organizacijami ta predlog preučiti, in če bo sprejet, sprejeti do konca tega leta statut sklada, v prihodnjem letu pa že prvič podeliti nagrade.

J. PRIMC

ASFALTIRATI NASELJE

Asfaltiranje Kajuhovega naselja v Kočevju bo veljalo 160 do 170.000 din. Denar za ta dela - razen 50 do 60.000 din - je zagotovljen. Manjkajoči denar bodo zbrali pri zasebnih lastnikih hiš, računajo pa, da bo nekaj prispevalo še stanovanjsko podjetje združenega KGP. Dolej je že 30 lastnikov hiš od skupno 45 prispevalo za ta namen po 1.000 din. Krajevna skupnost bo opravila ta dela v lastni režiji, kar bo ceneje, hkrati pa bo omogočila, da bodo lastniki hiš lahko tudi dostopne poti do zgradb asfaltirali po najnižjih cenah.

Samoprispevek in šole

Kako bo s plačevanjem samoprispevka v bodoče

Po podatkih za prvo polletje letos so znašali dohodki krajevnega samoprispevka za gradnjo šol v ribniški občini 906.729 din. Največ denarja so porabili za gradnjo šole v Loškem potoku, in sicer 456.978 din. Skupni izdatki so znašali 532.100 din.

Krajevni samoprispevek je bil pri gradnji in dograditvi šol v ribniški občini odločujoč faktor! S sredstvi samoprispevka, ki ga plačujejo občani ribniške občine že več kot sedem let, in s posojili družbene skupnosti sta zrasli moderni šolski poslopji v Ribnici in Loškem potoku, na šoli v Sodražici pa je bilo urejeno pročelje.

DVE KOMISIJI

Na predlog komisije za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve je občinska skupščina imenovala komisiji za ugotavljanje socialne ogroženosti kmetov ter plačilne sposobnosti za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje kmetov. V prvostopenjsko komisijo so bili imenovani: predsednik Alojz Marš iz Jurjevice, člani: Anton Štrnad iz Velikih Poljan, Alojz Zbanič iz Dolenje vasi, Jože Oberstar iz Suša, Alojz Lavrič s Hriba, Ivan Kovačič iz Sodražice, Franc Modic od Sv. Gregorja, inž. Andrej Mihelič iz Ribnice in Ludvik Češarek iz Nemške vasi.

V drugostopenjsko komisijo so bili imenovani: predsednik Franc Lovšin iz Ribnice, za člana pa Janez Kozina iz Zlebiča in Franc Bojz iz Dolenje vasi.

Ko se iztekajo zadnji meseci plačevanja krajevnega samoprispevka, se nehote vprašamo, kako bo s plačevanjem samoprispevka v bodoče.

Odprih je vrsta perečih vprašanj na področju komunalne ureditve. Tu mislimo predvsem na občinske ceste, ki bi jih morali postopoma modernizirati. S samoprispevom bi lahko uresničili veliko načrtov, ki jih pogosto obravnavajo na zborih volivcev.

VEČJO SKRB OBRTNIŠTVU

Občinski odbornik Anton Govže iz Zapotoka se na sejah občinske skupščine pogosto oglašča k besedi. Na zadnji seji občinske skupščine je med drugim menil, da stanje obrti v občini ni zadovoljivo. Nekaterih vrst poklicev, kot so na primer zidarji in še nekateri, že močno primanjkuje. Po mnenju tov. Govžeta bi morala občinska skupščina do obrtništva in razvoja obrti imeti izdelana stališča. Menil je tudi, da so davčne stopnje za obdavčenje obrtnikov v ribniški občini višje kot v nekaterih drugih občinah, na primer v občini Krško. Prav tako je govoril o vodenju poslovnih knjig, ki jih morajo voditi obrtniki, pa nekaterim povzročajo težave. Vsekakor bo potrebno po mnenju odbornika Govžeta zasebnim obrtnikom posvetiti večjo pozornost, prav tako pa tudi obrtništvu in njegovemu nadaljnjemu razvoju, predvsem tako imenovanim deficitarnim obrtom.

Turistična zveza?

Z enotno turistično politiko bo turizem v Ribniški dolini napredoval - Še 11.226 din!

O nameravani ustanovitvi medobčinske turistične zveze, ki bi delovala na območju treh občin Kočevja do Turjaka, smo že pisali. V občini je pet turističnih društev, ki jih vodijo preizkušeni turistični delavci. Vsako te društvo pa ne more uresničiti zastavljenih načrtov, ker so premajhna in nimajo potrebne denarja.

Turizem v Ribniški dolini je ostal na mrtvi točki. To se kaže tudi na skladu za turizem pri občini, ki je bil do konca prvega polletja letos

neizkoriščen. 11.226 dinarjev naj bi upombili za izdelavo načrtov za vikend naselje v Sodražici, za propagandne legendne table in za turistično propagandno akcijo.

Ugotavljamo, da so turistična društva v občini preveč razdrobljena. Ustanoviti bi morali občinsko turistično zvezo, ki bi povezovala vseh pet turističnih društev. Tako bodo v občini lahko vodili enotno turistično politiko. Zato je zadnji čas, da turistična zveza čimprej zaživi in poskrbi za poživitev turizma.

DROBNE KOČEVJA

NE SPOŠTUJEJO - Cesti prometne oznake, posebno preho za pešce, so ljudje z nezaupanja gledali že takrat, ko so jih vnova prebarvali. Škoda denarja, saj se vozni nanje sploh ne ozirajo, so menili pešci, ki oznakam ne zaupajo. Večina voznikov vozi po mestu hitreje, kot je dovoljeno; pridrivjo do prehodov tako naglo, da sploh ne morejo več ustaviti. Skrajni čas je, da bi naredili red.

GOBE, GOBICE - Gobe so razgovor dneva. Vse jih nabira, staro in mlado, žal je med njimi malo pravih gobarjev. Na domači tržnici prodajajo jurčke po 30 do 35 din kilogram, nekateri pa jih nosijo celo v Ljubljano, kjer dobijo zanje še več, zlasti če naletijo na italijanske kupce.

KOŠARKARJI ZAČELI - Prva skupina košarkarjev je že od ponedeljka na treningu v Kočevju. Povaljajo se z dobrimi možnostmi za trening, pa tudi z zadostno hrano in stanovanjem v hotelu Pugled.

DOBRA BERA MEDU - Čeblarji so začeli točiti med. Kljub slabemu vremenu, neugodnemu za čebelo, so z bero zadovoljni, upajo pa še na ponovno meditev hoje.

OGLEDALO - Zgodilo se je, da domačini niso vedeli povedati izletnikom, kje je kočevski Pokrajinski muzej NOV. Na vprašanje so sumno zmigovali z rameni, potem pa jih napotili v dom telesne kulture.

ZDAJ JE PA HALO - Začeli so graditi cesto proti keglijšču, da ne bo vsakdo vozil, kot se mu zljubi, po parku, zelenicah in celo po cveljnih gredah. Toda zdaj so se oglašali nergači, češ da ceste ni treba graditi. Nekje je menda treba priti do keglijšča!

Zakaj so urbanisti nameravali vzeti za gradnjo najboljše kmetijske površine Združenega KGP? - Ker tako in tako ZKGP izvaja vso živino oziroma meso v Italijo, pa naj mu Italijani zagotove pogoje za uspešno živinorejo.

KOČEVJSKE NOVICE

Kaj pa zdaj, ko beže z občinske skupščine načelniki? - Bomo pa ustanovili skupno občinsko upravo s potratno Arcevio.

ZOBOTREBCI

AVTO-MOTO DRUŠTVO Ribnica je na trgu pred zadržnim domom v Ribnici postavilo tablo s slikama omaričama. Razstavljajo fotografije karamboliranih avtomobilov. Tudi to naj bi opozarjalo voznike, da bi bili med vožnjo še bolj pazljivi.

POTOVATI PO CESTI od Vagovke na Travno goro ni prijeto, ker je cesta zaradi pogostega deževja ponekod zelo slaba. V Komunalnem podjetju pravijo, da denarja za vzdrževanje cest nimajo.

NA ZADNJI SEJI občinske skupščine so razpravljali o gradnji gostiških domov v Ribnici in Sodražici, saj imata oba kraja revna gasilska domača. Za gradnjo potrebnih objektov bo potrebna družbena pomoč. Ker v obeh krajih ne bodo mogli istočasno graditi, bi morali nov dom postaviti najprej tam, kjer je potrebnejši.

ZASEBNA STANOVANJSKA gradnja je le tos razgibana, posebno v Ribnici. Računajo, da bodo v letu zgradili 40 do 50 novih stanovanjskih objektov.

NA SEJI OBČINSKE skupščine so imenovali poslovni odbor novoustanovljenega Stanovanjskega podjetja. Člani odbora so: Rudi Brinšek (občinska skupščina Ribnica), Andrej Tomašič (RIKO, Ribnica), Mirko Anzelj (INLES, Ribnica), Dušan Oven („Stangrad“) in Gvido Carman (Stanovanjsko podjetje).

TV PRETVORNIK v Loškem potoku bo kljub težavam verjetno zgrajen še letos. Razveseljivo je, ker so lastniki televizijskih aparatov prospevali vsak po 500 dinarjev, in to bodo ta prispevek plačali prav vsi, bo nabralo precej denarja. Tako bo njih gledali kmalu boljše slike.

REŠETO

Cene zavirajo živinorejo!

Cene živine so za rejca prenzke, razen tega pa so še odvisne od spremenjajočih se cen reprodukcijskega materiala, zato ne dajejo živinoreji dolgoročnih zagotovil in spodbude

Vzrok pomanjkanju živine in mesa, ki smo mu priča v letošnji turistični sezoni (slišati je celo obljube o uvozu mesa), je v še vedno neresenih sistemskih vprašanih kmetijstva. Kot kaplja olja na ogenj pa delujejo v živinorejo zadnja leta še posebne težave, kot so: rastoče cene krmil za živino (predvsem koruze), določene prodajne cene mesa, nizke prodajne cene živine za zakol in hkrati s tem visoki proizvodni stroški v živinorejo. Vse to živinorejcu, bodisi tistemu v družbenem, bodisi v zasebnem sektorju, ne daje dolgoročnih zagotovil za usmeritev v živinorejo, ga ne spodbuja, ampak ga postavlja v odvisnost od mnogih drobnih vzrokov izven njegovih moči, zaradi katerih vedno izgublja.

Pri takšnem stanju je več kot razveseljiva novica, da ima kmetijska zadruga KRKA polna pitališča v družbeni reji: na 1500 stojščih, kolikor jih imajo, imajo vedno privezanih 1200 do 1500 glav živine v pitanju.

Manj razveseljive pa so druge ugotovitve, ki resno opozarjajo na to, da živinoreja v novomeški občini močno peša: stalez živine pri rejcih pada iz leta v leto, osnovna čreda pa je vedno bolj prizadeta. Krav je danes za 15 do 20 odstotkov manj, kot jih je bilo pred krizo v živinoreji. Posledice tega so najbolj vidne pri odkupu telet. Telet za odkup je vedno manj, prav teleta pa so edina naravna osnova za paitanje.

Naslednja zaskrbljujoča ugotovitev je, da zaradi tega, ker ni spodbude za paitanje, močno upada paitanje v kooperaciji. Slednje se je samo od lani do letos zmanjšalo na ob-

močju KZ Krka za 40 do 50 odstotkov. Tudi to je eden izmed dokazov, da vzredimo premalo telet.

Kmetijska zadruga Krka ima, kot že rečeno, polna pitališča in celo brez izgube je, vendar ji to uspeva le z največjo poslovno akrobatiko. Živino za paitanje v teži od 100-200 kg dobivajo iz kooperacije, v teži od 200-500 kg pa od poslovnih partnerjev, za katere živino pitajo. O cenah se dogovarjajo sproti, fiksne, garantirane cene, ki bi spodbujala k dolgoročni usmeritvi, pa ni. Cene prirastka pri paitanju so premalo spodbudne, cene telet in krmil pa previsoke glede na končno prodajno ceno živine ali mesa; to sta glavni ugotovitvi sedanjih živinorejske bilance. Ugotovitev, da bo zaslužni dinar treba našemu kmetijstvu priznati pri cenah prej ali slej, je kot na dlani, šele nato se bo kmetijstvo tudi pri nas razcvetelo tako, kot želimo!

M. J.

2 x 1 dinar!

V začetku junija so na novomeškem Glavnem trgu postavili avtomate - parkirne ure. Kdor želi na trgu parkirati osebni avtomobil, mora plačati za uro parkiranja dinar, za dve uri pa dva dinarja.

Pred kratkim so delavci komunalnega podjetja na urah naredili popravek, saj so tisti, ki so hoteli svoje vozilo uro zaupati dve uri, v avtomat v veliki večini vrgli kovanec za dva dinarja, namesto dva kovanca po dinar. Ker ura ni hotela meriti določene časa, je večkrat prišlo do hude krvi opeharjenih lastnikov avtomobilov.

Zato so sedaj delavci komunalnega podjetja na uri napako odpravili in na njej jasno piše: za uro parkiranja dinar, za dve pa 2 x po 1 dinar!

P.

Taborniki - tabornice!

Zbor vseh udeležencev za tabor na Valeti bo v petek, 4. avgusta, ob 17. uri na ragovskem mostu.

P.

Eni za ples, drugi proti!

Prijetne urice na vrtu kandijskega hotela!

Vsak petek, soboto in nedeljo je pod košatimi kostanji na vrtu hotela Kandija živahno, kot že vrsto let. Skupina mladih Crnomalcev, ki so si nadeli ime Abadoni, tu od 20. do 23. ure, ob sobotah pa od 24. ure, zabava številne Novomeščane. Včasih so morali oditi na ples v Dolenjske Toplice, na Otočec ali pa še dlje.

Lepo število starejših in mlajših Novomeščanov je tako ob koncu tedna med rednim gosti še zlasti zato, ker točijo odprto pivo in postrežajo z dobrimi domačimi specialitetami. Gostje ne plačajo nikakršnih, pri nas sicer že tako "udomačenih" najrazličnejših "davkov" niti za postrežnino niti za glasbo.

Delavci hotela so želeli Novomeščanom ponuditi tudi narodnozabavne melodije, pa so prvi ansambel

nekateri nevidevni mlajši gostje pregnali. Kljub temu bomo verjetno kmalu poslušali domačo glasbo, saj je mnogo takih meščanov, ki bi radi ob večernih urah prisluhnili tej zvrsti glasbe. Osebe hotela upa, da bo program, ki ga pripravljajo, pester in zanimiv in da bo zadovoljil starejše in mlajše prebivalce našega mesta.

J. PEZELJ

Novomeška kronika

SESTANEK KOLESARJEV - Prejšnji teden so imeli v nekdanjem veslaškem klubu sestanek člani novomeškega kolesarskega kluba. Pogovarjali so se o prihodnjem delu in o organiziranju klubskih dirk, dosežanje delo pa so pohvalili.

TRŽNICA - Ta teden je bila tržnica dobro založena, cene pa se od prejšnjega tedna bistveno niso spremenile. Cene: kumare 2 din za kilogram, grozdje 7 din, breskve 7, banane 7 din, paprika 10, marelice 10, jaja 0,80 do dinar, paradiznik 7 din, krompir 3 do 5 din, rdeča pesa 5 din, čebula 6 din, lisičke - merica 5 din, jurčki 30 din kilogram in ilimone 12 din.

ROJSTVA - Rodile so: Marica Gal iz Adamičeve 49 - Heleno, Slavka Simonič iz Adamičeve 30 - deklico, Marjana Žižek iz Foersterjeve 5 - Primoža, Stanislava Popovič z Drežekove poti 33 - Dragico, Jožefa Plavec iz Kristanove 14 - deklico, Katarina Bratož iz Vrhovčeve 2 - Boruta in Majda Kukec iz ulice Na tratah 21 - Davida.

POGREBI - Umrla sta Alojz Stih v 75. letu starosti, kmet iz Jediščice 1, in Janez Markovič v 76. letu starosti, upokojenec iz Prešernovega trga.

Ena gospa je rekla, da je vesela, ker so novomeški gobarji motorizirani in pametni in se odpravijo po plen nekaj kilometrov iz Novega mesta. Ona gre raje v Ragov log na sprehod, pa še prazna se ne vrne.

P.

RAZSTAVA IVANA ČAMPE

Ob 30-letnici smrti Ivana Čampe je Studijska knjižnica v Novem mestu 27. julija odprla v veži zanimivo razstavo o pisateljevem življenju in delu in o delu članov Literarnega kluba. Razstava, ki si jo je ogledalo precej Novomeščanov in turistov, bo odprta do 30. septembra, da si jo bodo lahko ogledali tudi učenci in dijaki.

P.

NA MORJU 367 OTROK

S pomočjo novomeškega Rdečega križa je letos prvič videlo morje okoli 300 otrok, 79 pa jih je del šolskih počitnic preživelo na Vranskem.

P.

IZMENJAVA

10-članska delegacija žena novomeške občine na obisku v Nemčiji

Pod vodstvom Mare Rupena-Osolnikove se je 8 dni mudila na obisku pri ženah v nemškem mestu Nuernberg in okolici 10-članska delegacija konferenca za družbeno aktivnost žena novomeške občine.

Naša delegacija je bila zelo topla sprejeta. Novomeščankam so priredili več uradnih sprejemov v mestnih hišah, peljali so jih na ogled zanimivosti, otroških klinik, vrtec in šol. Razen tega so imele več razgovorov s skupinami tamkajšnjih žena, ki delajo v organizaciji SPD.

Poleg Marije Suhy, predsednice konference za družbeno aktivnost žena, so bile v delegaciji še: dr. Erna Primožič, Milka Češarek, Mara Glonar, Francka Počrvina, Britiga Mavsar, Marieta Hrovatič, Dragica Galič in Minka Dragan. Tudi tamkajšnji časopisi so novomeški ženski delegaciji posvetili dokaj pozornosti. Novomeščanke so si nabrale mnogo izkušenj o delu ženske organizacije v eni najbolj razvitih evropskih držav, ki pa seveda dela v drugačnih razmerah in z drugimi cilji. Nemške žene bodo vrstile obisk Novemu mestu septembra letos.

R. B.

Suhokrajinski drobiž

V VELIKEM LIPJU bi radi imeli trgovinsko poslovalnico za tamkajšnje 3 vasi, ki naj bi bila odprta vsaj tri dni na teden. V te namene bi lahko zainteresirano podjetje preuredilo stavbo SLP, v kateri so svoječasnno imele prostore podružnične šole. Ta stavba je sedaj nenaseljena in propada.

V SOBOTO, 29. JULIJA, je okoli 12. ure 45 minut padala toča na Dvoru in v okolici. Največ škode je naredila v vasi Lašče, nekoliko manj pa v Stavči vasi.

PRETEKLI TEDEN JE BILA V ŽUŽEMBERKU izredno velika poudoba jurčkov. Največ gob so pripeljali v sredo, ko je popoldne cene že padla. Iz Podlipse so jih pripeljali kar v krompirjevih gajbah na platonarju, v katerega je bil vprežen par konj. Zaradi padca cene so se s polnim platonarjem vrnili na Podlipce, še prej pa so ugotovili, da je cena padla tudi v Zagradcu in Dobrniču. Gobe so rezali in jih dali sušiti. Gobe so bile ves teden v pojenjajoči rasti, tako da so bili gozdovi zjutraj polni gobarjev.

PREBIVALCE DVORA IN OKOLICE pesti slaba elektrika. Vse kaže, da bo novi transformator, ki so ga združeno zgradili krajevna skupnost in obrtniki, ostal letos brez haska. Elektro podjetje Ljubljana-okolica ga namreč zaradi pomanjkanja denarja letos še ne bo opremilo in se tudi ne bo letos lotilo rekonstrukcije omrežja. Občani so nezadovoljni, ker podjetje hoče, da mu za to preskrbijo kredit, tega pa krajevna skupnost in občani ne morejo.

M. S.

IZMENJAVA

10-članska delegacija žena novomeške občine na obisku v Nemčiji

Pod vodstvom Mare Rupena-Osolnikove se je 8 dni mudila na obisku pri ženah v nemškem mestu Nuernberg in okolici 10-članska delegacija konferenca za družbeno aktivnost žena novomeške občine.

Naša delegacija je bila zelo topla sprejeta. Novomeščankam so priredili več uradnih sprejemov v mestnih hišah, peljali so jih na ogled zanimivosti, otroških klinik, vrtec in šol. Razen tega so imele več razgovorov s skupinami tamkajšnjih žena, ki delajo v organizaciji SPD.

Poleg Marije Suhy, predsednice konference za družbeno aktivnost žena, so bile v delegaciji še: dr. Erna Primožič, Milka Češarek, Mara Glonar, Francka Počrvina, Britiga Mavsar, Marieta Hrovatič, Dragica Galič in Minka Dragan. Tudi tamkajšnji časopisi so novomeški ženski delegaciji posvetili dokaj pozornosti. Novomeščanke so si nabrale mnogo izkušenj o delu ženske organizacije v eni najbolj razvitih evropskih držav, ki pa seveda dela v drugačnih razmerah in z drugimi cilji. Nemške žene bodo vrstile obisk Novemu mestu septembra letos.

R. B.

ščina ukinila davčne olajšave, je naš klub postal odprt za vse občane.

- Česa si upokojenci žele, kaj predlagajo?

- Na nedavnem občnem zboru so predlagali, naj bi v zgornjih prostorih našega kluba v Kočevju uredili prostore za bolj mirne upokojence in upokojenke. Tu bi bile zanje na razpolago razne revije, časopisi, šah in drugo. Nekateri pa imajo pač raje več živahnosti okoli sebe. Tem bodo še vnaprej namenjeni spodnji prostori. Žele si tudi več izletov.

Upokojenci s podeželja pa so predlagali, naj bi jih iz našega vodstva večkrat obiskali in se z njimi pogovorili o raznih zadevah, ki jih zanimajo ali jih tarejo. Vendar je za take obiske treba več denarja.

- Kako je dejavnost podružnice Društva upokojencev financirana?

- S članarino, dotacijo občinske skupščine in z dohodki kluba, ki pa jih uporabimo predvsem za vzdrževanje in popravila stavbe našega kluba.

JOŽE PRIMC

UREJAJO TRG

Na Trgu zbora odposlancev v Kočevju so že zamenjali cevi za vodo in kanalizacijo, proti koncu tega meseca pa bodo trgi še asfaltirali. Za to delo bodo zasebni lastniki hiš in stanovanjsko podjetje prispevali za svoje hiše oziroma stanovanja po 1000 din. Tako bodo skupno zbrali 40.000 din.

RAZGOVOR Z RUDIJEV MOHARJEM, PREDSEDNIKOM PODRUŽNICE DRUŠTVA UPKOJENCEV

Človeka ne izžeti in zavreči

Desetina občanov upokojencev - Podjetja pozabljajo na bivše člane kolektiva - Mirni upokojenci žele svoj kotiček - Za klub ni olajšav

- Upokojenci imate eno najštevilnejših organizacij v kočevski občini in predstavljate veliko politično moč. Koliko vas je in kako ste organizirani?

- Naša podružnica Društva upokojencev šteje okoli 1350 članov. Imamo svoja poverjenišča v Banji Loki, Kočevski reki, Vasi, Osilnici, Dragi, pred kratkim pa smo jih ustanovili še v Predgradu, Koprivniku in Strugah. Poverjenišča dobro delajo. Po vaseh so skoraj vsi upokojenci članjeni v društvo, v mestu pa je še precej nevlčanjenih, predvsem takih, ki imajo dobre pokojnine.

- Kako upokojenci sodelujejo z delovnimi organizacijami, kjer so bili zaposleni pred upokojitvijo?

- Pri SNEŽNIKU, ZIDARJU, LIK in morda še kje zelo lepo. Tu so upokojenci seznanjeni z delom, sipehi in težavami podjetja. Sestankov upokojencev se udeležuje celo direktor. Podjetje pomaga upokojencem. Zal pa največ delovnih organizacij po upokojitvi pozabi na nekdanje člane svojega kolektiva, ki so podjetje ustvarili, mu darovali svojo mladost, moč in kri. Tak odnos do upokojencev je vreden seveda le graje.

KMALU VODOVOD

Del prebivalcev Mestnega loga v Kočevju, ki še nima tekoče pitne vode, je privolil, da bo prispeval za vzdrževanje vodovoda po 2500 din na hišo. Tako bo zbranih skupno okoli 40.000 din. Polovico tega denarja so občani že vplačali, nekateri, ki imajo manjše dohodke, pa bodo plačali v obrokih. Dela se bodo začela ta mesec, voda pa bo pritekla v hiše najkasneje do občinskega praznika.

DOM PREVZET

Dom Jožeta Šeška je 27. julija prevzela v upravljanje krajevna skupnost Kočevje. Ta dom je tako zgoščenjska kot tudi kulturna ustanova, uporabljajo pa ga za razne prireditve, srečanja, sestanke še druge organizacije in društva. Zato bi bilo prav, da vzdrževanje doma ne bi ostalo le na plečih krajevne skupnosti, ampak naj bi v raznih oblikah (dotacije, najemnine, prispevki) prispevali zanj vsi, ki ga uporabljajo. Pri krajevni skupnosti so že imenovali posebno komisijo, ki bo izdelala načrt za vzdrževanje doma. Predsednik krajevne skupnosti Stane Ottoničar pa je poudaril, da je v interesu krajevne skupnosti, da je v mestu čim uspešnejše kulturno delo.

BREZ BESED

KOČEVJSKE NOVICE

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 4. avgusta - Dominik
Sobota, 5. avgusta - Marija
Nedelja, 6. avgusta - Vlasta
Ponedeljek, 7. avgusta - Kajetan
Torek, 8. avgusta - Miran
Sreda, 9. avgusta - Janez
Četrtek, 10. avgusta - Lovrenc

KINIO

BREŽICE: 1. in 2. 8. francoski barvni film „24 ur v življenju nake žene“; 4. in 5. 8. ameriški barvni film „Jaz sem Sartana, tvoja smrt“; 6. in 7. 8. ameriški barvni film „Pregon za 100.000 dolarjev“.
CRNOMELJ: 2. 8. italijanski barvni film „Prijateljica“; 4. 8. italijansko-francoski barvni film „Vse pobij in se vrni sam“; 6. 8. italijansko-francoski barvni film „Vse pobij in se vrni sam“; 9. 8. ameriški barvni film „Gospa X“.

KOSTANJEVICA: 5. 8. japonski barvni film „Invazija iz vsemirja“; 6. 8. ameriški barvni film „Izgubljen komanda“; 9. 8. nemški barvni film „Kamasutra“.
METLIKA: 2. in 3. 8. francosko-italijanski barvni film „Zaobljubljeni svobodni“; Od 4. do 6. 8. angleški barvni film „Umazana igra“; Od 4. do 6. 8. italijanski barvni film „Oaza smrti“.
MIRNA: 5. in 6. 8. „Horda“.
NOVO MESTO: 2. in 3. 8. francoski barvni film „Prometna zmeda“; Od 4. do 6. 8. ameriški barvni film „Pogon za 100.000 dolarjev“; 7. in 8. ameriški barvni film „Pectoria v akciji“; 9. in 10. 8. angleški barvni film „Zasebno življenje Sherlocka Holmesa“.
RIBNICA: 5. in 6. 8. ameriški barvni film „Daleč od razuzdane množice“.
SENTJERNEJ: 5. in 6. 8. „Največji rop stoletja“.
ŠMARJEŠKE TOPLICE: 9. 8. zahodnonemški barvni film „Sirota s čudežnim glasom“.
TREBNJE: 5. in 6. 8. nemški barvni avanturistični film „Las Vegas“.

časa na otroka. Naslov v upravi lista (1761/72).
VDOVA, stara 33 let s pokojnico in šoloobveznim otrokom se želi poročiti z upokojevcem, uslužbenecem ali lažjim invalidom od 30 do 40 let, ki ima veselje do dela na manjšem posestvu, nealkoholičkom in dobrega srca. Imam manjšo posestvo z novo hišo in hlevom v bližini avtobusne postaje. Ponudbe pod „Lepo življenje“.
DNE 19. julija med 9.30 in 10.30 uro sem izgubila žensko ročno uro znamke TISSOT na pletenem pasčku črne barve, in podkovic v prodajalni Novotelne na Glavnem trgu. Prosim poštenega najditelja, naj uro proti nagradi vrne na blagajni v Novotelni ali upravi Dolenjskega lista.
POROČNI prstani! Za lepa in moderna poročna prstana se vam spleča pot v Ljubljano k zlatarju v Gosposki 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem in sorodnikom, posebno še kolektivu BETI Metlika, ki so našo drago

ŠTEFKO BRINC

v tako velikem številu pospremili k poslednjemu počitku. Hvala za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter govornikom za poslovilne besede pri domači hiši in odprtem grobu.
Zalujoči: mož Branko, sin Borut, mati in sestra z družino

Ob boleči izgubi moje drage žene

ROZALIJE TALER, roj. STANIŠA z Vrha pri Ljubnem

stanujoče v Kranju, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem za podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so nam v tem težkem času izkazali sočustvovanje in sožalje in pokojnico v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem organizacijam ter godbi, pevskemu društvu za poslovilni govor pri odprtem grobu. Vsem še enkrat iskrena hvala.
Zalujoči: mož Viktor, bratje in sestre z družinami

ČESTITKE

Ljubljeni mami in stari mami Mariji Marc iz Mihovega, iskreno čestitajo za 75. rojstni dan njeni otroci z družinami.

PREKLICI

Antonija Sintič, Veliko Mraševo 66, Podbočje, prepovedujem pašo kokoši ter delanje kakršnekoli škode po moji poti ali po mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Podpisani Lojze Janežič ml., Podgorska 28, Kočevje, preklicujem, kar sem govoril o Slavku Ivančiču, in se mu zahvaljujem, ker je odstopil od tožbe.

Jože in Štefka Jerman, Ob težki vožnji 11, Novo mesto, prepovedujeta vožnjo in hojo ter delanje škode po najinem zemljišču. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

Izjavljam, da nisem plačnik dolgov in kakršnihkoli prekrškov, ki bi jih naredil moj mož Franc Šinkovec, Otočec 78. Zena Marija, Otočec 78.

OBVESTILA

PEKI! Dobro vpeljano s stroji opremljeno pekarno v Savinjski dolini dam v najem. Ponudbe pošljite na naslov: Franc Moljčnik, Postojnska 25, Ljubljana.

KOTLE za žganjekuho v vseh izdelvalnih velikostih izdeluje najkvalitetnejše že nad 40 let bakrokotlarstvo Viljem Kapelj, Ljubljana, Aljaževa c. 4 - Siška.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani smrti in težki izgubi dragega

VINKA PERNARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in streežnemu osebju, ki so mu lajšali zadnje trenutke, delovnemu kolektivu Elektro Celje - PE Krško za številno spremstvo in vso pomoč, kolektivoma Papirkonfekcije in kemične čistilnice, najlepša hvala godbi in pevčemu za žalostinke, gasilcem za številno spremstvo ter govornikom za lepe poslovilne besede. Vsem sosedom in gospodu dekanu še enkrat lepa hvala.

Zalujoči: žena Pepca z otroki, mama in drugo sorodstvo

Ob boleči izgubi našega predraga moža in očeta

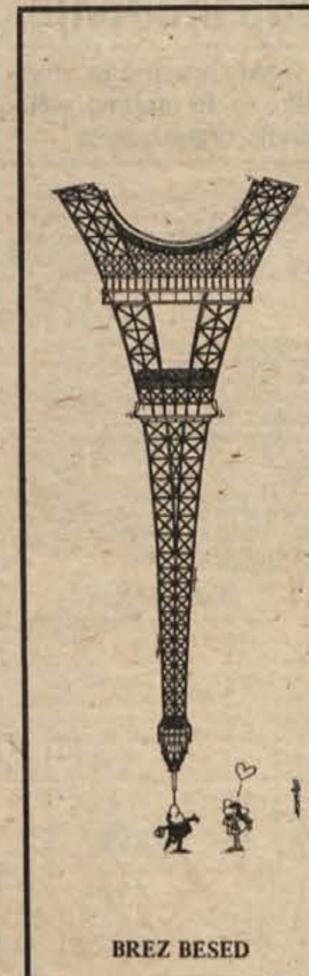
IVANA HOHKRAVTA iz Šmarja

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje. Iskreno se zahvaljujemo tudi sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo poštvovalnim sosedom Udovčevi in Španovi, gasilskemu društvu Sevnica in njegovemu predsedniku za poslovilne besede ob odprtem grobu. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marija, sestra Marija, sinova Janez in Tone z ženo

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Kafol iz Gomile - Slavko, Ladislava Rečnik iz Jelševca - Igorja, Pavla Skufca iz Viseja - Janeza, Magda Končina iz Sentruperta - Petro, Ana Balkovec iz Sečjega sela - Anito, Marija Trlep iz Prečne - Danijela, Marija Špelko iz Dolenjskih Toplic - Mitja, Darinka Vidič iz Regerče vasi - Reka, Pepca Turk iz Malega Orehka - Marjana, Marija Franko z Vrha - deklico, Slavka Barbo z Broda - Jano, Pavla Šipelj iz Jeperjeka - Zdenko, Marija Puhek iz Podloga - Anico, Marija Cajnar iz Rakovca - Antona, Nara Hudoklin iz Gornjega Vrhopolja - Nado, Jožica Ivančič iz Sedma - Jožeta, Zdenka Zerjav iz Kranjske gore - Matejo, Milena Zlogar iz Črnomlja - Ines, Marija Krese iz Krškega - deklico, Jožica Judnič iz Ručetne vasi - deklico, Antonija Kragelj iz Rečemberka - deklico, Zofija Verstovšek iz Krškega - deklico, Marija Bregant iz Zalovič - deklico, Marija Boh iz Regerče vasi - deklico, Jožefa Suštaršič iz Stranske vasi - dečka, Valerija Kos iz Martinje vasi - dečka, Marija Omerzel iz Brestanice - deklico, Sonja Jovič iz Straže - Gregorja, Anica Baša iz Rumanje vasi - Marka, Antonija Junc iz Gorenje vasi - dečka in deklico, Ivanka Ivančič iz Stare Lipe - dečka, Danijela Novak iz Blata - deklico, Zofija Udvarc iz Sentjerneja - Simona, Grošelj Vida z Mirne - Nevo. - Čestitamo!

BREZ BESED

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri v novomeškem transfuzijskem oddelku: Stane Cimprič, Franc Muhič, Alojz Malnar, Franc Bukovec, Drago Srakar, Anton Kukman, Alojz Hrastar, Ivan Uzman, Alojz Hosta, Alojz Suklje, Viktor Bregar, Slavko Keren, Alojz Vodopivec, Marjan Venta, Stanko Pošek in Jože Drašler, člani Pionirja, Novo mesto; Rozalija Planinšek, Jožefa Jakše, Anton Novak, Stanka Strniša, Jožica Krevs, Ivan Debevc, Ivanka Jerič, Marija Pirkovič, Miha Turk, Dragoslav Vasič, Anton Jenič, člani Novoteksa, Novo mesto; Jože Progar in Marinka Cesar, člana Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Anton Marolt, član Ele, Novo mesto; Jože Progar, član Inštalaterja, Novo mesto; Anica Sobar, članica Laboda, Novo mesto; Albin Sajevec, Dušan Krstinc, Slavko Fink, Terezija Vitasovič, Karel Stopar, Jože Kučko in Jakob Krstinc, člani Novolesa, Straža; Franc Volf, član Radioservisa, Metlika; Nikola Perič, član Roga, Novo mesto; Rudolf Habe, član Vojne pošte Crnomelj; Kostja Virant in Slavko Jarkovič, člana občinske skupščine Novo mesto; Albin Božič, obrtnik iz Črnomlja; Branko Štanc, član Iskre, Novo mesto; Ivan Skufca, član Novograda, Novo mesto; Ivan Zagorc, Henrik Štupar, Anica Fink, Jože Jaki, Franc Pirč in Franci, člani Mesarije, Novo mesto; Terezija Krašovec, članica Zavoda za zdravstveno varstvo, Novo mesto; Miroslava Kukar, članica Laboda, Krško; Jožefa Safar, delavka z Brezovice; Milan Murn, član Opremalesa, Gotna vas.

Gostinsko podjetje

„PLANIKA“, Kamnik

išče več deklet za strežbo,

- SOBARICO in

- KUCHARICO

Hrana in stanovanje preskrbljena.

Svet osnovne šole GRM, NOVO MESTO

razpisuje prosta delovna mesta

- 2 učiteljev

za delo v podaljšanem bivanju, PRU ali U.

Kandidati, ki imajo strokovni izpit, naj ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in kratkim življenjepisom pošljejo v roku 15 dni po objavi.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, brata in starega očeta

KARLA KOLENCA

iz Rumanje vasi

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v tem bolečem trenutku stali ob strani. Zahvaljujemo se za številne izreze sožalja, za vence, cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo podjetju GORJANCI iz Straže, kakor tudi družinam Nose, Podražaj in Jaklič iz Rumanje vasi, ki so nam v kritičnih trenutkih požrtvovalno priskočile na pomoč.

Zalujoči: žena Urška, sinova Drago in Stane z družinoma, bratje, sestre in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega dragega sina, moža, brata in strica

JOŽETA PETERLINA

z Vinjega vrha 38

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot, mu poklonili vence in cvetje. Posebna zahvala pevčemu iz Bele cerkve in Sentjernejskemu oktetu, tovarni IMV iz Novega mesta, tovarni Alojzu Mrgoletu iz Sentjerneja za poslovilne besede, sosedom za vso pomoč in tolažilne besede ter gasilskemu društvu iz Bele cerkve.

Zalujoči: starši, žena Tilka, brata Tone z družino, France z družino in drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jake, Tone Klunovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerčič, Franc Štajdohar in Ivan Zivčič.
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Marjan Legan, Janez Pezeli, Jože Prime, Jože Splichal, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zelenič.
TEHNIČNI urednik: Marjan Moškon.
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 2 dinarja - Letna naročnina 79 dinarjev (za 1972: 64 din), polletna naročnina 39,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 160 dinarjev ali 16 ameriških dolarjev oz. 30 DM (ali ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.
OGLASI: 1 cm visine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972. - Za oglase odgovarja Mirko Vesel.
TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-620-1-32002-10-8-9. - Naslov uredništva in uprave: 68001 NOVO MESTO, Glavni trg 1. - Poštni predal 33 - Telefon: (068) 21-227 - Nenaročenih računplovov in fotografij ne vračamo - Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ZAPOSILITEV dobi pošteno kmečko dekle, ki bi imela veselje do strojnega pletilstva in šivanja. Hrana in stanovanje je v hiši Pletilstvo Terezija Mihelčič, Pševska 10, 64000 Kranj.

BRIVSKO - frizersko vajenko sprejemem takoj ali po dogovoru. Nudim hrano in stanovanje. „Friter“, Ignac Kivač, Ljubljana, Polje št. 17.

SPREJMEM v uk vajenko ali vajenca za krojaško in šiviljsko stroko. Anton Kastelic, Lobetova 3, Novo mesto.

SPREJMEM dva vajenca mizarске stroke. Hrana in stanovanje preskrbljena. Mizarstvo Črtalič, Dobrava pri Kostanjevici.

SAMOSTOJEN mizarški pomočnik dobi stalno zaposlitev z dobrim osebnim dohodkom. Mizarstvo Črtalič, Dobrava pri Kostanjevici. V UK sprejem kleparskega vajenca. Ločna 16, Novo mesto.

ISCEM ZENSKO, ki bi pazila otroka tri ure popoldne. Naslov v upravi lista (1775/72).

ODDAM SOBO osebi, ki bi negovala starejšo onemoglo osebo. Vprašajte na telefon 21-040 do 10. ure dopoldne.

HRANO IN STANOVANJE dam mlademu fantu, ki bi po službi pomagal na kmetiji. Služba se dobi Peter Mesec, Zabnica 1, 64209 Zabnica pri Kranju.

GOSTILNA „MAJDNĚK“ v Lescah išče natakarico, hrana in stanovanje v hiši. Nastop takoj.

STANOVANJA

ISCEM SOBO in kuhinjo v okolici Novega mesta. Plačam za eno leto vnaprej. Možno je tudi varstvo otrok. Naslov v upravi lista (1778/72).

ISCEM SOBO v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (1779/72).

DVA MIRNA FANTA iščeta sobo v Novem mestu. Nastop 1. septembra. Naslov v upravi lista (1792/72).

Motorna vozila

PRODAM avto spaček, brezhiben. Cena 7.500 din. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Kavšek, Volčičeva 49, Novo mesto.

PRODAM nov fiat 750 in pony-express, Udovič, Ceglunca 22, Novo mesto.

UGODNO prodam zastavo 750, letnik 1970, prevoženih 20.000 km, registriran. Anton Jankovič, Brege 40, Leskovec pri Krškem.

PRODAM zastavo 750, letnik 1969, po ugodni ceni. Naslov v upravi lista (1758/72).

PRODAM AMI-6, 1965, generalno popravljen motor. Potreben popravila dna. Vprašajte pri Lubeju, Zagrebška 12, Novo mesto, ali dopoldne na telefon 21-319.

PRODAM avto DAF 44 avtomatik, primeren za invalide. Naslov v upravi lista (1773/72).

PRODAM FIAT 850, letnik 1970. Naslov v upravi lista (1777/72).

PRODAM AVTO NSU 1200 C, star eno leto in pol. Prevoženih 25.000 km. Naslov v upravi lista (1781/72).

PRODAM AVTO Zastava 750, letnik 1963. Berger, Cesta kom. Staneta 11, Novo mesto.

PRODAM FIAT 750, dobro ohranjen, starejši. Ivan Kastelic, vrvar, Trebnje.

PRO DAM

PRODAM nov kasetni magnetofon Sony. Milana Majcna II, Novo mesto.

POCENI prodam rabljen čevljarjski stroj Singer. Hrovat, Šmihelska 20, Novo mesto.

POCENI prodam rabljeno, vendar dobro ohranjeno opremo za dnevno sobo, primerno za samske sobe, ter kopalno kad (150 cm). Ana Krevs, Mestne njive blok II, Novo mesto. Informacije na 21-872.

PRODAM grablje kombinirke za konjsko vprego v dobrem stanju. Janez Hudoklin, Gor. Gradišče 9, Sentjernej.

PRODAM prikolico za osebni avto. Peter Bučar, Bršlin 61.

PRODAM pomivalno mizo na dve koriti. Miklič, Zabja vas 7.

PRODAM 3 mladiče, križane ovčarje in boksarje. Dilančeva 13, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen kombiniran otroški voziček. Brumat, Nad mlini 19, Novo mesto.

PRODAM mlatilnico na tresala in mašino za vejanje, v dobrem stanju. Lojze Suštaršič, Nestoplja vas 6, 68333 Semič.

PRODAM mlatilnico znamke „Stipica“, uporabno, in pripravo za prevoz. Cena po dogovoru. Anton Suštaršič, Lipovec 4, 68333 Semič.

PRODAM skoraj novo spalnico. Ogled popoldne. Danica Vidmar, Adamičeva 18, Novo mesto.

PRODAM PIANINO. Žabkar, Irča vas 71, Novo mesto.

PRODAM enoosno prikolico za osebni avto. Franc Kastelic, Vel. Bučna vas 50, Novo mesto.

PRODAM zidano garažo na Mestnih njivah najboljšemu ponudniku. Naslov v upravi lista (1785/72).

POSEST

PRODAM novo stanovanjsko hišo ali vikend med Krškimi in Brežicami blizu železniške postaje Libna na lepi turistični točki. Hiša je popolnoma urejena (centralna kurjava), trofazni tok in ima še 10 a ograjenega vrta. Cena je ugodna. Interesenti naj se javijo na naslov: Jože Gramc, Stankovo 2, Krška vas pri Brežicah.

PRODAM travnik 2.600 kv. metrov v Starem trgu. Vprašajte pri Kramarju, Stari trg, Trebnje.

PRODAM smrekov in borov gozd v bližini avtoceste. Ob robu gozda je neizkoriščen topli vrelc. Naslov v upravi lista (1740/72).

PRODAM kozolec dvojniki s 4 okni, star 20 let, krit z opeko. Naslov v upravi lista (1747/72).

PRODAM zemljišče - njivo v velikosti 75 kv. metrov v Jedinščici. Cena ugodna. Ivan Ogulin, Regerčeva vas 43.

KMEČKO HIŠO z vrtom, vseljivo, prodam. Cena 4 milijone dinarjev. Ponudbe pod šifro „3 km od Mokronoga“.

PRODAM posestvo (8 ha) z vinogradom in zidnico na Rihpovcu pri Trebnjem. Informacije pri Heriču, Mal. Slatnik 7, Novo mesto.

KUPIM HIŠO, lahko je tudi nedograjena, v okolici Črnomlja. V poštevi pride tudi kmečka hiša z malo vrta. Cena do 90.000 din. Naslov v upravi lista (1791/72).

RAZNO

SPREJMEMO za svojo starejšo žensko brez doma in sorodnikov, z vso oskrbo. Pazila bi tudi nekaj

Splošno vrtnarstvo
FRANC KLOBASA, BRESTANICA,
 sprejme v uk
dve vajenki za cvetličarstvo,
 parkovno vrtnarstvo, drevesničarstvo in zelenjarstvo. Ostalo po dogovoru.

VSAN DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisanje glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 4. AVGUSTA: 8.10 Opera matineja - 9.20 Melodije za prjetno razvedrilo - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Dare Benoit: Program obiranja sadja glede na letošnje razmere rasti - 12.40 Z domačimi ansambli in godci - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Clovek in zdravje - 18.15 „Signal“ - 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Narodne pesmi iz Argentine - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih - 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 5. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja - 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Viktor Marinc: Spravilo krompirja s stroji - 12.40 Po domače - 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Gremo v kino - 18.15 Iz operetnega sveta - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambli bratov Avsenik - 20.00 „V soboto zvečer“ - 22.20 Oddaja za naše izseljenke.

NEDELJA, 6. AVGUSTA: 4.30 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Radijska igra za otroke - Dušan Malović: „Vitaminski R faktor“ - 9.05 Bčemo popevke poletja - 10.05 Še pomnite, tovariši... Dr. Tone Ferner: Izzeljevanje Slovencev - naša raznarodovalna dejanja nemških okupatorjev - 10.25 Pesmi borbe in dela - 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - Vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.05 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri - 14.30 Humoreska tega tedna - Saki: Trinajstercica - 15.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 16.00 Radijska igra - Fran Milčinski: Butalci - 17.05 Nedeljsko športno popoldne - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Godala za lahko noč.

PONEDELJEK, 7. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.40 Z revijskim orkestrom Heinz Kiessling - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Grum: Analize hranilnih vrednosti pridelkov krme nam kažejo, kako jo izboljšati - 12.40 Igrajo pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 Popevke in plesni ritmi - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambli Vihija Petriča - 20.00 Stereofonski operni koncert - 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 8. AVGUSTA: 8.10 Opera matineja - 9.20 Z orkestrom Robert Stolz - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Cafnik: Melioracije izčrpanih gozdov na območju občine Lenart - 12.40 Z domačimi godci in ansambli - 13.30 Priporočajo vam... 14.40 „Na poti s kitar“ - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V torek na svidenje! - 18.45 S pevko Lidijo Kodrič - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambli Lojzeta Slaka - 20.00 Prodajalna melodij - 20.30 Radijska igra - Marin Držić: Boter Andraž - 22.15 S popevkami po svetu.

SREDA, 9. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja - 9.25 Popevke in zvoki iz studia-14 - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Lucijan Korva: Pridelovanje breskev na Koprskem in nadaljnji razvoj - 12.40 Od vasi do vasi - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Poletno glasbeno popotovanje - 18.15 Igramo za vas - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana - 22.15 S festiva jazza.

ČETRTEK, 10. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.40 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov - 10.20 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Vilko Štern: Razvojne težnje v kmetijskem prostoru - 12.40 Igrajo pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambli Silva Stigla - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtičjak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambli Jožeta Privška - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.00 Literarni večer - 22.15 Iz albuma izvajalcev jazza.

NEDELJA, 6. AVGUSTA: 8.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.40 Po domače z ansambli Mihe Dovžana (Lj) - 10.12 Kmetijska oddaja (Zag) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Sebastijan in Mary Morgane, Boj za obstanek (Lj) - 11.50 Mestece Peyton (Lj) - 12.40 TV kašipot (do 13.00) - Nedeljsko popoldne: 16.00 Igre brez meja (Lj) - 17.30 Sinjska alka (Zag) - 18.10 Kratak film (Lj) - 18.20 Celovečerni film - River Street 99, celovečerni film (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Ko nisem bil več vojak - nadaljevanka (Bg) - 21.15 Stih in pesem (Zag) - 21.30 Športni pregled (JRT) - 22.00 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 7. AVGUSTA: 16.25 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 16.40 (Bg) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.30 Kremenčkovci - serijski barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Maksimeter (Bg) - 19.45 Kratak film (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Z Majdak: Rojstni dan male Mire, drama TV Zagreb (Zg) - 21.45 Diagonale (Lj) - 22.35 Poročila (Lj) - 22.40 Šahovski komentar (Lj)

TOREK, 8. AVGUSTA: 17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 17.30 (Bg) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 M. Jezernik: Medvedov godnjavček - V. del (Lj) - 18.50 Mozaik (Lj) - 18.55 Moški zbor iz Dornberga (Lj) - 19.20 Tara - oddaja iz cikla Karavana (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Zvite stopnice, ameriški film (Lj) - 22.00 Labodje jezero, 1. del, sovjetski barvni film (Lj) - 22.40 Poročila (Lj)

SREDA, 9. AVGUSTA: 16.25 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 16.40 (Bg) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Sebastijan in Mary Morgane - serijski barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Na sedmi stezi (Lj) - 19.25 Naši operni pevci: Dragiša Ognjanović (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 N. Erdman: Samomorilec - II. del predstave MG (Lj) - 21.35 Črni Gandhi - oddaja iz cikla Odiseja miru (Lj) - 22.05 Poročila (Lj) - 22.10 Šahovski komentar (Lj)

ČETRTEK, 10. AVGUSTA: 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 17.00 (Bg) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Gospod Piper, barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Boj za obstanek, serijski barvni film (Lj) - 19.25 Jugoslovanska mesta: Mostar (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 G. Neveux: Vidocq (Clovek s sto imeni), 2. del (Lj) - 21.25 Sodobniki (Lj) - 22.15 Vohuni, agenti, vojaki: Prikrita invazija (Lj) - 22.50 Poročila

mi vsi VARČUJEMO

PRI... DBH NOVO MESTO

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICE v Novem mestu

in poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI, NOVEM MESTU in TREBNJEM

- kjer zbirajo hranilne vloge in jih obrestujejo od 7,5 do 10-odst.
  - vodijo žiro račune in devizne račune občanov
  - opravljajo devizno-valutne posle in odkup ter prodajo deviz
  - dajejo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
  - odobravajo kratkoročne in dolgoročne kredite
  - opravljajo vse druge bančne posle
- Zaupajte DBH svoje denarne zadeve, saj je to vaša banka.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 6. AVGUSTA: 10.30 Reklame in oglasi - Po domače - Zdravstveni napotki - 20 minut z znanimi revijskimi orkestri - Nedeljski intervju (obiskali smo Pavla Olučiča, učitelja v Sentjanžu) - Za vsakogar nekaj - Poročila - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - Zaključek oddaje.

SREDA, 9. AVGUSTA: Poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Nasveti za gospodinjstvo - iz diskoteke naših poslušalcev - Oddaja za najmlajše - Zaključek oddaje.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 3. AVGUSTA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB - Aktualnost tedna - Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 5. AVGUSTA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo - 16.30 do 16.45 Iz življenja v JLA - 16.45 do 17.00 Jugotvam vam predstavlja - 17.00 do 17.15 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam - 17.15 do 17.40 Za naše najmlajše: Pri Kljukcu - 17.40 do 18.00 Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 6. AVGUSTA: 10.30 Domače zanimivosti - 90 let gasilskega društva Brežice - Za naše kmetovalce: Zaščita vinske trte in grozdja v avgustu - Gvidon Vesel - Letošnji dobitnik Častnega priznanja in plakete J. V. Vahvasorja - Obvestila, reklame in filmski pregled - 12.00 do 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Laško pivo

3 Fran Saleški Finžgar IVERI

Lojze je skočil s kolesja, obrnil od dirke vsega penastega konja, prijel drgetajočega Gregca in ga posadil na voz.

„Nič ne jokaj. Brž bova pri nam.“ Gregec ni spravljal besede iz sebe. Sam obupen jok ga je bil. Lojze je povabil ženo na kolesarjenje, ko mu je razodela, da se domov v Dobro polje, in jo je zapeketal po gladki cesti. Kmalu so bili v Dobrem polju. Zena je Lojzeta zahvalila za hitro vožnjo, Lojze pa njej stisnil roko in pognal.

Kjer se od glavne ceste loči kolovoz proti vasi, je čepela na robu. Planila je k vozu, Gregec se je, se vedno v joku, oklenil na koračar. Lojze je zavil proti domu in korakoma peljal dalje, da je shladil vročega konja.

Pri Branclju, na Lojzetovem domu, je bil ograbek mater, ki niso mogle k počitku in so ga čakale, da so ga pričakale. Hvalo so peke Lojzetu in privoščile pridni dninarici, ko je našla izgubljenega sinčka.

Med seboj so se pa spodbujale, da takega fantiča ni puščati na neznanu pot. Gregec je od te nesreče odnesel za spomin, da je vse življenje jecljal.

ZAPELJIVE BOROVNICE

Vaška srenja je iz usmiljenja do kajzarjev razdelila strmino pod Stolum. Dobili so ozke in dolge jezike te srenjske pušče.

Pridni so začeli trebiti in so po dolgih letih naredili iz te puščobe gozdne travnike. Res so bili majhni, ti stirmi jeziki. Ostrakosa je pa le nastrgala voziček krme. Tudi za kurjavo se je dobilo drobno poleno.

Nekoč sva šla z očetom v te Delče - tako so rekli tej razdeljeni strmini. Oče je začel trebiti na kopastem vrhu. Potem se je pomaknil niže in trebil krog macesnov, ki jih je bil sam zasadil. Na okrogli usodini mi je zakrutil, da sem opravek tudi jaz. Kar me pokličite: „Francelj, stopi na vrh, tam sem pozabil sekirico vejarico. Zasadjena je v tistem štoru, saj vse, kje. Skoči ponjo. Tudi borovnic je vse črno. Popasi se po njih!“

Hitro sem planil v breg do vrha. Sekirico sem našel, a jo pustil na parobku in se lotil borovnic. Niže proti vzhodu jih je bilo vse črno. Ko sem se jih res do sita nazobal, sem se vrnil po sekirico. Hodil sem in hodil, sekirice nikjer. Ves nemiren sem se podvilal. Šel nazaj, šel na levo, šel na desno, tistega parobka s sekirico nikjer.

„Previsoko sem zašel,“ sem si mislil in se spustil navzdol. Ste-

je zadelo, da sem zaslišal očetov klic. Hoj! Hoj! Umolknil sem. A spet začel klicati. Vnovič se je oglašil očetov hoj hoj. Obrnil sem se tja, od koder je pritekal glas. Planil sem proti tej strani. Kot blazen sem rinil skozi pritlikovo goščo in klical, da mi je potekala sapa. Spet in spet pa je bil očetov hoj hoj odgovor na moj klic. Pogum mi je rasel, še z večjo ihto sem tiščal skozi goščo, jokal in klical. Tedaj se mi oglašil hoj hoj že čisto blizu.

Iz grmovja se prikaže oče.

„Kod pa golomišiš, ti ubogi neumni fant?“

Trdo sem se prijel njegovih irhastih hlač, naslonil glavo na očeta in jokaj, jokaj. Nisem mogel ustaviti solza. Teško sem izjecljal: „Zgubil sem se.“

Oče me je stisnil k sebi in v nekaj minutah sva bila že pri sekirici. Oče je sedel na parobek, da si prižge čedro, jaz sem se trdo oklepal njegovih kolen. Ko si je prižgal tobak, me je poučil: „Če si v gozdu, ki ga ne poznaš, si potoma lomi vejice v grmih in jih ali nalomljene puščaj na grmih ali jih meči na tla. Te ti bodo kazale, od kod si prišel in kje se moraš vrniti, da ne zaideš. Dobro si to zapomni. Za

potrebo si se najokal. „Pojdiva!“

Tako sem bil preplašen in zbeگان, da si nisem upal izpustiti očetove roke. Po malem sem še jokaj in si z rokavom brisal solze, ki se niso hotele ustaviti. Šele pri svojem kurišču, ki je bil kupček pepela, sem izpustil očeta in zapretil z roko: „Nikoli več ne pridem brat borovnic!“

Oče se mi je ljubo nasmejalo: „Še in še jih boš bral, toda s seboj vzemi pamet, kakor sem te poučil.“

PORTRET TEDNA

(Pre)resna mladost

Podoba odličnikinje Danice Hrovat

Ano Karenino je brala v originalu, na zveznem tekmovalju v znanju ruščine v Zagrebu je razen dveh pustila za seboj vse tekmece.

Neka Danica Hrovat iz Mokronoga.

„Neka“, ker za mnoge morda to ni nič posebnega, ker pač ne vedo, v kako skromnih razmerah je rasla hči upokojenega paznika in delavke, ker ne vedo, da se je vsako jutro vozila iz Mokronoga v Novo mesto in da je, kar je naredila, vse sad njenega lastnega dela, njene resne, najbrž prerodne mladosti.

Kaj je v tej prikupni, plahi osemnajstletnici, kaj je za njenim pametnim čelom, za resnimi očmi?

„Dosljej dvanajst let šolanja in dvanajst odličnih spričeval. Je to talent ali pridnost?“ vprašan.

„Vsakega najbrž nekaj.“

„In če bi natančneje ovrednotili, koliko odstotkov je enega in drugega?“

„Se da to zmeriti? Učila sem se, zdaj, v četrtem razredu, takole kake tri ure na dan poprečno. Sami izračunajte.“

„Če je talent, po kom mislite, da je?“

„Da mi je doslej šla šola tako od rok, je po materi. Tudi ona se je lahko učila, vendar za šolanje ni bilo denarja. Zdaj je delavka v obratu „Inkot“.“

„Odlične so ocene iz matematike in jezika. Je kak razlog, da ste vzljubili jezike?“

„Je. Jeziki sami pa prof.

Jože Sever. On je znal v meni ustvariti občutek sproščene želje po znanju, znal nam je približati tuj jezik in njegove posebnosti. Z branjem, duhovitostmi, povedanimi v tujem jeziku.

„Poslovili ste se od srednje šole, pričakujem odkrit odgovor: je ta šola danes res preveč formalistična, učenje preveč natrpano s podatki? Sam sem pred 14 leti (kot da človeku nekaj nepovratnega polzi iz rok) sedel v istih klopih in se kasneje prepričal, da je bilo tako.“

„Po mojem je vse odvisno od profesorja. On v okviru učnega programa lahko, če zna, uči dijake misliti in razumeti.“

„Ste ponosni na svojo odlično? Je to kdaj vplivalo na odnose z drugimi sošolci in sošolkami?“

„Ponos? Mislim, da ni to nič posebnega. Včasih sem res občutila neki čuden odnos, sicer pa kakih težav zaradi tega nisem imela.“

„Pričakoval bi, da boste študirali jezike, pa človeka presenetite z dandanes nekam modnim študijem psihologije. Zakaj?“

„Ne iz mode, tega študija se bom lotila (če bo dobila štipendijo republiške izobraževalne skupnosti), ker se mi zdi, da je človeška duša prepolna neznank, in ker je vse, kar je v zvezi s človekovo notranjostjo tako mikavno. Študirala sem pedagoško smer, torej se bom lahko posvetila mlademu človeku, njegovi vzgoji in učenju.“

MARJAN LEGAN

Stric Torkaj je takoj po plohi zbral igralce obeh ekip in jim prebral „ustanovno“ listino. — Foto: J. P.

PIROVA ZMAGA SUHIH

Spopad diferenciranih nogometašev

V hudem nogometnem boju suhih in debelih Sevnčanov izpahnjem komolec in zviti prst — Zmagovalec šele po streljanju enajstmetrovk

Sevnica se ne zanima le za rokomet ali kolesarstvo, nedeljsko srečanje je pokazalo, da ima tudi nogomet — kljub zatonu — v tem mestu še vedno navdušene pristaše. Seveda ne navaden nogomet, marveč „diferencirani“, v katerem se spoprimajo za športno čast suhi in debeli.

Debeli — suhi 5:2

Nevihta pregnala gledalce, dobre volje pa ne. Najtežji igralec 115 kg, najlažji pa 55 kg

„Dobra reklama je pol uspeha,“ so rekli organizatorji zanimivega srečanja v Stranski vasi in se s štirimi avtomobili zapodili po okoliških vaseh. Številni plakati, ki so vabili na tekmo debelih in suhih, so bili v znamenju debelih. Šele ko je človek prišel čisto blizu, je videl, da igrajo tudi suhi, že z dvajsetih metrov pa je lahko tudi kratkovidni oči prebral: „debeli“.

Tekma naj bi se pričela ob 16. uri. Nekaj minut pred začetkom se je po grmenju ulilo kot iz škafa. Vsi, debeli, suhi, sodnik in gledalci, smo bili premočeni do kože.

Pol ure kasneje se je težko pričakovana tekma pričela. Stric Torkaj je nogometaše pozdravil in poslal žogo v igro. Zabavali smo se vsi. Če bi gledal podobno tekmo kjer koli, se verjetno ne bi toliko nasmejali. Uboge suhe noge suhecv in zadnjice debelih, ki so na mokrem igrišču, ko so zgrešili žogo, padali kot za stavo. Kljub temu so bili debeli uspešnejši. Kar pet zadetkov proti dvema. In kako bo septembra, ko se bo tekma ponovila? Navijal bom za obe ekipi in za prizadevne organizatorje. Upam, da se bodo vsi tisti, ki se bodo tekme udeležili kot gledalci, dobro zabavali, zlasti zaradi slastnega odjoka, mrzlega piva, brezštevilnih požrtvovalnih padcev, ki jih ne vidiš na nobeni prvotligaski tekmi, in živahnega navijanja gledalk in gledalcev.

J. PEZELJ

Najprej je bilo, med tehničnimi pripravami, sila natančno tehtanje igralcev in zdravstveni pregled veterinarja. Toda kljub tej natančnosti se je suhim posrečilo v svoje vrste vtihotapiti debeluha, zaradi katerega je moral sodnik razveljaviti enajstmetrovko. Suhi, med katerimi je bil najlažji težak le 42 kg, so imeli pobudo v prvem polčasu, debeli pa so se v nadaljevanju popravili. Boj je bil hud in neusmiljen, rekli bi lahko krvav, saj so Rudiju Cimperšku izpahnjili komolec, Alojzu Vidicu pa zvili prst.

NEDELJO ODPRTO
MARKET na Kristanovi cesti
MARKET na Cesti herojev in
DELIKATESA na Glavnem trgu
DOLENJKA

Izid tekme je bil neodločen 4:4, šele streljanje enajstmetrovk je suhem naklonilo suho prednost enega samega gola. „Krompirjeva zmaga“ so se tolažili debeli, „sicer pa jim bo krompir do prihodnjega leta še kako prav prišel. Takrat bomo igrali revanš.“ Čez leto dni se torej obeta spet zanimivo nedeljsko popoldne v tem pasjem času kislkih kumaric.

A. Z.

IZ OBJESTNOSTI?

Zdomčeva »zabava« za »Amerikance«

37-letni Franc Godler, ki dela zdaj v Zahodni Nemčiji, je na Cerovec poklical miličnike, čeprav se ni nič zgodilo — Dobil bo račun!

Nenavadno zabavo si je 26. julija privoščil Franc Godler z Mallega Cerovca. Ta 37-letni delavec, ki je te dni doma na dopustu, sicer pa je šel s trebuhom za kruhom v Zahodno Nemčijo, je namreč potegnil za nos miličnike in kriminaliste iz Novega mesta z lažno ovadbo.

Popoldne tistega dne je pritekla k miličnikom fant, ki ga je Godler poslal s Cerovca, in ves zadigan povedal, da so Godlerju ukradli 25 kg masti. Miličniki in kriminalisti so se takoj odpeljali na Cerovec, kjer se jim je razpletla zanimiva zgodba: prejšnji večer je Godler s sorodniki odšel v Dolenjske Toplice proslavljat

odhod sorodnikov v Ameriko. Žena se je dopoldne odpravila na delo v nekdanji Opremales, Godlerju pa je popoldne najbrž postalo dolgčas, zato je postal v mesto mladoletnega fanta...

Naročil mu je, naj miličnikom pove, da je nekdo razbil okna na hiši in vlomil v stanovanje ter odnesel

mast. Ko so miličniki prišli do hiše, so sicer opazili, da je po stanovanju precej razmetano, okna pa so bila cela. Godler je začel miličnikom tvesti, da mu je neznanec ukradl tudi 1.000 dinarjev, ki naj bi jih imel v žepu. Miličniki so se odpravili na ugotovili, da kostim nima notranjega žepa, našli pa so tudi mast!

Novomeški miličniki in kriminalisti so zaradi te lažne Godlerjeve ovadbe izgubili celo popoldne. Godlerjeva zabava pa ne bo breskavna, ker mu bodo iz Novega mesta poslali račun za izgubljene delovne ure!

Čateška noč
v soboto, 5. avgusta v zdravilišču ČATEŠKE TOPLICE

(Čeprav zgodba ni primerna za branje v času okrog kosila, vam svetujem, da jo pazljivo preberete).

Pravijo, da ima neumen in zanikrni kmet najdebelejši krompir. Dolgo časa sem se odkar pridajal tej ljudski modrosti in končno podvomil: kaj pa, če je to res?

Se in še sem si belil glavo, ugrabal to in ono, bil sem že prav blizu rešitvi, skoraj na jeziku mi je bila, a vendar kaj pravega in otipljivega nisem mogel ugotoviti. Tolažil sem se, da drugi o tem še ne razmišljajo in da bodo prišli na to idejo šele v bližnji prihodnosti, ko bo zame primer rešen. To prednost, ki sem si jo pridobil, sem izkoristil danes, ko se mi je v glavi posvetila končna rešitev... no, bolje bo, da pričnem lepo po vrsti.

Še preden smo to leto proglasili za leto kvalitete, so trgovci razdelili blago na boljše in slabše vrste. Posebej je to opaziti v mesnici, odkar pridajajo meso slabše kvalitete in kosti posebej, da le-tega hitro zmanjka. Tudi na trgu gospodinje raje poprašujejo po sadju in zelenjavi slabše kvalitete, ki je obenem tudi cenejše. Sicer pa dobrega blaga skoraj ni videti.

Danes dopoldne sem stal na trgu in opazoval ves di-

rendaj in živčav, ki je kot živ muzej preteklosti in obenem paša za oči in ušesa tistih ljudi, ki so navajeni le super in maximarketov. Obrnil sem se k bližnji branjevki in jo ogovoril: „Gospa (branjevki se je treba prikupiti, če ne drugega, zavoljo dobre vage), zakaj pa prodajate črvice sadje?“

„Ja, kakšnega bi pa radi?“ se je začudila in me pogledala postrani. Tako je ocenila, da nisem resen kupec, zato se ni več zmenila zame.

„Kje pa imate tiste lepe in sočne sadeže, kakršne ste imeli včasih?“ sem vrtal dalje.

„Človek božji! Kaj bi pa rad? Če hočeš tako sadje, ga je treba nekajkrat škropiti, da se uniči vsa škodljiva zalega — in še nekaj strupa ostane za ljudi.“

„Ali niso škodljivih strupov prepovedali?“ sem se začudil.

„Seveda so jih. Navadne in neučinkovite so prepovedali, zdaj pa delajo in prodajo nove, ki so še hujsi in

ljudem še bolj nevarni. No, kaj bi izbral: lepo in strupeno sadje ali zanikrno ter črvice, pa vendar zdravju neškodljivo sadje?“

Težka preizkušnja je bila zame, kajti takih vprašanj nisem bil vajen. Se strokovnjaki bi nanje težko odgovorili. Vseeno sem v sebi tehtal: strup ali črv, strup ali črv?

Črv za garancijo

Črve odvržeš, strup ostane. Še vedno se imam rad, pa sem branjevki odvrnil: „Gospa, raje imam črve.“

„Saj sem vedela,“ mi je pökimala, ko sem zamišljen odhajal.

Naj bo lepo ali grdo, gnus gor ali dol, privaditi se bo treba. V letu kvalitete smo se z veliko vneto lotili akcije za zdravo okolje. Vidite, s tem si bomo pridobili nove navade (ne bomo zastrupljali ozračja, vode in narave nasploh, da se bo tudi mrčes pravilno razvijal) in nova merila za kvaliteto. Čim bolj debela in mastna bosta črv v sadju, ali gosnica na zelenjavi, tem kvalitetnejše bo blago. To bo torej jamstvo, da sadež ni bil zastrupljen.

Navadili se bomo, da bodo gospodinje pred gosti vzele ven črve in ostale nebodijeljive traba (tako kot npr. v bolj-sih lokalih pred gostom odpirajo buteljke vina) in servirale kot običajno.

Ker imamo pri nas navado, da se zaletavamo iz ene skrajnosti v drugo, bomo lahko v časnikih poleg zaslaklam za strupe kmalu zasledili kak mali oglas s tako vsebino: „Prodajam vse vrste prvovrstnih plemenskih črvov, gosonic, ličink, metuljev in hroščev za okužitevsadja in zelenjave. Trdoživost zajamčena. Barva in velikost po izbiri. Šifra „Dajnovid“.“

Mislim, da niso več daleč tisti časi, ko bomo zavoljo ljubelega zdravja in hrepenenja po zlatih starih časih pregnali sedanje predsodke in jedli črvice sadje ter se kaj. S tem si bomo okrepili zdravje (za vzgled so nam nekateri Cigani, ki živijo od prosjačenja) in negovali leprosto, kar nam daje naravno, nesškodljivo hrano in črve. Tako bo imel tisti kmet, ki ne bo škropil in bo pridellal najbolj zanikrno sadje ter zelenjavo, namesto krompirja najdebelejšo denarnico. No, najdebelejšo črvice, je že dandanes precej. Obeta se jim lepa bodočnost.

ZABARJEV LENART

Dobil sem novo mamicco!

MESEC IN POL POZNEJE:

Mamice ni, mamica je!

Nevrednih staršev, ki so 16. junija pustili otroka, še niso našli

Skoraj mesec in pol neutrudnega iskanja doslej še ni prineslo saliv otroka, ki je 16. junija popoldne puščen jokali sredi drevoreda na Cesti komandanta Staneta, morda nekoli ne bo vedel, kdo je njegova mama. Bržkone bo to zanj še bolj saj ga je tako izdajalsko in srčno pustila sredi Novega mesta na mlajši in nemilostni dobi volji in dobri ljubi, ki živijo v mestu ob Krki.

Ceprav je bil opis ženske, ki je otroka pustila, dokaj popoln, čeprav je bilo znanih tudi več drugih podobnih iskavcev na pravo sled, vendar do preiskave še ni obrodila sadu. V upanje še ni izgubljeno in tudi iskavci še niso vrgli puške v ružo, vendar je delo izredno naporno.

Medtem ko strokovnjaki iščejo nevredne starše, je fantek, star približno leto dni, jokal v novomeški bolnišnici, kjer so mu dali strup nad glavo, toplo posteljo in nežno ki jo je tako iskal.

Center za socialno delo v Novem mestu pa je pred dnevi že tudi fantku nove starše. Imeli so več kot deset ponudb prosilcev, ki so žele posvojiti otroka. Fantek zdaj joče več, ker je dobil varno zavetino, upajmo, topel dom...